

Školní vzdělávací program
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JAVORNÍK, OKRES JESENÍK

ŠKOLA „NA KONCI SVĚTA“, PŘESTO NA ZAČÁTKU...

OBSAH

1.	Identifikační údaje.....	1
1.1.	Název ŠVP:.....	1
1.2.	Předkladatel:	1
1.3.	Zřizovatel:.....	1
1.4.	Platnost dokumentu	1
2.	Charakteristika školy	2
2.1.	Úplnost a velikost školy.....	2
2.2.	Vybavení školy	2
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru.....	3
2.4.	Charakteristika žáků	4
2.5.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2.6.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	4
2.7.	Vlastní hodnocení školy	5
3.	Charakteristika ŠVP	7
3.1.	Zaměření školy	7
3.2.	Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.3.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (svp)	16
3.4.	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	18
3.5.	Začlenění průřezových témat.....	20
3.6.	Školní vzdělávací program školní družiny	24
3.7.	Prevence sociálně patologických jevů	25
3.8.	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO).....	25
4.	Učební plán.....	26
4.1.	Učební plán - I. stupeň.....	26
4.2.	Učební plán - II. stupeň	27
4.3.	Poznámky k učebnímu plánu.....	28
5.	Učební osnovy.....	30
5.1.	Český jazyk a literatura	31
5.2.	Anglický jazyk.....	69

5.3.	Německý jazyk- DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	91
5.4.	Matematika	99
5.5.	Informatika	129
5.6.	Člověk a jeho svět.....	136
5.7.	Vlastivěda	146
5.8.	Přírodověda.....	154
5.9.	Dějepis	162
5.10.	Výchova k občanství.....	174
5.11.	Fyzika	188
5.12.	Chemie.....	196
5.13.	Přírodopis.....	205
5.14.	Zeměpis.....	224
5.15.	Hudební výchova	244
5.16.	Výtvarná výchova	256
5.17.	Výchova ke zdraví	270
5.18.	Tělesná výchova	273
5.19.	Člověk a svět práce.....	287
6.	Hodnocení žáků.....	299
6.1.	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	299
7.	Slovo na závěr	303
7.1.	Poděkování	303
7.2.	Copyright	303
8.	Přílohy.....	304
8.1.	Příloha č. 1 – Školní vzdělávací program školní družiny	304

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. NÁZEV ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Škola „na konci světa“, přesto na začátku...

1.2. PŘEDKLADATEL:

Název školy: Základní škola Javorník, okres Jeseník
Adresa školy: Javorník, Školní 72, PSČ 790 70
Jméno ředitele: Mgr. Marek Bury
Kontakty: 584 440 308, 725 005 504, reditel@zsjavornik.cz, www.zsjavornik.cz
IČO: 63696517
IZO: 102680132
RED-IZO: 600150585
Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Marek Bury, Mgr. Dagmar Petřeková

1.3. ZŘIZOVATEL:

Název: Město Javorník
Adresa: Javorník, náměstí Svobody 134, PSČ 790 70
Kontakty: 584 440 144, podatelna@mujavornik.cz

1.4. PLATNOST DOKUMENTU

Datum: 1. 9. 2017

Razítko:

Podpis ředitele školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Javorník je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na obou stupních je zpravidla po 2 paralelních třídách. Budovy a prostory školy jsou určeny pro 600 žáků, k 30. 9. 2016 měla škola 357 žáků.

Škola je spádovou školou i pro okolní obce, kromě dětí z Javorníku ji navštěvují děti z Uhelné, Vlčic, Bílé Vody, Bernartic a dalších obcí. V Bernarticích je neúplná škola s 1. až 5. ročníkem. V blízkosti školy je autobusová zastávka, ve vzdálenosti asi 1 km je zastávka vlaková (z okolních obcí dojíždí přibližně 40 % žáků). Škola je umístěna blízko středu města, v těsném sousedství je Městské kulturní středisko s velkým a malým sálem a knihovnou. Javorník i okolní obce se nacházejí na úpatí Rychlebských hor nedaleko státních hranic s Polskem.

2.2. VYBAVENÍ ŠKOLY

MATERIÁLNÍ

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je používán výukový SW. Většina tříd je i díky realizovaným projektům vybavena dataprojektory, interaktivní technikou s připojením na internet. Pedagogickým pracovníkům a žákům školy slouží informační centrum s knihovnou. Nábytek, literatura, učebnice a učební pomůcky jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Třídy jsou postupně vybavovány osobními skřínkami pro žáky.

PROSTOROVÉ

Areál školy je možné rozdělit na 4 propojené části – hlavní budovu, šatny, pavilon a tělocvičnu s bazénem. Samostatně je situována budova dílen, „klášter“ s malou tělocvičnou a asi 200 m od areálu školy budova školní jídelny.

Hlavní budova slouží především druhému stupni. V této budově sídlí vedení školy, je zde hlavní sborovna, učebna cizích jazyků, učebna fyziky a chemie, kabinety se sbírkami (zeměpis + dějepis, fyzika + chemie, přírodopis, výtvarná výchova, český jazyk), sklad učebnic, odpočinková klidová zóna („obývák“). Z hlavní budovy je vstup na dopravní hřiště.

V pavilonu jsou třídy prvního i druhého stupně, dva kabinety sloužící jako sborovny pro 5-6 pedagogů, kabinet matematiky, učebna hudební výchovy, spisovna a učebna výpočetní techniky. V přízemí je informační centrum.

Budova tělocvičny je moderně vybavená a skýtá široké zázemí (tribuny, kuchyňka, posilovny, gymnastický sál, šatny a sprchy). Její součástí je plavecký bazén, který provozuje Město Javorník a stejně jako tělocvičnu jej využívají jak žáci školy, tak široká veřejnost.

Klášter stojí samostatně mimo vlastní areál a jsou zde umístěny nejnižší třídy 1. stupně s odděleními školní družiny a malá, plně vybavená tělocvična a sborovna.

V **další budově**, která se nachází v areálu školy, jsou umístěny školní dílny a žákovská kuchyň s malou jídelnou. Na dílny navazuje prostorný skleník. Školní jídelna s kuchyní je prostorná, moderně vybavená a odpovídá všem požadavkům na současné stravování i požadavkům hygienickým. Byla vybudována na místě jídelny staré. Kromě žáků a zaměstnanců školy se v ní stravují i cizí strážníci.

Areál hlavní budovy, šaten, tělocvičny a pavilonu je bezbariérový, takže je možné integrovat vozíčkáře.

Škola na jedné straně disponuje nově postavenými budovami (tělocvična s bazénem, jídelna s kuchyní), na straně druhé budovami, které si žádají větší investice (hlavní budova, dílny).

TECHNICKÉ

Škola je i díky projektům poměrně dobře technicky vybavena. Pro výuku informatiky a dalších předmětů slouží počítačová učebna s dataprojektorem. Do učebny je umožněn vstup žákům i v době jejich volna. Počítače jsou k dispozici všem pedagogům ve všech sborovnách a také žákům ve školní družině. Všichni učitelé mají školní notebook. Všechny počítače jsou propojeny do dvou počítačových sítí (počítačová učebna + pavilon + klášter a hlavní budova), přes které mají žáci a učitelé přístup na Internet. Většina tříd je vybavena dataprojektory a interaktivní technikou. K dispozici je několik kopírek rozmístěných po celé škole a audiovizuální technika.

HYGIENICKÉ

Pitný režim je zajištěn várniciemi s čajem. Pro odpočinek je k dispozici školní družina, odpočinková klidová zóna v hlavní budově a od jara do podzimu dopravní hřiště, kam mohou chodit žáci o velkých přestávkách. Samozřejmostí je hygienické zázemí ve všech budovách areálu.

2.3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně 23 učitelů včetně výchovného poradce a metodika prevence, vychovatelek školní družiny a asistentů pedagoga. Sbor je smíšený s převahou žen. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové se vzděláním zaměřeným na speciální pedagogiku a to především na prvním stupni.

Vzhledem k odlehlosti školy je těžké získávat kvalifikované pedagogy. Přesto je přibližně 70% hodin odučeno kvalifikovaně, kvalifikovanost je větší na prvním stupni. Cílem je zvyšování kvalifikace pedagogického sboru.

Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi jsou moderní metody v didaktice předmětů, tvorba a realizace ŠVP, jazykové vzdělávání, osobnostní a sociální výchova a práce s výpočetní a komunikační technikou. Všichni učitelé pracují s výpočetní technikou a tvoří digitální učební materiály do výuky.

2.4. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Kromě žáků z Javorníku tvoří významnou část žáci dojíždějící z okolních obcí. Poměrně velký podíl tvoří žáci s odlišnými kulturními a životními podmínkami. Na výše uvedené skutečnosti je brán zřetel při stanovování cílů a filozofie školy a při tvorbě vzdělávacího programu.

Dlouhodobé zkušenosti jsou s integrací žáků. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.5. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. Pravidelně pořádáme vánoční jarmark, část jeho výtěžku věnujeme na charitativní účely. Ve spolupráci s radou rodičů pořádáme pro děti na I. stupni akci Prima třída. Každoročně se akcí Den Země zapojujeme do mezinárodní kampaně Uklid'me svět. Škola je zařazena do projektu Zdravé zuby.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Na začátku školního roku organizujeme motivační výlety zaměřené na osobnostní výchovu, stmelení kolektivu a tvorbu třídních pravidel, na konci roku pak školní výlety. Žáci především 7. ročníků se účastní lyžařských kurzů. Mezi 1. a 8., 2. a 9. ročníky probíhá vzájemná spolupráce.

Škola se snaží zlepšovat svou úroveň i díky projektům z EU.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Z blízkosti hranic s Polskem vyplývá přirozená spolupráce s polskými školami a institucemi. Tato spolupráce má již dlouholetou tradici a předmětem jsou vzájemná sportovní utkání a návštěvy při sportovních a kulturních akcích.

2.6. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, týdenních plánů, školního zpravodaje a internetových stránek školy, na třídních schůzkách, během konzultačních dnů, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů nebo podle potřeb školy. Škola každoročně pořádá pro rodiče vánoční jarmark, rodiče se mohou zúčastnit žákovské akademie na závěr školního roku.

Zástupci jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů. Rada se schází dle potřeb, přibližně 4x ročně. Vedením školy je informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy. Rada se schází dle potřeb přibližně 3x do roka. Mimo to předsedkyně Školské rady úzce spolupracuje s vedením školy. Základem výchovy a vzdělávání integrovaných žáků je úzká spolupráce s PPP v Jeseníku. V případě tělesně postižených žáků škola spolupracuje se SPC v Mohelnici.

Při zajišťování zájmové činnosti škola spolupracuje se Střediskem volného času DUHA Jeseník. Škola nabízí přibližně 15 zájmových útvarů především sportovního charakteru a vedoucími jsou většinou pedagogičtí pracovníci školy.

Významná je spolupráce s tělovýchovnými organizacemi (Sport Javorník, Dynamo, basketbalový oddíl Panter).

Na vysoké úrovni je spolupráce s Městským kulturním střediskem a s Městskou knihovnou Rudolfa Zuberu v Javorníku.

V oblasti environmentální výchovy škola spolupracuje s Lesy ČR.

Škola dlouhodobě spolupracuje s mateřskými školami v Javorníku a v okolních obcích. Jedná se především o společnou organizaci zápisu, vzájemné návštěvy dětí a společné návštěvy kulturních akcí. Škola spolupracuje s neúplnou školou v Bernarticích, odkud k nám přicházejí žáci do 6. tříd.

O dění ve škole jsou pravidelně podávány informace v místním zpravodaji a ve zpravodajích okolních obcí, o větších událostech v Jesenickém týdeníku, popřípadě v jiných médiích.

2.7. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv.

OBLASTI AUTOEVALUACE

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

NÁSTROJE AUTOEVALUACE

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace, kontroly

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek školního roku))
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce září)
- srovnávací testy žáků (podzim)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady (průběžně)

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

ŠKOLA „NA KONCI SVĚTA“, PŘESTO NA ZAČÁTKU...

Skutečný rozvoj jedince není možný bez základního vzdělání. Nelze ho však efektivně naplnit, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým způsobem. Je důležité naučit žáky učit se a řešit problémy, získávat vědomosti a sociální dovednosti. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naši prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

Přitom se naše škola nachází v odlehlém koutě republiky. Ze tří stran sousedíme s Polskem a od vnitrozemí nás oddělují Jeseníky. To s sebou nese celou řadu specifíků, která bereme v úvahu při stanovení filosofie a zaměření školy.

Oblast se potýká s vysokou nezaměstnaností, s odlivem především kvalifikovaných pracovních sil, vzdáleností od větších center, vysokým podílem dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Tedy na „konci světa“...

... a nebo na jeho začátku? Spolupráce v evropském měřítku začíná spoluprací mezi pohraničními regiony. Ta s Polskem má již dlouholetou tradici a nadále ji chceme rozvíjet.

HLAVNÍ PRIORITY NAŠÍ ŠKOLY – CO CHCEME A KAM SMĚŘUJEME:

- 1. Cílem výchovně vzdělávací činnosti a aktivit školy je **vychovat zdravě sebevědomého žáka, připraveného pro praktický život, který dokáže:****

  - přijímat odpovědnost za sebe, za druhé, za životní prostředí, udržovat pořádek, mít svůj systém a životní rytmus
  - vyjádřit své názory, vhodně a efektivně komunikovat s ostatními v českém jazyce, zvládnout základy komunikace v cizím jazyce
  - vytýčit si smysluplný cíl přiměřený jeho schopnostem
  - být ohleduplný a tolerantní ke všem lidem, národům a jiným kulturám
  - spolupracovat na úkolu, plánovat a organizovat svou práci, pracovat s chybou, pocitem úspěchu i neúspěchu
  - vnímat a respektovat práci jiných, uznat lepší výsledek spolužáka
  - aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, psychické, duševní a sociální zdraví, být za ně zodpovědný
  - smysluplně a užitečně používat získané poznatky a dovednosti, rozpoznat a rozvíjet své přednosti
  - poradit si v nových situacích (v kolektivu, během cesty do školy, na výletě...)

- 2. Vnímání specifik a odlišností našeho regionu vzhledem k poloze „na konci světa“ a budování vztahu k němu jako začátku nové cesty**

- 3. Otevření školy všem – všem dětem, jejich rodičům a veřejnosti**

- 4. Vytvoření atmosféry pohody pro učitele a žáky**

- 5. Koncipování školy jako vzdělávacího, ale také volnočasového centra se zaměřením především na sport s důležitým úkolem prevence negativních sociálních jevů**

- 6. Spolupráce především s místními organizacemi, institucemi a polskými partnery vycházející z tradičního postavení školy v obci a polohy**

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	CO TO ZNAMENÁ:	STRATEGIE:
1. Cílem výchovně vzdělávací činnosti a aktivit školy je vychovat zdravě sebevědomého žáka, připraveného pro praktický život	Viz. následující tabulka PROFILACE ŽÁKA	Viz. následující tabulka PROFILACE ŽÁKA
2. Vnímání specifik a odlišností našeho regionu vzhledem k poloze „na konci světa“ a budování vztahu k němu jako začátku nové cesty	- vnímání všech specifik regionu: <ul style="list-style-type: none"> - ztížená dopravní dostupnost - velká vzdálenost od větších center - velká nezaměstnanost - vysoký podíl dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí - odliv především kvalifikovaných prac. sil - historie regionu - téměř nenarušené životní prostředí - užší sepětí obyvatel s přírodou - malebnost krajiny Rychlebských hor, rozvoj turismu a ekoaktivit - rozvoj spolupráce s příhraničním regionem v Polsku s návazností na EU	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání předností regionu - besedy, přednášky, diskuse, projektové dny a exkurze s cílem poznávání našeho regionu a porovnávání s jinými oblastmi - spolupráce s polskými regiony
3. Otevření školy všem – všem dětem, jejich rodičům a veřejnosti	- otevření všem: <ul style="list-style-type: none"> - obsahem vzdělání - srovnatelnou péčí žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde - demokratickými principy - respektováním žáka jako osobnosti - širokou nabídkou - individuálním přístupem - vztahy ve škole - společnými prožitky učitelů, rodičů a žáků	<ul style="list-style-type: none"> - snaha o zpřístupnění školy i v odpoledních hod. - spolupráce s rodiči a jejich dobrá informovanost:<ul style="list-style-type: none"> - školská rada, rada rodičů (vyplývá ze zákona) - společné třídní schůzky, konzultace, zpravodaj - dotazníková šetření (např. Mapa školy) - společné akce s rodiči

4. Vytvoření atmosféry pohody pro učitele a žáky	- zlepšení vztahů: - učitel – žák a opačně - mezi žáky - mezi učiteli - minimalizace stresových situací - společné vytváření příjemného prostředí	- budování partnerských vztahů - vytváření bezpečného, estetického a zdravého prostředí - uplatňování milých způsobů komunikace - posilování sebeúcty - vytváření a respektování společných pravidel
5. Koncipování školy jako vzdělávacího, ale také volnočasového centra se zaměřením především na sport s důležitým úkolem prevence negativních sociálních jevů	- co největší využití nabízených možností a materiálního vybavení školy v odpoledních hod. - smysluplné využití volného času a tím i prevence negativních sociálních jevů	- snaha o zpřístupnění školy i v odpoledních hod. - široká a pestrá nabídka zájmových útvarů - zajímavý program školní družiny
6. Spolupráce především s místními organizacemi, institucemi a polskými partnery vycházející z tradičního postavení školy v obci a polohy	- pokračování ve stávající spolupráci a hledání nových možností: Městské kulturní zařízení, Městská knihovna Rudolfa Zuberu, ZUŠ Javorník, státní zámek Jánský Vrch, Lesy ČR, Policie ČR, Zdravotní středisko, Hasiči, TJ Dynamo Javorník, Sport Javorník, partnerské školy v Polsku	- spolupráce, besedy, projekty, sportovní soutěže, kulturní akce... - projektové dny

PROFILACE ŽÁKA

Cílem výchovně vzdělávací činnosti a aktivit školy je vychovat zdravě sebevědomého žáka, připraveného pro praktický život, který dokáže:	Co žák umí / dělá, jestliže má tyto kompetence:	Výchovně vzdělávací strategie:
- přijímat odpovědnost za sebe, za druhé, za životní prostředí, udržovat pořádek, mít svůj systém a životní rytmus	- s rozvahou plní zadané úkoly - přijímá kritiku - respektuje a užívá zásady slušného chování - přijímá roli ve skupině - je hospodárný - je ohleduplný k životnímu prostředí	- podíl žáků na chodu a výzdobě školy - sebehodnocení a nácvik přijímání kritiky a zdravého sebevyjádření a sebeprosazení - protokol o nevhodném chování žáka - opravy a náhrada škody - důsledná kontrola plnění úkolů - projektové dny
- vyjádřit své názory, vhodně a efektivně komunikovat s ostatními v českém jazyce, zvládnout základy komunikace v cizím jazyce	- vytváří, formuluje a obhájí svůj názor - zvládá pravidla diskuse a polemiky - umí naslouchat - zná a používá milé způsoby komunikace - přijme kompromis - zvládá základy komunikace v cizím jazyce	- komunitní kruh - diskuse, polemiky - skupinová a týmová práce, projekty, projektové dny - prezentace výsledků své práce - učit se rozlišovat fakta a názory - komunikace v cizím jazyce
- vytýčit si smysluplný cíl, přiměřený jeho schopnostem, práce se záměrem a vůlí	- vybírá si vhodné cíle - umí posoudit, nabídnout a použít své schopnosti - umí zdůvodnit nevhodnost cíle a vyvodit další kroky - tvořivě přistupuje k dění kolem sebe	- vedení k sebehodnocení a posouzení vlastních schopností - vedení k sebeúctě uznáním a zvládnutím přiměřených úkolů - motivace k vyšším cílům - rozpoznávání a rozvoj talentu a jeho využití v rámci kolektivu (skupiny)
- být ohleduplný a tolerantní ke všem lidem, národům a jiným kulturám	- umí pracovat se svými emocemi a emocemi druhých - přiměřeně pomůže druhému v tíživé situaci - uplatňuje zásady společenského chování - respektuje národnostní odlišnosti	- poznávání a respektování vzájemných odlišností - poznávání a respektování odlišností mezi jednotlivými národy a kulturami - dobročinná a charitativní pomoc

- spolupracovat na úkolu, plánovat a organizovat svou práci, pracovat s chybou, pocitem úspěchu i neúspěchu	- umí si rozvrhnout čas a stanovit priority - umí rozdělit a přijmout roli ve skupině - dokáže najít, opravit a poučit se z chyb - tvořivě pracuje s pocitem úspěchu i neúspěchu (vnímá obojí jako součást procesu učení se)	- samostatná práce, skupinová a týmová práce - projektové dny - práce s týdenním plánem - práce s chybou
- vnímat a respektovat práci jiných, uznat lepší (i horší) výsledek spolužáka	- vnímá a respektuje práci jiných - dokáže uznat lepší i horší výsledek - je sebekritický a dokáže přijímat kritiku	- učení sebehodnocení a hodnocení - práce s pozitivní a negativní zpětnou vazbou - používání uznání a ocenění - učení sdělování a přijímání kritiky
- aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, psychické a sociální zdraví, být za ně zodpovědný	- uvědomuje si důležitost péče o zdraví - aktivně rozvíjí a chrání své zdraví - vnímá rozdíly mezi fyzickým, psychickým a sociálním zdravím - uvědomuje si úskalí užívání návykových látek	- zařazení problematiky do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů - vytváření bezpečného prostředí - nabídka přestávkových aktivit - přednášky, besedy, projektové dny s cílem utváření dobrých vztahů v třídním kolektivu - široká nabídka zájmových útvarů se sportovním zaměřením - pitný režim
- smysluplně a užitečně používat získané poznatky a dovednosti	- využívá poznatky v praxi a praktických činnostech	- organizace školních akcí - patronát starších žáků nad mladšími - realizace nápadů dětí - projektové dny s cílem smysluplně a užitečně používat získané poznatky a dovednosti
- poradit si v nových situacích (v kolektivu, během cesty do školy, na výletě...)	- umí danou situaci vyhodnotit a přiměřeně reaguje	- modelové situace, dramatizace - besedy, cvičný poplach - projektové dny s cílem učit se zvládat nové situace - výlety, exkurze

<p>- vnímat specifika a odlišnosti našeho regionu</p>	<p>- umí vymezit, charakterizovat náš region a porovnat s jinými oblastmi - zná významná místa, tradice a akce našeho regionu - orientuje se a umí se samostatně přepravit do jiného místa regionu - vnímá základní přednosti a nedostatky v regionu</p>	<p>- besedy, přednášky, diskuse, projektové dny s cílem poznávání našeho regionu a porovnávání s jinými oblastmi - spolupráce s polskými regiony</p>
---	--	--

3.2. **VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE**

➤ **Kompetence k učení**

- rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a tvořivosti
- pěstujeme u žáků návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- učíme žáky pracovat s chybou, jejíž odstranění je cestou ke správnému řešení
- snažíme se vytvářet takové situace, ve kterých mají žáci radost z učení
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

➤ **Kompetence k řešení problému**

- vedeme výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svá řešení si dokázali obhájit
- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- nabízíme žákům úlohy, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů

➤ **Kompetence komunikativní**

- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, věkových kategorií
- vedeme žáky k naslouchání druhým, které je nezbytné pro účinnou komunikaci
- učíme žáky vhodnou formou argumentovat a obhájit svůj vlastní názor a zároveň vnímat názor jiných

➤ **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve dvojicích, ve skupinách
- vedeme žáky k respektování společně vytvořených třídních pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- snažíme se vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, podporujeme vzájemnou pomoc žáků
- upevňujeme v žácích vědomí, že při spolupráci lze lépe naplňovat osobní a společné cíle

➤ **Kompetence občanské**

- respektujeme individuální rozdíly, kulturní a jiné odlišnosti žáků
- připravujeme žáky k tomu, aby se zodpovědně chovali ve škole, na vycházkách, exkurzích, v kulturních zařízeních i na veřejnosti
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

➤ **Kompetence pracovní**

- vytváříme žákům podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- umožňujeme žákům zapojovat se do různých projektů, soutěží, olympiád, aj.
- výběrem volitelných předmětů, ale i zájmových aktivit pomáháme žákům při jejich profesní orientaci

3.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (SVP)

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY (PLPP) ŽÁKA SE SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU (IVP) ŽÁKA SE SVP

Individuální vzdělávací plán žáka se SVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s třídním učitelem a školským poradenským zařízením.

IVP žáka se SVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může obsahovat i termín jeho průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok.

IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku, vyhodnocení IVP minimálně 1x za rok

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhotovené IVP podepisuje ředitel školy.

ZODPOVĚDNÉ OSOBY A JEJICH ROLE V SYSTÉMU PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, kteří zároveň koordinují jeho činnost, dále školním koordinátorem inkluze a školními speciálními pedagogy.

SPECIFIKACE PROVÁDĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ A ÚPRAV VZDĚLÁVACÍHO PROCESU ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

d) zařazení pedagogické intervence

V případě doporučení školského poradenského zařízení vzdělávání žáka podle minimální úrovně výstupů z RVP ZV – žák má individuálně upravené výstupy uvedené v jeho individuálním vzdělávacím plánu.

3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY (PLPP) NADANÉHO A MIMOŘÁDNĚ NADANÉHO ŽÁKA

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se projevuje mimořádné nadání žáka za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem. Třídní učitel nebo vyučující daného předmětu stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU (IVP) MIMOŘÁDNĚ NADANÉHO ŽÁKA

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s třídním učitelem a školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může obsahovat i termín jeho průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok.

IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku, vyhodnocení IVP minimálně 1x za rok.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhotovené IVP podepisuje ředitel školy.

ZODPOVĚDNÉ OSOBY A JEJICH ROLE V SYSTÉMU PÉČE O ŽÁKY NADANÉ A MIMOŘÁDNĚ NADANÉ

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, kteří zároveň koordinují jeho činnost, dále školním koordinátorem inkluze a školními speciálními pedagogy.

SPECIFIKACE PROVÁDĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ A ÚPRAV VZDĚLÁVACÍHO PROCESU NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ

Podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)		Ročník									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Osobnostní rozvoj	1.	Rozvoj schopností poznávání	TV, ČJS, HV, M, VV, ČSP, ČJ, AJ	TV, HV, ČJ, ČSP, VV, AJ	TV, M, VV, HV, ČJ, ČSP, AJ	TV, HV, ČJ, AJ	TV, HV, ČJ	M, Z, TV, ČSP, F, ČJ, HV, PŘ	M, TV, ČSP, F, ČJ, HV	M, Z, TV, ČSP, F, CH, PŘ	M, TV, ČSP, F, ČJ
	2.	Sebepoznávání a sebepečení	TV, VV, ČJS, HV	TV, HV, VV, ČJS	TV, VV, HV, ČJS	TV, HV	TV, PŘÍ, HV	M, TV, VV	TV, ČJ, VV	TV, PŘ, VV	TV, ČJ, VV
	3.	Seberegulace a sebeorganizace	TV, ČSP, M, VV	TV, M, VV, ČSP, ČJ	TV, M, VV, ČSP, ČJS, ČJ	TV, PŘÍ, ČJ	TV, PŘÍ, ČJ	TV, ČSP	M, TV, ČSP, VO	M, TV, AJ, PŘ, VO	M, TV, AJ, VO, VZ
	4.	Psychohygiena	HV, VV, ČSP, ČJ	ČJS, ČSP, HV, VV, ČJ	VV, HV, ČJ, ČSP	HV, ČJ	HV, M, INF, ČJ	TV, INF, PŘ	M, TV, INF	TV, PŘ, INF	TV, VZ, INF
	5.	Kreativita	TV, M, ČJS, HV, ČSP, VV, ČJ	TV, M, HV, ČSP, ČJ, VV	TV, M, VV, HV, ČSP, ČJ	TV, INF, ČJ, HV, VL	TV, INF, ČJ, HV	TV, INF, HV, VV	TV, VV, INF, ČJ, HV	M, Z, TV, VV, INF	M, TV, ČJ, VV, INF
Sociální rozvoj	6.	Poznávání lidí	TV, ČJS, VV, ČJ	TV, VV, ČJS	TV, VV, ČJS	TV, VL, AJ	TV, INF, VL, AJ	TV, VO	TV, ČJ, VO	TV, VO, INF, CH	M, TV
	7.	Mezilidské vztahy	TV, ČJS, HV, VV	TV, HV, VV	TV, HV, ČJ, VV	TV, ČJ	TV, PŘÍ, ČJ	TV, VO	TV, VO, ČJ	TV, ČSP	TV, ČSP, ČJ
	8.	Komunikace	ČJS, HV, ČJ, TV, ČSP, VV	HV, ČJ, ČSP, VV, TV	VV, HV, ČJ, ČSP, TV, AJ	ČJ, VL, TV, HV, AJ	ČJ, VL, TV, HV, AJ	Z, TV, AJ, NJ, ČJ	Z, TV, AJ, ČJ, NJ	Z, TV, ČSP, AJ, VV, NJ, ČJ	Z, TV, ČSP, NJ, AJ, ČJ, VV
	9.	Kooperace a kompetice	TV, ČJS, HV, VV	TV, HV, VV	TV, HV, VV, ČJS	TV, HV	TV, HV, PŘÍ, INF	Z, TV, F, INF	TV, ČJ, VO, INF	M, Z, TV, ČSP, VV, INF, VO	M, Z, TV, ČSP, VV, INF
Morální rozvoj	10.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, M, ČJS, VV	TV, VV, ČJ	TV, VV, ČJ	TV, ČJ, M	TV, INF, ČJ	M, Z, TV, INF	M, TV, F, INF	M, Z, TV, CH, INF	M, TV, CH, ČJ, INF
	11.	Hodnoty, postoje, praktická etika	TV, VV	TV, M, VV	TV, VV, ČJ	TV, ČJ, M	TV, INF	TV, INF, ČSP	TV, ČJ, INF, ČSP	TV, ČSP, VV, INF, ČJ	TV, ČSP, CH, ČJ, VV, INF

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)		Ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Občanská společnost a škola	ČJS, VV	ČJS, VV	ČJS, VV				VO		
2.	Občan, občanská společnost a stát	ČJS, VV	VV	VV	VL	PŘI			Z, CH, D, VO	D
3.	Formy participace občanů v politickém životě				VV	VV			Z	
4.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL	D		D, VO	D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)		Ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Evropa a svět nás zajímá	ČSP	ČSP	ČSP	ČSP, M, HV, VV	VL, HV, ČSP, VV, AJ	TV, AJ, ČJ, D, HV, PŘ	TV, AJ, HV, D, NJ	Z, TV, AJ, D, NJ	M, TV, AJ, CH, ČJ, NJ, PŘ, D
2.	Objevujeme Evropu a svět				VL, VV	M, VV, VL, AJ	AJ	AJ, D	Z, AJ, D	M, Z, AJ, D, VO
3.	Jsme Evropané				VV	VV, VL	VV, D	VV, D	VV, D, Z, ČJ	VV, D, VO

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)		Ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Kulturní diference		ČJS	ČJS	VL, VV, ČJ	VV, ČJ	AJ, ČJ, VV	AJ, VV, VO	PŘ, AJ, VV	AJ, ČJ, VV
2.	Lidské vztahy	ČJS, ČJ	ČJ	ČJ	VL, VV	M, VV	VV, D, VO	VV, D, VO	PŘ, HV	D, HV
3.	Etnický původ	TV	TV, ČJS	TV	TV, VV	TV, VV	TV, D	Z, TV, D	TV, D	Z, TV, D
4.	Multikulturalita				VV	VV, VL	ČJ, NJ, AJ	Z, ČJ, NJ, AJ	D, NJ, ČJ, AJ	Z, ČJ, NJ, D, AJ
5.	Princip sociálního smíru a solidarity				VV	VV				D

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)		Ročník								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Ekosystémy		ČJS		VV	VV, PŘÍ	Z, PŘ, ČSP, D	Z, PŘ, ČSP	ČSP, CH, Z	Z, PŘ, ČSP, CH
2.	Základní podmínky života	ČSP	ČSP, ČJS	ČSP, ČJS	VV	VV, PŘÍ	Z, PŘ	M, PŘ	M, F, CH	M, PŘ, CH
3.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	TV, VV, ČSP	TV, VV, ČSP	TV, VV, ČSP, ČJS	TV, VL, ČSP	TV, PŘÍ, ČSP	TV, PŘ, ČSP, D	Z, TV, ČSP, D, F	TV, ČSP, CH, VV, D, PŘ	Z, TV, PŘČSP, CH, VV, D
4.	Vztah člověka k prostředí	VV, ČSP	VV, ČSP	VV, ČSP, ČJS	VL, ČSP, HV	ČJS, PŘÍ, HV	ČSP, PŘ, VO	Z, ČSP, PŘ	M, PŘ, ČSP, F, CH, VV	M, Z, PŘ, VV, ČSP, CH, VO, D

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)		Ročník										
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		
Receptivní činnosti	1.	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJS	ČJS, INF, ČJ	ČJ		VV	VV	PŘ, VV, ČJ	ČJ, VV
	2.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJS	INF, ČJ	INF, ČJ		VV, INF	ČJ, VV, INF	VV, INF	ČJ, VV, INF
	3.	Stavba mediálních sdělení					INF		INF, ČJ	INF	INF, ČJ	INF, ČJ
	4.	Vnímání autora mediálních sdělení										AJ, ČJ
	5.	Fungování a vliv mediálních sdělení ve společnosti					ČJ, VV, HV	VV, ČJ, HV				PŘ, VV
Produktivní činnosti	6.	Tvorba mediálního sdělení					INF, ČJ		VV, INF	VV, INF	INF, ČJ	INF, ČJ
	7.	Práce v realizačním týmu					INF, ČJ		INF	INF	INF	INF, ČJ

3.6. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní vzdělávací program školní družiny je samostatným dokumentem.

3.7. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd.. Prevence probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti sociálně patologických jevů a využívá vybrané programy. Dále pak monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při negativních signálech koordinuje postup řešení výchovný poradce spolu s metodikem prevence a vedením školy. Zpravidla iniciují setkání se zákonnými zástupci žáka, konzultace se žáky a nabízí pomoc a poradenství při řešení jednotlivých problémů.

Celá problematika je podrobně rozpracována ve školním programu Prevence sociálně patologických jevů.

3.8. ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Smyslem a obsahem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je objektivní informovanost o stavu a vývoji životního prostředí, který vede k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí a udržitelnému způsobu života.

Škola je pro rozvoj environmentálního vzdělávání a postojů příhodným místem, protože má možnost působit dlouhodobě a koncepčně na všechny žáky a přes ně i na jejich rodinné prostředí. Environmentální výchova je součástí koncepce školy, prolíná se výukou mnoha předmětů, chováním žáků a pracovníků školy, mezilidskými vztahy i celkovým provozem školy. Postupným naplňováním školního programu EVVO chce škola vést děti k vytvoření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalosti a péči o prostředí kolem nás, ale i k pochopení vzájemné provázanosti oblasti sociální, ekonomické a kulturní.

Celá problematika je podrobně rozpracována v již zmiňovaném školním programu EVVO.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. UČEBNÍ PLÁN - I. STUPEŇ

Vzdělávací Oblast	Vzdělávací obor	Vzdělávací předmět	Zkratka	Ročník					Z toho DČD	Celkem	Součet za oblast	Min. ČD dle RVP ZV
				1.	2.	3.	4.	5.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	ČJ	7 + 1	7 + 1	7 + 1	6 + 1	6 + 1	5	38	38	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	0 + 1	0 + 1	3	3	3	2	11	11	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4 + 1	4 + 1	4	4 + 1	3	23	23	20
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	INF	0	0	0	0 + 1	1	1	2	2	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	ČJS	2	2	2	0	0	0	12	12	12
		Vlastivěda	VL	0	0	0	2	2				
		Přírodověda	PŘÍ	0	0	0	1	1				
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	0	5	12	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2	0	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	5	15	15	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	ČSP	1	1	1	1	1	0	5	5	5
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)				3	4	3	3	3	16	16	16	16
Celkem				21	22	24	25	26	16	118	118	118
Maximální časová dotace (ČD) dle RVP ZV				22	22	26	26	26	Celková ČD dle RVP ZV			118

4.2. UČEBNÍ PLÁN - II. STUPEŇ

Vzdělávací Oblast	Vzdělávací obor	Vzdělávací předmět	Zkratka	Ročník				Z toho DČD	Celkem	Součet za oblast	Min. ČD dle RVP ZV
				6.	7.	8.	9.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	ČJ	3 + 1	4	4+1	4+1	3	18	18	15
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	0	12	12	12
	Další cizí jazyk	Německý Jazyk	NJ	0	2	2	2	0	6	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	M	4 + 1	3 + 1	4+1	4+1	4	19	19	15
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	INF	1	0 + 1	0	0	1	2	2	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	D	2	1+1	2	2	1	8	13	11
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	VO	1 + 1	1	1	1	1	5		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	F	1	1+1	2	2	1	7	27	21
	Chemie	Chemie	CH	0	0	1 + 1	2	1	4		
	Přírodopis	Přírodopis	PŘ	1 + 1	2	2	1+1	2	8		
	Zeměpis	Zeměpis	Z	1 + 1	2	2	1+1	2	8		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	0	4	10	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	0	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	0	0	0	1	0	1	11	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV	3	2 + 1	2	2	1	10		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	ČSP	1	1	0 + 1	1	1	4	4	3
Volitelné předměty			VP	0	0	0	0	0	0	0	-
Z toho disponibilní časová dotace (DČD)				5	5	4	4	18	-	-	18
Celkem				29	30	31	32	18	122	122	122
Maximální časová dotace (ČD) dle RVP ZV				30	30	32	32	Celková ČD dle RVP ZV			122

4.3. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- **Český jazyk**
Jako jeden z hlavních předmětů je v průběhu posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace.
- **Anglický jazyk**
Předmět je vyučován již od 1. ročníku, proto je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 1. a 2. ročníku.
- **Německý jazyk – další cizí jazyk**
Předmět je vyučován od 7. ročníku 2 hodiny (celkem 6 hodin z disponibilní časové dotace)
- **Matematika**
Jako jeden z hlavních předmětů je v průběhu posílen o 7 hodin z disponibilní časové dotace.
- **Informatika**
Předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace na I. i II. stupni.
- **Výchova k občanství**
Předmět je posílen v 6. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace vzhledem k integraci části vzdělávacího obsahu předmětu Výchova ke zdraví a realizaci průřezových témat z osobnostní výchovy.
- **Přírodopis**
Do předmětu je v 8. ročníku integrovaná část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví.
- **Výchova ke zdraví**
Předmět se samostatně vyučuje pouze v 9. ročníku. Část vzdělávacího obsahu je realizována v rámci Výchovy k občanství v 6. ročníku a Přírodopisu v 8. ročníku.

○ **Tělesná výchova**

Vzhledem k filozofii a možnostem naší školy je předmět výrazně posílen z disponibilní časové dotace tak, že se učí od 1. až po 7. ročník 3 hodiny týdně, z nichž 1 hodina je zpravidla plavání.

○ **Obecné poznámky**

- ⇒ Průřezová témata průběžně přirozeně prolínají všemi vyučujícími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů.

- ⇒ Základní vyučovací jednotkou nemusí být na I. stupni vždy vyučovací hodina (45 min) a v případě projektových dní i na II. stupni vyučující mají právo délku vyučovací jednotky aktuálně upravit dle potřeb žáků, pokud nebude narušena organizace výuky. I při integraci předmětů, při projektech apod. musí vyučující dodržet časovou proporcii jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace atd.).

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Ročník: 1. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Český jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Český jazyk a literatura. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vyučovací předmět má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Všechny složky se vzájemně prolínají. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro jazykové vzdělání a umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Český jazyk na I. stupni směřuje k rozvoji kultivovaného ústního i písemného projevu, k získávání vědomostí a dovedností žáků potřebných k osvojování spisovného jazyka, k vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků, k využití různých zdrojů informací. Naším prvořadým cílem na I. stupni je naučit děti číst a psát, přitom klademe velký důraz na čtení s porozuměním.

V jazykové výuce na II. stupni, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, žáci získávají vědomosti a dovednosti, které potřebují k osvojování spisovné podoby českého jazyka, dle své individuální úrovně. Učí se jasně, srozumitelně a přehledně vyjadřovat, ať už písemně nebo ústně. V komunikační a slohové výchově na II. stupni se žáci učí číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posoudit přečtený nebo poslouchaný text. V literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární žánry, učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle, učí se rozlišovat fikci od skutečnosti.

Výuka na I. stupni probíhá v kmenových třídách, ale také v počítačové učebně či informačním centru. Učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou k reprodukci literárních textů. Na II. stupni probíhá výuka v kmenových třídách.

Zájem o četbu se snažíme vzbudit knihovnickými lekcemi při společných návštěvách knihovny, kde také probíhají literární soutěže a recitační soutěž, kulturními představeními v rámci Kultury školám, aktivitou Pasování prvňáčků na čtenáře pořádanou ve spolupráci s Městskou knihovnou Rudolfa Zubera v Javorníku a Městským kulturním střediskem Javorník. Doplněním kulturního přehledu je nabídka zájezdů do divadla (Šumperk, Ostrava...). V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům (slovníky, pravidla českého pravopisu, jazykové příručky, encyklopedie, nástěnné tabule, výukové programy na PC, internet), literárním textům
  - klademe u žáků důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
  - necháváme žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
  - vedeme žáky k samostatnému učení (práce se slovníky a příručkami)
  - učíme žáky pracovat s chybou

- **Kompetence k řešení problémů**
  - předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
  - nabízíme žákům přiměřeně náročné texty dle čtenářské vyspělosti
  - zadáváme žákům úkoly k posílení jejich schopností využívat vlastních zkušeností získaných z četby

- **Kompetence komunikativní**
  - vytváříme žákům dostatek možností k mluvenému i písemnému projevu
  - učíme žáky pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích
  - vedeme žáky ke spolupráci, k naslouchání druhých lidí, k vyjadřování vlastního názoru a respektování názorů jiných

- **Kompetence sociální a personální**
  - společně se žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi
  - uplatňujeme u žáků individuální přístup, zohledňujeme žáky s poruchami učení, podporujeme rozvoj žáků talentovaných
  - vnášíme přátelskou atmosféru do výuky

- **Kompetence občanské**
  - dbáme na ohleduplné, zdvořilé, kultivované vystupování žáků
  - vedeme žáky k odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům, k učitelům
  - motivujeme žáky k zapojování se do kulturního dění
  - respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáků

➤ **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování žáků ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností v praktickém životě
- kontrolujeme samostatné práce žáků
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení

Český jazyk a literatura 1. ročník

vzdělávací obsah předmětu

Český jazyk a literatura 1. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-3-1-01</u> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <u>DV</u> - vštěpuje si hygienické návyky při čtení - používá základy techniky čtení - čte jednoduché texty a učí se v nich orientovat</p>	<p>Čtení - hygienické návyky při čtení - hlásky, písmena, slabiky, slova, texty - skládání slov a vět - technika čtení - praktické čtení - věcné čtení</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění, dovednosti a zapamatování</p>	<p>ČJS - člověk a jeho zdraví - roční období</p>
<p><u>ČJL-3-1-02</u> - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti <u>ČJL-3-1-03</u> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <u>DV</u> - učí se naslouchat druhým, být pozorný, vyjadřovat svá přání</p>	<p>Naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání - komunikační pravidla</p>	<p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u>: vzájemné poznávání se ve třídě OSV 8 - <u>komunikace</u>: cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání</p>	
<p><u>ČJL-3-1-04</u> - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost <u>ČJL-3-1-05</u> - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <u>DV</u> - vštěpuje si základy mluveného projevu <u>ČJL-3-1-07</u> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev <u>ČJL-3-1-11</u> - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>Mluvený projev - výslovnost všech hlásek - řečová cvičení - základy mluveného projevu - komunikační pravidla - reprodukce textu - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz - obrázková osnova - vyprávění</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: řeč těla, řeč zvuků a slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích</p>	<p>HV - dechová, rytmická cvičení ČJS - rodina - škola</p>

<p>ČJL-3-1-08 - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním DV - učí se základním hygienickým návykům při psaní ČJL-3-1-09 - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev DV - poznává správnou techniku psaní ČJL-3-1-10 - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>Písemný projev - správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku - technika psaní - psaní jednotlivých písmen a číslic - psaní slov a vět - opis, přepis, diktát - vzkaz, pozvánka, zápis do týdenního plánu</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení OSV 4 - psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace</p>	<p>ČJS - člověk a jeho zdraví M - číselná řada</p>
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-3-2-01 - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost hlásek - intonace vět</p>		<p>HV - artikulační, dechová a intonační cvičení</p>
<p>ČJL-3-2-03 - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy - porovnávání a třídění slov - slovní zásoba</p>		<p>HV - lidové písničky - rytmicizace slov a říkadél</p>
<p>ČJL-3-2-08 - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování DV - odlišuje v písmu krátké a dlouhé samohlásky - používá interpunkční znaménka - používá velká písmena na začátku vět</p>	<p>Pravopis - samohlásky - tečka, čárka, otazník, vykřičník - písmena, slabiky, slova, věty - velká písmena</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<u>ČJL-3-3-02</u> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání - poslech textů, audionahrávek		
<u>ČJL-3-3-01</u> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <u>ČJL-3-3-04</u> - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem - vyprávění - přednes - dramatizace - výtvarný doprovod	<u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u> : cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	<u>VV</u> - pohádkové bytosti Návštěva knihovny Naše třídní knihovnička
<u>ČJL-3-3-03</u> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, divadelní představení - spisovatel, básník, kniha, čtenář	<u>MUV 2</u> - <u>lidské vztahy</u> : uplatňování principu slušného chování	<u>ČJS</u> - chování lidí Beseda s ilustrátorem dle příležitosti Návštěva divadelního představení

Český jazyk a literatura 2. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-3-1-01</u> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <u>DV</u> - zlepšuje hygienické návyky při čtení - rozvíjí plynulé čtení krátkých méně náročných textů - zdokonaluje techniku čtení	Čtení - hygienické návyky při čtení - technika čtení - praktické čtení - věcné čtení	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti a zapamatování	M - slovní úlohy <u>ČJS</u> - člověk a jeho zdraví
<u>ČJL-3-1-03</u> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <u>DV</u> - učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru	Naslouchání - jednoduché pokyny a sdělení - praktické naslouchání - věcné naslouchání - zážitkové naslouchání	OSV 8 - <u>komunikace</u> : cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání	
<u>ČJL-3-1-05</u> - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <u>ČJL-3-1-06</u> - volí vhodně verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <u>DV</u> - vštěpuje si základní komunikační pravidla <u>ČJL-3-1-07</u> - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev <u>ČJL-3-1-11</u> - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev - jazykolamy, řečová cvičení - zdokonalování techniky mluveného projevu - komunikační pravidla - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, dialog - obrázková osnova - vyprávění	OSV 8 - <u>komunikace</u> : řeč těla, řeč zvuků a slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích	HV - dechová, rytmická cvičení <u>ČJS</u> - rodina - škola

<p>ČJL-3-1-08 - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním DV - upevňuje si hygienické návyky při psaní ČJL-3-1-09 - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev DV - v zásadě píše správné tvary písmen a číslic - učí se kontrolovat vlastní písemný projev - vštěpuje si zásady techniky psaní ČJL-3-1-10 - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>Písemný projev - správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku - technika psaní - docvičování tvarů psacího písma - kontrola písemného projevu - opis, přepis, diktát - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení OSV 4 - psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace</p>	<p>ČJS - člověk a jeho zdraví - rodina - moje bydliště</p>
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-3-2-01 - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - slovo, dělení hlásek - sluchové rozlišení hlásek</p>		
<p>ČJL-3-2-02 - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná DV - poznává slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření vět - význam slov - třídění slov</p>		<p>HV - lidové písničky</p>
<p>ČJL-3-2-04 - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru DV - poznává podstatná jména, slovesa, předložky, spojky</p>	<p>Tvarosloví - slovní druhy (přehled)</p>		
<p>ČJL-3-2-06 - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<p>Skladba - věta jednoduchá a souvětí - pořádek slov ve větě - řazení vět v textu - druhy vět podle postoje mluvčího - interpunkční znaménka</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>M - slovní úlohy</p>

<p>ČJL-3-2-08 - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování DV - odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, párové souhlásky orientačně - píše velká písmena na začátku vět a u vlastních jmen osob a zvířat</p>	<p>Pravopis - y/i po tvrdých a měkkých souhláskách - ú/ů - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - párové souhlásky - velká písmena - abeceda</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: cvičení sebekontroly</p>	<p>HV - písničky se jmény</p>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p>ČJL-3-3-02 - vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p>	<p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání - poslech textů, audionahrávek</p>		
<p>ČJL-3-3-01 - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-04 - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem - vypravování - přednes - dramatizace - výtvarný doprovod</p>	<p>OSV 5 - <u>kreativita</u>: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>	<p>Návštěva knihovny Naše třídní knihovnička</p>
<p>ČJL-3-3-03 - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>Základní literární pojmy - poezie, próza - básník, spisovatel, kniha, čtenář - báseň, pohádka, bajka, divadelní představení</p>	<p>MUV 2 - <u>lidské vztahy</u>: uplatňování principu slušného chování</p>	<p>ČJS - chování lidí Beseda s ilustrátorem dle příležitosti Návštěva divadelního představení</p>

Český jazyk a literatura 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-3-1-01</u> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení - hygienické návyky při čtení - zdokonalování techniky čtení - praktické čtení - věcné čtení	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování	ČJS - vyhledávání naučných textů v encyklopediích - člověk a jeho zdraví
<u>ČJL-3-1-03</u> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání - střídání rolí mluvčího a posluchače - zážitkové naslouchání	OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u> : chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého	
<u>ČJL-3-1-05</u> - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči <u>ČJL-3-1-06</u> - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích <u>ČJL-3-1-07</u> - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev <u>ČJL-3-1-11</u> - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev - technika mluveného projevu - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování - vyprávění podle osnovy, obrazového materiálu a vlastních zážitků - základy mluveného projevu závislého na komunikační situaci	OSV 8 - <u>komunikace</u> : řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělení verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> : dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	HV - dechová, artikulační, intonační a rytmická cvičení ČJS - člověk a jeho zdraví - soužití lidí - regionální památky
<u>ČJL-3-1-08</u> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním <u>ČJL-3-1-09</u> - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev <u>ČJL-3-1-10</u> - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Písemný projev - správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem - technika psaní - kontrola vlastních písemných projevů - psací abeceda - popis zvířete, předmětu - omluvenka, blahopřání, pohlednice	OSV 4 - <u>psychohygiena</u> : dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění - relaxace	ČJS - člověk a jeho zdraví - mezilidské vztahy - živočiškové VV - Vánoce - Velikonoce

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-3-2-02</u> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy - abeceda, řazení slov podle abecedy - vyhledávání v seznamech - význam slov - porovnávání významu slov - práce s pravidly českého pravopisu		
<u>ČJL-3-2-04</u> - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru <u>ČJL-3-2-05</u> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Tvarosloví - slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - skloňování a časování		
<u>ČJL-3-2-06</u> - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí - spojování vět do jednoduchých souvětí - spojky, spojovací výrazy	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	
<u>ČJL-3-2-08</u> - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis - vyjmenovaná slova - slova příbuzná - skupiny bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - vlastní jména místních pojmenování - práce s pravidly českého pravopisu	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly	ČJS - čtení mapy HV - písničky o vodě, zvířatech, městech
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<u>ČJL-3-3-02</u> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání - zážitkové čtení - vyjadřování pocitů z četby		
<u>ČJL-3-3-01</u> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <u>ČJL-3-3-04</u> - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem - vypravování - přednes - drammatizace - výtvarný doprovod	OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	Návštěva knihovny Naše třídní knihovnička Beseda s ilustrátorem dle příležitosti
<u>ČJL-3-3-03</u> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základní literární pojmy - poezie, próza, drama - báseň, pohádka, povídka, divadelní představení - spisovatel, básník, herec	MUV 2 - lidské vztahy: uplatňování principu slušného chování	ČJS - chování lidí Návštěva divadelního představení

Český jazyk a literatura 4. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-5-1-01-S</u> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p><u>DV</u> - podle svých schopností přečte předem připravený text správnou technikou čtení - po tichém čtení reprodukuje text - vybere z nabídky vhodný nadpis - posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení - vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p><u>ČJL-5-1-02-S</u> - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p><u>DV</u> - s pomocí učitele zaznamenává podstatné informace - používá slovník, encyklopedii - vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu</p>	<p>Čtení - praktické čtení - uvědomělé hlasité čtení - tiché čtení - čtení s porozuměním - čtení s přednesem - věcné čtení - záznam podstatných informací - vybírání nadpisu z nabídky - čtení s porozuměním (kritické myšlení) – pravdivost / nepravdivost tvrzení - vyhledávání klíčových slov</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium</p> <p>MEV 1 - <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>: hodnotící prvky ve sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu</p>	<p>VL - vyhledávání naučných textů v encyklopediích - pověsti regionu</p> <p>PŘÍ - vesmír a Země</p>
<p><u>ČJL-5-1-03-S</u> - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p><u>DV</u> - je ohleduplný a zdvořilý ke spolužákovi - odliší od sebe jednoduché druhy sdělení - sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) - sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení</p>	<p>Naslouchání - praktické naslouchání - posuzování úplnosti jednoduchého sdělení - věcné naslouchání - reprodukce - záznam slyšeného projevu - zážitkové naslouchání - adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka - časová posloupnost</p>	<p>OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: cvičení sebekontroly a sebeovládání</p>	<p>PŘÍ - oužití lidí</p>
<p><u>ČJL-5-1-04-S</u> - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>			

<p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - při naslouchání je pozorný, aktivní, zná roli mluvčího a posluchače, uvědomuje si střídání rolí - rozliší podstatná fakta ve sdělení, snaží se sdělení správně reprodukovat - sděluje své dojmy a pocity - vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah / smysl 			
<p>ČJL-5-1-05-S</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže správně oslovit, zahájit a ukončit dialog i telefonický rozhovor - pozná, když uslyší záznamník a ví, kdy začít se zanecháním vzkazu - vede dialog na základě zadaných informací, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku - posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná <p>ČJL-5-1-07</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná a používá techniku mluveného projevu 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační pravidla - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku - vypravování vlastních zážitků - popis osob, zvířat, věcí - technika mluveného projevu - vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru - zdvořilé vyjadřování 	<p>OSV 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích <p>OSV 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální 	<p>HV</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - popis hudebního nástroje
<p>ČJL-5-1-09-S</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění - sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu - napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi - doplní v ukázce dopisu, co chybí <p>ČJL-5-1-10</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní části osnovy vyprávění, s pomocí učitele je vytváří a zapisuje - využívá osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu - využívá informace ze slovníku a encyklopedie 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení techniky psaní - kontrola vlastních textů - vzkaz, oznámení, pozvánka, zpráva - vypravování, popis, dopis - jednoduché tiskopisy - vytváření osnovy - vypisování jednoduchých údajů ze slovníku a encyklopedie - práce s pravidly českého pravopisu - popis osoby, zvířete, pracovního postupu 	<p>OSV 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy: vztahy a naše třída <p>MEV 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace mediálního sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce 	<p>PŘÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho zdraví

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

<p><u>ČJL-5-2-04-S</u> - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary DV - rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - souvislá řeč</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: dovednosti pro sdělování - technika řeči</p>	
<p><u>ČJL-5-2-01-S</u> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová DV - vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu - nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným - vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy - rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita) <u>ČJL-5-2-02-S</u> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku DV - vyznačí ve slově kořen, předponu, příponu - odlišuje koncovku při skloňování a časování - učí se správně využívat stavbu slova při dělení slov - určí kořen slova, část příponovou, předponovou - rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova - rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne - uvede k danému slovu slova příbuzná</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná a vícevýznamové - slova opačného, stejného a podobného významu - stavba slova - dělení slov na konci řádku</p>		

<p>ČJL-5-2-03-S - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech</p> <p>DV - zná a používá správné otázky při rozlišování slovních druhů - určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) - vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh - určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu - určí u slovesa osobu, číslo, čas a způsob</p>	<p>Tvarosloví - slovní druhy - rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen - skloňování podstatných jmen - osoba, číslo, čas, způsob sloves - časování sloves</p>		
<p>ČJL-5-2-05 - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>DV - vyhledá a označí úplnou základní skladební dvojici ve větě jednoduché</p> <p>ČJL-5-2-06-S - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>DV - podle počtu sloves rozliší větu jednoduchou od souvětí - rozliší větu jednoduchou a souvětí - rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku</p> <p>ČJL-5-2-07-S - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>DV - nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován</p>	<p>Skladba - základní skladební dvojice - pořádek slov ve větě - věta jednoduchá a souvětí - počet vět v souvětí - spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí a jejich obměna - vzorec souvětí</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 8 - komunikace: specifické komunikační dovednosti</p>	
<p>ČJL-5-2-08-S - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>DV - k vyjmenovaným slovům přiřazuje slova příbuzná a odůvodňuje si pravopis - využívá Pravidel českého pravopisu - vysvětlí pravidlo psaní předložek s, z (2. a 7. pád) - učí se správně psát vlastní jména hor, řek, států - orientuje se ve správném psaní koncovek sloves v přítomném čase - píše/doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s</p>	<p>Pravopis - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - předložky s, z - předpony od-, nad-, před-, pod-, roz-, bez- - vlastní jména - koncovky podstatných jmen podle vzorů - slovesa v přítomném čase - shoda přísudku s podmětem - práce s Pravidly českého pravopisu</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly</p>	<p>VL - zeměpisné názvy</p>

<p>nimi příbuzných ČJL-5-2-09 - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu DV - řeší shodu přísudku s podmětem ve větě jednoduché na základě předloženého algoritmu - seznamuje se se vzory podstatných jmen - uvědomuje si potřebu znalosti algoritmu při psaní koncovek podstatných jmen</p>			
--	--	--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

<p>ČJL-5-3-01-S - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je DV - pojmenovává své dojmy z četby - své zážitky vyjadřuje slovně, písemně, kresbou, dramatizací - získává vztah k literatuře - čte knihy podle vlastního zájmu - zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku</p>	<p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání - pocity a dojmy při poslechu a četbě literárních textů - vyjadřování zážitků - rozvoj čtenářství - referát</p>	<p>OSV 1 - komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace</p>	<p>Návštěva knihovny Naše třídní knihovnička</p>
<p>ČJL-5-3-02-S - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma DV - přednese a volně reprodukuje text - vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace - reprodukce - tvořivé psaní - výtvarný doprovod</p>	<p>OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p>	<p>VV - ilustrátoři</p>
<p>ČJL-5-3-04-S - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy DV - rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka - rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza</p>	<p>Základní literární pojmy - verš, rým, přirovnání - herec, režisér - časopisy pro děti - film a televize - pohádka, pověst, bajka</p>	<p>MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti: role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti MUV 1 - kulturní diference: poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>	<p>Návštěva divadelního představení Návštěva filmového představení</p>

Český jazyk a literatura 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	Poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-5-1-01-S</u> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas <u>ČJL-5-1-02-S</u> - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Čtení - praktické čtení - uvědomělé hlasité čtení se zdokonalováním techniky čtení - pozorné tiché čtení - orientační prvky v textu - čtení s přednesem - věcné čtení - záznam podstatných informací - slovníky a encyklopedie - čtení s porozuměním – informace vyplývá / nevyplývá z textu - hlavní myšlenka textu - rozlišení podstatných / nepodstatných informací - požadovaná informace - třídění informací	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium	VL - čtení naučných textů v encyklopediích - doba minulá PŘÍ - rostliny a živočichové
<u>ČJL-5-1-03-S</u> - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení <u>ČJL-5-1-04-S</u> - reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání - zaznamenávání slyšeného projevu - reprodukce obsahu slyšeného textu - zážitkové naslouchání - závěr příběhu	OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u> : péče o dobré vztahy, empatie a pohled ne svět očima druhého	

<p><u>ČJL-5-1-05-S</u> - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p><u>ČJL-5-1-06-S</u> - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p><u>ČJL-5-1-07-S</u> - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p><u>ČJL-5-1-08-S</u> - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační pravidla - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku - zpráva, oznámení, vypravování - reklamy - vyjadřování závislé na komunikačním záměru a komunikační situaci - spisovná a nespisovná výslovnost - zdvořilé vyjadřování - oznámení, příkaz, prosba, omluva - představování se - komunikace na veřejnosti	<p>OSV 4 - <u>psychohygienu</u>: dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p> <p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: řeč těla, zvuků a slov, komunikační, dialog, komunikace v různých situacích,</p> <p>MEV 1 - <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení</p>	<p>HV - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>VL - zážitky z cestování</p>
--	---	--	--

<u>ČJL-5-1-09</u> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry <u>ČJL-5-1-10-S</u> - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Písemný projev - upevňování techniky psaní - zpráva, oznámení - dopis, popis, inzerát - dotazník, přihláška - vytváření osnovy nejméně o třech bodech - vlastní vyprávění - třídní a školní časopis	<u>MEV 2</u> - interpretace mediálního sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce <u>OSV 4</u> - <u>psychohygienu</u> : hledání pomoci při potížích <u>MEV 6</u> - <u>tvorba mediálního sdělení</u> : tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium	<u>HV</u> - hudební nástroje <u>PŘÍ</u> - člověk a jeho zdraví
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-5-2-04-S</u> - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti - modulace souvislé řeči	<u>OSV 8</u> - <u>komunikace</u> : dovednosti pro sdělování - technika řeči	
<u>ČJL-5-2-01</u> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová <u>ČJL-5-2-02</u> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova - slova příbuzná - dělení slov na konci řádku		
<u>ČJL-5-2-03-S</u> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	Tvarosloví - slovní druhy - rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen - přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací - druhy zájmen, skloňování osobních zájmen - druhy číslovek - osoba, číslo, čas, způsob sloves - slova spisovná a nespisovná	<u>MEV 6</u> - <u>tvorba mediálního sdělení</u> : uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení	<u>M</u> - číselné řady
<u>ČJL-5-2-05-S</u> - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty <u>ČJL-5-2-06</u> - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí <u>ČJL-5-2-07-S</u> - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba - základní skladební dvojice - část podmětová a přísudková v neúplných základních skladebních dvojicích - věta jednoduchá a souvětí - změna jednoduché věty v souvětí - spojky a spojovací výrazy - určovací skladební dvojice	<u>OSV 10</u> - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> : zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu <u>OSV 8</u> - <u>komunikace</u> : specifické komunikační dovednosti	
<u>ČJL-5-2-08-S</u> - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách <u>ČJL-5-2-09-S</u> - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - předpony s-, z-, vz- - vlastní jména - předložky s, z - koncovky podstatných jmen - koncovky přídavných jmen	<u>OSV 1</u> - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování <u>OSV 3</u> - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : cvičení sebekontroly	<u>VL</u> - zeměpisné názvy

	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis sloves v přítomném čase - práce s Pravidly českého pravopisu - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech - lexikální a morfologické hledisko pravopisu - několikanásobný větný člen, oslovení 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<u>ČJL-5-3-01-S</u> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání <ul style="list-style-type: none"> - pocity a prožitky při poslechu a četbě - výchova ke čtenářství - referát 		Návštěva knihovny Naše třídní knihovnička
<u>ČJL-5-3-02-S</u> - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - přednes vhodných literárních textů - literární referát - dramtizace - vlastní tvořivé psaní - vlastní výtvarný doprovod - pohádka, bajka 	<u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u> : cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích <u>MEV 7</u> - práce v realizačním týmu: utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	<u>VV</u> - ilustrátoři
<u>ČJL-5-3-03-S</u> - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů <u>ČJL-5-3-04</u> - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> - umělecké a neumělecké texty - poezie, próza, drama - báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - spisovatel, básník, herec, režisér - verš, rým, přirovnání - časopisy pro děti a mládež - film a televize - poznávání informačních zdrojů - komiks, encyklopedie, naučný text, návod k použití 	<u>MEV 1</u> - <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> : rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních <u>MEV 5</u> - <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u> : role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti <u>MUV 1</u> - Kulturní diference: poznávání vlastního kulturního zakotvení	Návštěva divadelního představení Návštěva filmového představení

Český jazyk a literatura 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p><u>DV</u> - správně třídí slovní druhy v jednodušších případech, na základní úrovni - správně třídí druhy podstatných jmen - dovede rozřadit druhy přídavných jmen - dovede rozřadit zájmena podle druhů - rozlišuje druhy číslovek, aplikuje tvaroslovná i pravopisná pravidla pro psaní číslovek - dovede určit osobu, číslo, čas a slovesný způsob</p> <p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - správně používá pravopis morfologický - používá pravopisná pravidla při správném psaní zájmen</p>	<p>Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména – koncovky - podstatná jména abstraktní, konkrétní - druhy přídavných jmen - vzory přídavných jmen – pravopis koncovek - přídavná jména zakončená na -ský, -cký - stupňování přídavných jmen - zájmena – druhy - zájmena – skloňování, pravopis - číslovky – druhy, skloňování - slovesa – kategorie</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>	<p>- prolíná celým učivem</p>
<p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - používá poznatků o podmětu a přísudku v pravopisu shody</p>	<p>Skladba - shoda podmětu s přísudkem, ZSD - druhy podmětu (vyjádřený, nevyjádřený) - pravopis shody</p>		

<p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - rozlišuje kořen slova, předponu a příponovou část - chápe princip zdvojení hlásek, psaní předpon, příbuzných slov k VS - využívá poznatků ke správnému psaní slov s předponami</p> <p><u>ČJL- 9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova - slova příbuzná - pravopis předpon</p>		
<p><u>ČJL-9-2-03</u> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p><u>DV</u> - seznamuje se s jazykovými příručkami</p> <p><u>ČJL-9-2-08</u> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její užití</p> <p><u>DV</u> - dokáže rozlišit nářečí, spisovný jazyk a obecnou češtinu</p>	<p>Obecné poučení o jazyce - práce s jazykovými příručkami - jazyk národní, spisovná čeština, nářečí</p>	<p><u>MUV 4</u> - <u>multikulturalita</u>: specifické rysy jazyků</p>	
<p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - řídí se pravidly pro psaní velkých písmen v jednodušších případech</p> <p><u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Pravopis - psaní velkých písmen</p>		

<p><u>ČJL-9-2-01</u> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p><u>ČJL-9-2-04</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - zdůvodňuje pravopis spodoby jiným tvarem slova</p> <p><u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - spodoba</p>		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-3-01</u> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce, reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace, výtvarný doprovod</p>		
<p><u>ČJL-9-3-01</u> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p><u>ČJL-9-3-03</u> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>Způsoby interpretace literárních děl</p>	<p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, lidová slovesnost, zvyky</p>	
<p><u>ČJL-9-3-06</u> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Základy literární teorie a historie - námět a téma - jazyk literárního díla - rým, verš</p>		
<p><u>ČJL-9-3-06</u> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Literární druhy a žánry - poezie - próza - pohádka - pověst - bajka - balada</p>		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-9-3-01</u> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Čtení - praktické - prožitkové		
<u>ČJL-9-3-01</u> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Naslouchání - praktické - věcné		
<u>ČJL-9-1-04</u> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <u>ČJL-9-1-05</u> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. <u>ČJL-9-1-06</u> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvárních prostředků řeči	Mluvený projev - zásady dorozumívání, kultivovaný projev, připravený projev	OSV 8 - <u>komunikace</u> : řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)	
<u>ČJL-9-1-10</u> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů <u>ČJL-9-1-03</u> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj DV - rozliší inzerát, reklamu, najde příklady v tisku	Písemný projev - tvořivé psaní - vypravování - dopis - pozvánka - charakteristika - popis - inzerát - práce s tiskem	MUV 1 - <u>kulturní diference</u> : jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti MEV 3 <u>stavba mediálních sdělení</u> : zpravodajství jako vyprávění	

Český jazyk a literatura 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu český jazyk

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-9-2-06 - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>DV - pozná větu jednočlennou a dvojčlennou, na základní úrovni - dovede určit podměť vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný - v jednodušších případech rozliší přísudek slovesný a jmenný - pozná VČ holý, rozvitý a několikanásobný - seznamuje se s VČ na základní úrovni</p>	<p>Skladba - věta jednočlenná a dvojčlenná - podměť vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný - přísudek slovesný a jmenný, sponová slovesa - základní členy holé, rozvité a několikanásobné - předmět - příslovečné určení – místa, času, způsobu - přívlastek – shodný a neshodný</p>		
<p>ČJL-9-2-04 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>DV - dovede vyjádřit míru vlastnosti - dovede rozřadit druhy zájmen - dovede rozřadit druhy číslovek, využívá poznatků v pravopisu morfologickém - seznamuje se se správným používáním podmiňovacího způsobu - dovede vyjádřit míru příslovce - pozná předložky, dovede je správně psát</p> <p>ČJL-9-2-07 - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>DV - využívá poznatků v pravopisu morfologickém a lexikálním - K PJ přiřazuje vzory, řídí se jimi při pravopisu</p>	<p>Tvarosloví - podstatná jména, koncovky PJ, dvojná číslo - přídavná jména – stupňování - zájmena – druhy - číslovky – druhy - slovesa – podmiňovací způsob - příslovce – stupňování - předložky</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: dovednosti pro učení a studium; cvičení dovedností zapamatování</p>	

<p><u>ČJ-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - dovede aplikovat pravidla pro psaní velkých písmen na základní úrovni</p>	<p>Pravopis - psaní velkých písmen</p>		
<p><u>ČJL-9-2-02</u> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech</p> <p><u>DV</u> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p><u>DV</u> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p><u>DV</u> - obohacuje a rozšiřuje si svoji slovní zásobu</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - způsoby tvoření nových slov - homonyma, synonyma</p>	<p><u>MUV 4</u> - <u>multikultura</u>: specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost</p>	
<p><u>ČJL-9-2-03</u> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami</p> <p><u>DV</u> - pracuje s jazykovými příručkami s pomocí učitele</p>	<p>Obecné poučení o jazyce - práce s jazykovými příručkami</p>	<p><u>OSV 1</u> - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: dovednosti pro učení a studium</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-3-03</u> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p><u>ČJL-9-3-04</u> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce, - reprodukce hl. myšlenek - interpretace - dramatizace - vytváření vlastních textů 	<p><u>OSV 11</u> - <u>hodnoty, postoje a praktická etika</u>: analýzy vlastních a cizích postojů</p> <p><u>OSV 6</u> - <u>poznávání lidí</u>: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech</p> <p><u>OSV 7</u> - <u>mezilidské vztahy</u>: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p><u>OSV 8</u> - <u>kommunikace</u>: dovednosti pro verbální sdělování (technika řeči, výraz řeči)</p> <p><u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u>: originalita, schopnost vidět věci jinak</p> <p><u>OSV 2</u> - <u>sebezpoznání a sebezpojetí</u>: já jako zdroj informací o sobě, moje vztahy k druhým lidem</p>	
<p><u>ČJL-9-3-03</u> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p><u>ČJL-9-3-04</u> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Základy lit. teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární hrdina - jazyk lit. díla - zvukové prostředky poezie – rým, rytmus, literatura umělecká a věcná 		
<p><u>ČJL-9-3-06</u> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyrika - epika - poezie - próza - povídka - pověst - lidová slovesnost 		

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-9-3-01 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>Čtení - praktické - prožitkové</p>		
<p>ČJL-9-3-01 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>Naslouchání - praktické - věcné</p>	<p>OSV 8 - komunikace: cvičení empatického a aktivního naslouchání</p>	
<p>ČJL-9-1-04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-1-02 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>Mluvený projev - zásady dorozumívání, kultivovaný projev, připravený projev na základě poznámek</p>	<p>OSV 8 - komunikace: cvičení empatického a aktivního naslouchání)</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p>	
<p>ČJL-9-1-05 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>ČJL-9-1-09 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-10 - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Písemný projev - tvořivé psaní - dopis - žádost - objednávka - popis (město...) - zpráva - oznámení - reklama - inzerát - charakteristika</p>	<p>OSV 8 - komunikace: cvičení empatického a aktivního naslouchání</p> <p>OSV 2 - sebezpoznání a sebepojetí: moje vztahy k druhým lidem</p> <p>MEV 2 - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů</p>	

Český jazyk a literatura 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci</p> <p><u>ČJL-9-2-06</u> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p><u>DV</u> - jen na jednodušší úrovni - žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy - žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku - žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem</p> <p><u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p><u>DV</u> - jen na jednodušší úrovni</p>	<p>Skladba - věta jednoduchá a souvětí, spojky souřadící a podřadící - interpunkce - věty jednočlenné, větný ekvivalent - věta hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět - VV podmětná - VV předmětná - přívlástek - přívlástek shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný - VV přívlástková - VV příslovečné - VV příslovečná místní, časová, způsobová - VV příčinná, důvodová, přípustková, podmínková - VV příčinná, důvodová, přípustková, podmínková - souvětí souřadné a podřadné - význ. poměr mezi VH</p>		

<p><u>ČJL-9-2-01</u> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p><u>ČJL-9-2-02</u> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p><u>DV</u> - žák rozliší i vytváří slova složená - žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty</p> <p><u>ČJL-9-2-03</u> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - přejímání slov z cizích jazyků, skloňování - obohacování slovní zásoby</p>	<p>MUV 4 - <u>multikulturalita</u>: prostředek vzájemného obohacování jazyků; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost</p>	
<p><u>ČJL-9-2-01</u> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p><u>ČJL-9-2-03</u> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami</p> <p><u>ČJL-9-2-08</u> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p><u>DV</u> - žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka</p>	<p>Obecné poučení o jazyce - jazykové příručky - slovanské jazyky, slovenština - útvary českého jazyka</p>		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-3-03</u> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p><u>ČJL-9-3-04</u> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce - reprodukce hlavních myšlenek - interpretace - dramtizace - vytváření vlastních textů	<p>OSV 11</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u>: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	
<p><u>ČJL-9-3-06</u> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p><u>ČJL-9-3-07</u> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p><u>ČJL-9-3-08</u> - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování</p>	<p>Základy lit. teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - režie - scénář - divadlo - film - představitelé světového dramatu - literatura umělecká a věcná	<p>VMEG 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>jsme Evropané</u>: kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie	
<p><u>ČJL-9-3-06</u> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p><u>ČJL-9-3-07</u> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p><u>ČJL-9-3-09</u> - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - drama - tragédie - komedie - monolog - dialog - prolog - román - povídka - vývoj, představitelé	<p>OSV 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>komunikace</u>: specifické komunikační dovednosti; monolog, dialog	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p>ČJL-9-1-08 - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>Čtení - věcné - kritické - prožitkové</p>		
<p>ČJL-9-1-01 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-03 - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>Naslouchání - praktické - věcné - kritické - reklama - práce s tiskem</p>	<p>MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MEV 3 - stavba mediálních sdělení: příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, srovnávání titulních stran různých deníků</p>	
<p>ČJL-9-1-05 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci DV - žák najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné - žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce</p>	<p>Mluvený projev - dorozumívání - kultivovaný projev - připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek - práce s textem</p>	<p>OSV 8 - komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)</p>	

<p><u>ČJL-9-1-08</u> - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p><u>DV</u> - žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou - žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu - žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p><u>ČJL-9-1-10</u> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Písemný projev - tvořivé psaní - výpisek - subjektivně zabarvený popis - výklad - práce s textem</p>	<p><u>MEV 6</u> - tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení</p>	
---	--	---	--

Český jazyk a literatura 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <u>ČJL-9-2-06-S</u> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Skladba - ZSD - přísudek slovesný a jmenný - slovesa sponová, fázová a způsobová - větné členy - přívlástek postupně rozvíjející a několikanásobný - čárka ve větě jednoduché – základ - druhy vedlejších vět - souvětí souřadné a podřadné, význ. poměr - shrnutí pravidel o interpunkci - přímá a nepřímá řeč - pořádek slov ve větě	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium MEV 7 - <u>práce v realizačním týmu</u> : komunikace a spolupráce v týmu	
<u>ČJL-9-2-04-S</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <u>ČJL-9-2-07-S</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Tvarosloví - slovní druhy - PJ abstraktní, konkrétní, pomnožná, hromadná, látková - koncovky PJ - koncovky přídavných jmen - slovesa – kategorie		
<u>ČJL-9-2-04</u> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci <u>ČJL-9-2-07</u> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - psaní velkých písmen		

<p>ČJL-9-2-03-S - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-05 - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL-9-2-08-S - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její použití</p>	<p>Obecná poučení o jazyce - skupiny jazyků (slovanské...), slovenština - vývoj českého jazyka - práce s jazykovými příručkami - slohové rozvrstvení slovní zásoby</p>	<p>MUV 4 - multikulturalita: specifické rysy jazyků</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>MEV 7 - práce v realizačním týmu: komunikace a spolupráce v týmu</p>	Možný projekt Den Evropy
<p>ČJL-9-2-02-S - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby, slova přejatá, skloňování - homonyma, synonyma - význam slova – přenesený význam, sousloví</p>		
<p>ČJL-9-2-01-S - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - spodoba - souhlásky znělé a neznělé</p>		

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<p>ČJL-9-3-01-S - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-03-S - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-04-S - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes - reprodukce - reprodukce hl. myšlenek - interpretace - vytváření vlast. textů - dramatizace 	<p>OSV 2 - sebezpoznání a sebepečení: moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy: pohled na svět očima druhého</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>MUV 1 - kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika</p> <p>OSV 8 - komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace</p>	
<p>ČJL-9-3-01-S - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-09-S - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>ČJL-9-3-02-S - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>Základy literární historie a teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura díla - námět - téma - kompozice - jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, básnické prostředky - volný verš, druhy rýmů 		
<p>ČJL-9-3-02 - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL-9-3-05-S - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL-9-3-06-S - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší literární památky české literatury - literatura umělecká a věcná - literatura faktu - publicistické žánry - literatura populárně-naučná - SCI-FI - představitelé současné literatury 		

<p><u>ČJL-9-3-07-S</u> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p><u>ČJL-9-3-08-S</u> - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<p><u>ČJL-9-1-01-S</u> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnává s dostupnými informačními zdroji</p> <p><u>ČJL-9-1-03-S</u> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek - žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci</p> <p><u>ČJL-9-1-08-S</u> - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>Čtení - věcné - kritické</p>	<p>MEV 1 - <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných), hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p> <p>MEV 2 - <u>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u>: různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem</p>	
<p><u>ČJL-9-1-02</u> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p><u>ČJL-9-1-01</u> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnává s dostupnými informačními zdroji</p>	<p>Naslouchání - praktické - věcné - kritické</p>	<p>MEV 1 - <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u>: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;</p> <p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>	
<p><u>ČJL-9-1-08-S</u> - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p><u>ČJL-9-1-02</u> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p><u>ČJL-9-1-04-S</u> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými</p>	<p>Mluvený projev - dorozumívání - kultivovaný projev - projev připravený, nepřipravený - referát - diskuse</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace</p>	

<p>prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci <u>ČJL-9-1-05-S</u> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru <u>ČJL-9-1-06</u> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingvárních prostředků řeči <u>CJL-9-1-07</u> - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>			
<p><u>ČJL-9-1-09-S</u> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování <u>ČJL-9-1-08-S</u> - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát <u>ČJL-9-1-10-S</u> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Písemný projev - tvořivé psaní - úřední dopis - teze - strukturovaný životopis - úvaha - práce s tiskem - práce s textem</p>	<p><u>MEV 6</u> - tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení <u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u>: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity <u>MEV 3</u> - stavba mediálních sdělení: principy sestavování zpravodajství, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení <u>MEV 4</u> - vnímání autora mediálních sdělení: výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu</p>	

5.2. ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 1. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Obsahem předmětu Anglický jazyk je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních kompetencí.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, v učebně anglického jazyka. Využíváme také počítačovou učebnu s výukovými programy Terasoft a připojením k internetu. V některých třídách jsou žáci děleni do skupin dle počtu, v ročníku tak někdy bývá více skupin na anglický jazyk, než je kmenových tříd. Výuka v jednotlivých skupinách vychází ze stejných učebních plánů. Žáci se specifickými poruchami učení jsou integrováni v běžných třídách a je pro ně vypracován individuální plán v souladu s jejich potřebami.

Žáci se mohou zúčastnit soutěží organizovaných školou nebo jinými organizacemi (např. olympiáda, konverzační soutěž).

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

I. stupeň

Cílem předmětu Anglický jazyk na I. stupni je především probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Poskytujeme žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budujeme čtenářské dovednosti a schopnost rozlišení grafické a mluvené podoby jazyka a na nich pak postupně budujeme schopnost psát. Děti získávají cit pro melodii jazyka, který je velmi důležitý pro porozumění jeho mluvené podoby, pomocí mnoha říkanek a písní.

II. stupeň

Na II. stupni pracují žáci ve větší míře s texty v učebnicích, popř. časopisech. Důraz je kladen na čtení s porozuměním a vyhledávání informací. Běžnou součástí výuky jsou také autentická poslechová cvičení a nácvik porozumění mluvenému slovu. Zvláštní pozornost je věnována komunikaci, která je jedním z předních cílů výuky. Žáci nacvičují dialogy využitelné v reálných situacích (nakupování, objednání jídla...). Výuka gramatiky v anglickém jazyce začíná většinou až po osvojení příslušné látky v mateřském jazyce. Žáci se také seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. V šestém ročníku se předpokládá dosažení jazykové úrovně A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků, postupně se jazyková úroveň žáků podle předpokladu zvyšuje na A2 v devátém ročníku.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které podporují tvořivost a motivaci (např. hry, písně, využití internetu)
  - předkládáme žákům různé metody učení se slovní zásoby
  - zařazujeme projekty, které vedou žáky k organizování a řízení vlastního učení

- **Kompetence k řešení problémů**
  - využíváme skupinové práce k řešení různých problémů (zdravý životní styl, trávení volného času, apod.)

- **Kompetence komunikativní**
  - vedeme hodiny převážně v anglickém jazyce
  - vedeme žáky k formulování vlastních názorů anglicky a k možnostem ověřovat si některé komunikativní dovednosti v modelových situacích
  - umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky užívané ve slovnících
  - nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textům i poslechům

- **Kompetence sociální a personální**
  - navozujeme žákům dostatek situací, které vedou k vědomí jedinečnosti i odlišnosti každého člověka i kultur
  - rozvíjíme pozitivní sebedůvěru žáků a vědomí vlastních možností
  - podporujeme spoluúčast žáků na výuce
  - aplikujeme individuální i skupinovou formu práce
  - simulujeme reálné situace, jak požádat o pomoc, radu, či naopak ji poskytnout

- **Kompetence občanské**
  - umožňujeme žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
  - vedeme žáky ke sledování reálií (video), ke čtení cizojazyčných časopisů a čerpání informací o životě v jiných zemích

- **Kompetence pracovní**
  - vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, neznámých výrazů ve slovnících dvojjazyčných i monolingvních

Anglický jazyk 1. - 2. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<p><u>CJ-3-1-01</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p><u>CJ-3-1-02</u> - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p><u>CJ-3-1-04</u> - rozumí obsahu jednoduchého, krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p><u>CJ-3-1-05</u> - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p>	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglická jména - pozdravy - poděkování - členové rodiny - barvy - čísla 1 – 10 - oblečení - hračky - věci ve třídě - zvířata - dům,...	<p>OSV 1</p> <p>- rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování</p>	<p>Příklady probíraných otázek: What's your name? I'm... How old are you? I'm ... Who's this? It's... How many...? Is it a.....? Yes/No... What's that? Where...? Do you like...? Yes/No....</p> <p>Říkanky, rozpočítadla, písničky, hry</p>

Anglický jazyk 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<u>CJ-3-1-01</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně <u>CJ-3-1-02</u> - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal <u>CJ-3-1-03</u> - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Typy textů - pozdrav - pokyn - písnička - komiks Slovní zásoba a tematické okruhy - čísllice 0 – 100 - abeceda - škola - rodina - město a venkov - dům - hračky - popis obličeje - zvířata - tradice a zvyky, svátky	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování OSV 8 - komunikace: komunikace v různých situacích (pozdrav)	Odpověď na jednoduché otázky: What's this? How old are you? Is it a...? It's a ..... Where's my...? How are you? Where are you from? Říkanky, rozpočítadla, písničky, hry

<p><u>CJ-3-1-04</u> - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p><u>CJ-3-1-05</u> - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p><u>CJ-3-1-06</u> - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní fonetické znaky - základní pravidla výslovnosti - pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen - člen určitý a neurčitý - přídavná jména - zájmena osobní, přivlastňovací - číslovky základní - základní předložky místa - sloveso TO BE, HAVE GOT (seznámení) - základní plnovýznamová slovesa v přítomném čase <p>prostém – pokyny učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - tvorba otázky a záporu - vazba THERE IS / THERE ARE 		<p>Fonetické znaky a barvy</p>
--	--	--	--------------------------------

Anglický jazyk 4. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<p><u>CJ-5-1-01</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p><u>CJ-5-1-02</u> - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p><u>CJ-5-1-03</u> - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici</p> <p>Společenské obraty</p> <p>Pokyny učitele</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov</p>		

MLUVENÍ			
<p>CJ-5-2-01 - žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - škola a vyučovací předměty - volný čas a zájmová činnost - názvy povolání - dny v týdnu - oblíbení - jídlo a potraviny - tradice a zvyky 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 8 - komunikace: komunikace v různých situacích (pozdřev, omluva)</p>	<p>Hra v rolích, modelové situace na dané téma Dramatizace</p>
<p>CJ-5-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>			
<p>CJ-5-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<p>CJ-5-3-01 - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - písnička, básnička - komiks <p>Technika čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní pravidla <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - popis obrázku - práce se slovníkem 	<p>OSV 6 - poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě</p>	<p>Dříve osvojená slovní zásoba je dále rozšiřována. Hry Písničky, říkanky, dramatizace, komiksy, výukový program TERASOFT Komiksy Texty v učebnici doplněné otázkami k textu, cvičení na posouzení pravdivosti výroků týkajících se textů; seřazování a přiřazování obrázků podle textu</p>
<p>CJ-5-3-02 - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>			
PSANÍ			
<p>CJ-5-4-01 - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní fonetické znaky - základní pravidla výslovnosti - pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen - člen určitý a neurčitý - přídavná jména - zájmena osobní, přivlastňovací, tážací - číslovky základní - základní předložky místa - sloveso TO BE, HAVE, CAN - základní plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém - věta jednoduchá - tvorba otázky a záporu - vazba THERE IS / THERE ARE 		

Anglický jazyk 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<p>CJ-5-1-01-S - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-1-02-S - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-1-03-S - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici</p> <p>Společenské obraty</p> <p>Pokyny učitele</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov</p>	<p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Spojeného království Velké Británie a Irsko</i>)</p> <p>VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u>: naše vlast a Evropa</p>	

<u>MLUVENÍ</u>			
<p><u>CJ-5-2-01-S</u> - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p><u>CJ-5-2-02-S</u> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p><u>CJ-5-2-03-S</u> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - škola a vyučovací předměty - volný čas a sporty - názvy povolání - dny v týdnu, měsíce v roce - hodiny - roční období - nakupování - jídlo a potraviny - zvířata - děti a mládež v jiných zemích světa 	<p>OSV 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace: komunikace v různých situacích (pozdrav, informování, omluva) 	<p>Procvičování rozhovorů na daná témata: volný čas, koničky, rodina, škola... Představení blízkých osob.</p>
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u>			
<p><u>CJ-5-3-01-S</u> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p><u>CJ-5-3-02-S</u> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulář - písnička, básnička - komiks - pohlednice, např. z prázdnin - popis - omluva - plakát <p>Technika čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní pravidla <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - popis obrázku - práce se slovníkem 	<p>OSV 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve třídě 	<p>Písničky, básničky, dramatizace, hry, texty v přiměřeného rozsahu (časopisy), výukový program TERASOFT. Komiksy Krátké příběhy v rozsahu osvojené slovní zásoby Dopis Adresa Plakáty</p>

PSANÍ

<p><u>CJ-5-4-01-S</u> - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p><u>CJ-5-4-02-S</u> - vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní fonetické znaky - základní pravidla výslovnosti - pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen - člen určitý a neurčitý - přídavná jména - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací - číslovky základní a řadové - základní předložky času - sloveso TO BE, HAVE, CAN - základní plnovýznamová slovesa v přítomném čase <p>prostém</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - tvorba otázky a záporu - otázky s „who/what/when/where/how/why“ - vazba THERE IS / THERE ARE - minulý čas slovesa TO BE, HAVE 		
--	--	--	--

Anglický jazyk 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<u>CJ-9-1-01</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <u>CJ-9-1-02</u> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici Společenské obraty Pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov	VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u> : rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Spojeného království Velké Británie a Irsko</i>) VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u> : naše vlast a Evropa	

MLUVENÍ			
<p><u>CJ-9-2-01</u> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p><u>CJ-9-2-02</u> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p><u>CJ-9-2-03</u> - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - domov - bydlení - škola - volný čas a zájmová činnost - sport - kalendářní rok a čas - zvířata a domácí mazlíčci - škola v Anglii - nakupování - město	<p>OSV 8 - komunikace: specifické komunikační dovednosti, monologické formy, dialog, komunikace v různých situacích</p> <p>OSV 8 - komunikace: komunikace v různých situacích</p>	<p>Procvičované oblasti: oslovení, pozdrav, přání k narozeninám, dopis, pohlednice, nakupování, omluva, objednávka jídla, prosba, žádost.</p> <p>Jednoduché otázky: co, kdo, kde, kdy.</p>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<p><u>CJ-9-3-01</u> - vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p><u>CJ-9-3-02</u> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslovení - pozdrav - reakce na oslovení - představování - omluva - poděkování a reakce na poděkování - formulář - ilustrovaný příběh <p>Technika čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní pravidla - větná intonace <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - seřazování a přiřazování obrázků dle textu	<p>MUV 4 - multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>MUV 1 - kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>	<p>Komiksy, texty v učebnici</p> <p>Texty v učebnici doplněné otázkami k textu, cvičení na posouzení pravdivosti výroků týkajících se textů; seřazování a přiřazování obrázků podle textu.</p> <p>Slovní zásoba probíraných oblastí: pokyny, rodina, osobní informace, škola, volný čas, nakupování, stravování.</p> <p>Texty, rozhovory a poslechová cvičení v učebnici se žáci snaží vyjádřit svými slovy pomocí modelových frází. Témata: můj domov, rodina, škola, volný čas, zvířata, stravování...</p>

PSANÍ

<p><u>CJ-9-4-01</u> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p><u>CJ-9-4-02</u> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p><u>CJ-9-4-03</u> - reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetický přepis slov - základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek - slovní a větný přízvuk - tempo řeči - člen určitý a neurčitý - množné číslo podstatných jmen - číslovky řadové - předložky místa a času - sloveso TO BE, HAVE GOT, CAN - vazba THERE IS / THERE ARE - slovesné časy – přítomný prostý a průběhový, minulý prostý - základní slovesné vazby - příslovce neurčitá - přívlastňovací pád - tázací příslovce - stavba věty - tvorba otázek a záporu 		
--	--	--	--

Anglický jazyk 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<u>CJ-9-1-01</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <u>CJ-9-1-02</u> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici Společenské obraty Pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov	<u>VMEGS 1</u> - <u>Evropa a svět nás zajímá</u> : rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Spojeného království Velké Británie a Irsko</i>) <u>VMEGS 2</u> - <u>objevujeme Evropu a svět</u> : naše vlast a Evropa	Komiksy, texty v učebnici, jednoduché texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR. Texty v učebnici doplněné otázkami k textu, cvičení na posouzení pravdivosti výroků týkajících se textů; seřazování a přiřazování obrázků podle textu. Slovní zásoba probíraných oblastí (čtení a poslech): Rodina; koničky; nakupování; počasí; zvířata; popis vzhledu; zdraví a nemoci; jídla a nápoje, v restauraci; Britské ostrovy, země a kontinenty; aktivity pro volný čas.

<u>MLUVENÍ</u>			
<p><u>CJ-9-2-01</u> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p><u>CJ-9-2-02</u> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p><u>CJ-9-2-03</u> - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dům, domov - město - zoo - svátky a zvyky - jídlo - příroda a životní prostředí 	<p>OSV 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>komunikace</u>: specifické komunikační dovednosti, monologické formy, dialog, komunikace v různých situacích 	<p>Procvičované oblasti: informace o počasí, objednávka a nákup jídla, popis směru v plánu města, orientace ve městě, žádost o pomoc nebo službu, omluva, nabídka, reakce na nabídku (souhlas, odmítnutí).</p>
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u>			
<p><u>CJ-9-3-01</u> - vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p><u>CJ-9-3-02</u> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - detailní popis osoby - omluva, prosba - poděkování a reakce na poděkování - formulář - ilustrovaný příběh <p>Technika čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní pravidla - větná intonace <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - seřazování a přiřazování obrázků dle textu 	<p>VMEGS 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy <p>MUV 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>multikulturalita</u>: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání <p>MUV 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>kulturní diference</u>: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti 	

PSANÍ

<p><u>CJ-9-4-01</u> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p><u>CJ-9-4-02</u> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p><u>CJ-9-4-03</u> - reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetický přepis slov - základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek - slovní a větný přízvuk - tempo řeči - člen určitý a neurčitý - množné číslo podstatných jmen - stupňování přídavných jmen - číslovky řadové - předložky místa a času - sloveso TO BE, HAVE GOT, CAN - vazba THERE IS / THERE ARE - slovesné časy – přítomný prostý a průběhový, minulý prostý, předpřítomný čas - základní slovesné vazby - příslovce neurčitá - přivlastňovací pád - tvoření příslovci - stavba věty - tvorba otázek a záporu 		
--	---	--	--

Anglický jazyk 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<u>CJ-9-1-01</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <u>CJ-9-1-02</u> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici Společenské obraty Pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov		

MLUVENÍ**CJ-9-2-01**

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02

- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03

- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Slovní zásoba a tematické okruhy

- cestování
- různé stravovací návyky
- nákupy a móda
- město
- problémy mládeže
- volný čas a zájmová činnost
- moderní technologie a média

MUV 1

- kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

OSV 8

- komunikace: specifické komunikační dovednosti, monologické formy, dialog, komunikace v různých situacích

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<p>CJ-9-3-01 - vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Typy textů - formální a neformální žádost - návrh a nabídka - souhlas / nesouhlas - telefonování - osobní dopis - zpráva - přání - příběh</p> <p>Technika čtení - výslovnostní pravidla - větná intonace</p> <p>Čtení s porozuměním - práce s textem - seřazování a přiřazování obrázků dle textu</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Spojeného království Velké Británie a Irsko</i>)</p> <p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa</p> <p>MUV 4 - multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>	<p>Komiksy, texty v učebnici, texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR. Texty v učebnici doplněné otázkami k textu, cvičení na posouzení pravdivosti výroků týkajících se textů; seřazování a přiřazování obrázků podle textu Autentické materiály na Internetu. Využití časopisů při práci v hodinách. Výukový program TERASOFT.</p>
PSANÍ			
<p>CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice - fonetický přepis slov - základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek - slovní a větný přízvuk - tempo řeči - člen určitý a neurčitý - množné číslo podstatných jmen - číslovky řadové - předložky místa a času - modální slovesa - slovesné časy – přítomný prostý a průběhový, minulý prostý; vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas - základní slovesné vazby - příslovce neurčitá - tázací příslovce - stavba věty - tvorba otázek a záporu</p>	<p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia (<i>při zadání domácích písemných prací na dané téma: dopis, pohlednice, projektové práce apod.</i>)</p>	<p>Výukový program TERASOFT.</p>

Anglický jazyk 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<u>CJ-9-1-01-S</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <u>CJ-9-1-02-S</u> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Poslechová cvičení - na známé téma podle témat v učebnici Společenské obraty Pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov	VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u> : rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (<i>Spojeného království Velké Británie a Irska</i>) VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u> : naše vlast a Evropa MEV 4 - <u>vnímání autora mediálních sdělení</u> : identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení	Texty v učebnici doplněné otázkami k textu, cvičení na posouzení pravdivosti výroků týkajících se textů. Autentické materiály na Internetu. Využití časopisů. Výukový program TERASOFT.

MLUVENÍ

<p><u>CJ-9-2-01-S</u> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p><u>CJ-9-2-02-S</u> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p><u>CJ-9-2-03-S</u> - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - cestování - různé stravovací návyky - nákupy a móda - město - problémy mládeže - volný čas a zájmová činnost - moderní technologie a média - volba povolání - zeměpisné údaje	<p><u>OSV 8</u></p> <p>- komunikace: specifické komunikační dovednosti, monologické formy, dialog, komunikace v různých situacích</p>	<p>Texty, rozhovory a poslechová cvičení v učebnici se žáci snaží vyjádřit svými slovy pomocí modelových frází.</p>
--	---	---	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
<p>CJ-9-3-01-S - vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02-S - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Typy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - formální a neformální žádost - návrh a nabídka - souhlas / nesouhlas - telefonování, email - osobní dopis - zpráva - detailní popis osoby, věci a události - příběh - referát <p>Technika čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnostní pravidla - větná intonace <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - seřazování a přiřazování obrázků dle textu 	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia (při zadání domácích písemných prací na dané téma: dopis, pohlednice, projektové práce apod.)</p> <p>MUV 1 - kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>MUV 4 - multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>	<p>Komiksy, texty v učebnici, texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR, autentické texty.</p>
PSANÍ			
<p>CJ-9-4-01-S - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02-S - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03-S - reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Jazykové prostředky a mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetický přepis slov - základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek - slovní a větný přízvuk - tempo řeči - člen určitý a neurčitý - množné číslo podstatných jmen - číslovky řadové - předložky místa a času - sloveso TO BE, HAVE GOT, CAN - vazba THERE IS / THERE ARE - slovesné časy – přítomný prostý a průběhový, minulý prostý, předpřítomný, vyjádření budoucnosti - podmínovací způsob - základní slovesné vazby - příslovce neurčitá - přivlastňovací pád - tázací příslovce - stavba věty - tvorba otázek a záporu 		

5.3. NĚMECKÝ JAZYK- DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Německý jazyk se vyučuje na škole od 7. do 9. ročníku jako druhý cizí jazyk. Týdenní dotace předmětu jsou 2 hodiny.

Výuka německého jazyka je uspořádána tak, aby žáci v 9. ročníku dosáhli podle Společného evropského referenčního rámce úrovně A1.

Úroveň A1 – žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vyučování německého jazyka bude probíhat následujícími formami – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Cílem tohoto předmětu je odstranit překážky, které cizí jazyk skrývá a poskytnout základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Proniknout do základů gramatiky a běžných konverzačních témat, se kterými se žáci mohou setkat při každodenní komunikaci.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - předkládáme různé metody učení se slovní zásobou
  - vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život
- **Kompetence k řešení problémů**
  - řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- **Kompetence komunikativní**
  - vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
  - nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textům i poslechům
- **Kompetence sociální a personální**
  - podporujeme spoluúčast žáků na výuce
  - simulujeme reálné situace, jak požádat o pomoc, radu, či naopak ji poskytnout v cizím jazyce
- **Kompetence občanské**
  - umožňujeme žákům získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
  - vedeme žáky ke sledování reálií a čerpání informací o životě v jiných zemích
- **Kompetence pracovní**
  - vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, neznámých výrazů ve slovnících
  - využíváme německého jazyka k získávání informací z různých oblastí

Německý jazyk 7 . ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslechová cvičení - na známé téma - společenské obraty - pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01 - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 - rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Technika čtení - výslovnostní pravidla Čtení s porozuměním - práce s textem - popis obrázku Práce se slovníkem		

MLUVENÍ			
<p>DCJ-9-2-01 - se zapojují do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představení se - rodina - časové údaje - číslovky - škola (předměty, školní potřeby)		
PSANÍ			
<p>DCJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-4-03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Formulář - jednoduchý formulář o své osobě</p> <p>Práce s textem - vyhledávání informací v textu</p> <p>Souvislý jednoduchý text na osvojené téma</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves - slovosled věty oznamovací - slovosled věty tázací - nepřímý pořádek slov ve větě - určitý a neurčitý člen - tykání, vykání		

Německý jazyk – další cizí jazyk 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u>			
<u>DCJ-9-1-01</u> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <u>DCJ-9-1-02</u> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <u>DCJ-9-1-03</u> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslechová cvičení - na známé téma - společenské obraty - pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov		
<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u>			
<u>DCJ-9-3-01</u> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <u>DCJ-9-3-02</u> - rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <u>DCJ-9-3-03</u> - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Technika čtení - výslovnostní pravidla Čtení s porozuměním - práce s textem - popis obrázku Práce se slovníkem		

MLUVENÍ			
<p>DCJ-9-2-01 - se zapojují do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představení se - rodina - časové údaje, hodiny - číslovky - škola (předměty, školní potřeby) - volný čas, koníčky - popis zvířat - kalendářní rok - dopravní prostředky, cestování - realie – Německo, Rakousko - domov		
PSANÍ			
<p>DCJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-4-03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Formulář - jednoduchý formulář o své osobě</p> <p>Práce s textem - vyhledávání informací v textu</p> <p>Souvislý jednoduchý text na osvojené téma</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves, nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou - slovosled věty oznamovací - slovosled věty tázací - nepřímý pořádek slov ve větě - určitý a neurčitý člen - tykání, vykání - předložky - způsobové sloveso – möchten - přivlastňovací zájmena - množné číslo podstatných jmen		

Německý jazyk – další cizí jazyk 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslechová cvičení - na známé téma - společenské obraty - pokyny učitele Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - grafická a zvuková podoba slov		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01 - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 - rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Technika čtení - výslovnostní pravidla Čtení s porozuměním - práce s textem - popis obrázku Práce se slovníkem		

MLUVENÍ			
<p>DCJ-9-2-01 - se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-2-02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-2-03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představení se - rodina - časové údaje - číslovky - nakupování, jídlo - lidské tělo a zdraví - moje město, vesnice - oblečení - počasí, příroda - povolání - reálie – Německo, Rakousko		
PSANÍ			
<p>DCJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>DCJ-9-4-03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Formulář - jednoduchý formulář o své osobě</p> <p>Práce s textem - vyhledávání informací v textu</p> <p>Souvislý jednoduchý text na osvojené téma</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves, způsobových sloves - slovosled věty oznamovací - slovosled věty tázací - nepřímý pořádek slov ve větě - určitý a neurčitý člen - rozkazovací způsob - podmět man - množné číslo podstatných jmen - préteritum sloves sein a haben - perfektnum některých sloves - stupňování přídavných jmen		

5.4. MATEMATIKA

Ročník: 1. – 5.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Mezi hlavní cíle matematiky patří vnímání významu matematiky založeného především na aktivních činnostech a jejich použití v praktickém životě. Žáky postupně vedeme k získání matematické gramotnosti tak, aby si uvědomovali, že se matematika prolíná celým základním vzděláváním.

V 1. období mají žáci získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel v oboru do 1 000, ve 2. období do 1 000 000, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělávací oblast Matematika je tvořena čtyřmi tematickými okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

První tři tematické okruhy jsou uplatňovány v 1. období, v 2. období jsou rozšířeny o čtvrtý tematický okruh.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v počítačové učebně. Žáci se mohou účastnit různých matematických soutěží.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům různé metody a způsoby řešení, využíváme jejich kreativity a přitom používáme správnou matematickou terminologii
  - věnujeme se dovednosti autokorekce chyb žáků
- **Kompetence k řešení problémů**
  - učíme žáky řešit situace běžného života prakticky
  - volíme vhodné postupy přiměřené věku a využíváme vlastních zkušeností žáků
- **Kompetence komunikativní**
  - učíme žáky užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni jejich věku
  - vedeme žáky k přesnému vyjadřování a dáváme prostor pro řešení ústní i písemnou formou
  - učíme žáky aplikovat matematické postupy v praxi
- **Kompetence sociální a personální**
  - vedeme žáky ke kooperaci při osvojování dovedností a společného optimálního řešení
  - vytváříme žákům podmínky pro práci žáků ve skupině
  - uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům i žákům s poruchami učení
- **Kompetence občanské**
  - rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti
  - vedeme žáky k soustavné sebekontrolě, k respektování věkových, intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků
- **Kompetence pracovní**
  - učíme žáky zpracovávat data různými metodami zápisu naměřených hodnot, vedeme je k přesnosti a vytrvalosti
  - vytváříme žákům prostor k dovednostem, které rozvíjejí smysl pro povinnost (příprava na výuku)

Matematika 1. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<u>M-3-1-01</u> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <u>DV</u> - poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru - určí počet daného čísla do 10, do 20 - využívá matematické pomůcky	Číslo - vytváření představ o číslech - přirozená čísla 1 – 5, 6 – 10, 10 – 20 - určování čísel v řadě do 10, do 20 - pojmy před, za, hned před, hned za - počítání a určování předmětů v daném souboru	<u>OSV 1</u> - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : pozornost a soustředění	<u>ČJS</u> - věci denní potřeby - roční období
<u>M-3-1-02</u> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <u>DV</u> - porovná čísla, využívá znaky větší, menší, rovná se - dokáže napsat i přečíst čísla 0 - 20	Porovnávání čísel - čtení, zápis a porovnávání čísel do 20 - vztahy rovnosti, větší, menší	<u>OSV 3</u> - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : sebekontrola, sebeovládání	<u>ČJ</u> - hygienické návyky při psaní
<u>M-3-1-03</u> - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose <u>DV</u> - vyhledá, zapíše, porovná čísla na číselné ose do 20 - využívá matematické znaky - užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání do 20	Číselná osa - znázorňování, určování, porovnávání čísel na číselné ose - sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy		
<u>M-3-1-04</u> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly <u>DV</u> - z paměti sčítá, odčítá do 5, do 10, do 20 - sčítá, odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky - zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti	Početní operace - vyvození sčítání a odčítání na názorných příkladech - sčítání, odčítání do 5, do 10, do 20 - zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti	<u>OSV 10</u> - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> : zvládnutí učebních problémů	

<p>M-3-1-05 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace DV - sestaví jednoduché slovní úlohy - využívá matematických her k rozvoji matematických schopností</p>	<p>Slovní úlohy - řešení a tvoření slovních úloh - využití papírových mincí a bankovek - nakupování, ceníky zboží - matematické hry</p>	<p>OSV 5 - kreativita: pružnost nápadů, originality</p>	<p>ČJ - melodie vět - čtení vět ČJS - nakupování</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-3-2-01 - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času DV - určí části dne - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí M-3-2-03 - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Práce s daty - hodina v průběhu dne - den, měsíc, rok - určení data, jeho zápis číselně i slovně - jednoduché tabulky - řádek, sloupec - vztahy o několik více, méně - určení místa v řadě</p>	<p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání i prožívání, vůle</p>	<p>ČJS - orientace v čase - určování hodin ČJ - orientace v textu</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-3-3-01 - rozezná, vymodeluje, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci DV - rozlišuje, modeluje a pojmenuje geometrické útvary v rovině - třídí geometrické útvary podle velikosti, tvaru, barev - pozná jednoduchá tělesa - orientuje se v prostoru</p>	<p>Geometrie - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - krychle, kvádr, koule, jehlan, válec - velký, malý, dlouhý, krátký, větší, menší - nahoře, dole, před, za - stavebnice</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů</p>	<p>ČJS - orientace v prostoru ČSP - geometrické tvary</p>

Matematika 2. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků DV - poznává jednotlivá čísla do 100 na základě názoru - určí počet daného čísla do 100 - využívá matematické pomůcky	Číslo - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - vytváření představ o číslech do 100 - určování čísel v řadě do 100 - pojmy před, za, hned před, hned za - počítání a určování předmětů v daném souboru		ČJS - věci denní potřeby ČJS - rodina
M-3-1-02 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti DV - porovná čísla, využívá znaky větší, menší, rovná se - dokáže napsat i přečíst čísla 20 - 100	Porovnávání čísel - přirozená čísla 20 – 100 - čtení, zápis a porovnávání čísel do 100 - vztahy rovnosti, větší, menší		ČJ - hygienické návyky při psaní ČJS - rodina
M-3-1-03 - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose DV - vyhledá, zapíše, porovná čísla na číselné ose do 100 - využívá matematické znaky - užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání do 100	Číselná osa - znázorňování, určování, porovnávání čísel na číselné ose - sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy		
M-3-1-04 - provádí z paměti jednoduché číselné operace s přirozenými čísly DV - sčítá a odčítá čísla do 100, násobí a dělí čísla do 50 - zapisuje příklady, provádí zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti	Početní operace - sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky - sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky - sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky - počítání s použitím závorek - násobilka 0, 1, 2, 3, 4, 5		ČJS - ovoce, zelenina ČSP - práce s modelovací hmotou

<p>M-3-1-05 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace DV - využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</p>	<p>Slovní úlohy - řešení a tvoření slovních úloh - využití papírových mincí a bankovek - nakupování, ceníky zboží - matematické hry</p>	<p>OSV 5 - <u>kreativita</u>: schopnost vidět věci jinak OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u>: odpovědnost, spravedlivost</p>	<p>ČJ - druhy vět podle postoje mluvčího - čtení vět ČJS - zdravá strava - druhy ovoce</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-3-2-01 - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času DV - dokáže určit hodiny, minuty - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí M-3-2-02 - popisuje jednoduché závislosti z praktického života DV - řeší jednoduché slovní úlohy, za pomoci učitele provádí jejich zápisy</p>	<p>Práce s daty - jednotky času (den, hodina, minuta) - určování času na hodinách ručičkových i digitálních - řešení slovních úloh - vymyšlení úloh z praktického života - využití her na obchod</p>	<p>OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: organizace vlastního času</p>	<p>ČJS - denní režim - určování hodin - školní a kalendářní rok ČJ - čtení s porozuměním</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-3-3-01 - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realizaci jejich reprezentaci DV - vyhledá geometrické útvary a jednoduchá tělesa ve svém okolí M-3-3-02 - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky DV - zvládne si připravit pomůcky na rýsování - narýsuje a změří úsečku v cm - určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů</p>	<p>Geometrie - velikost geometrických útvarů - bod, čára, úsečka - rýsování úseček - porovnávání úseček - krychle, kvádr, jehlan, koule, válec - stavebnice</p>		<p>ČSP - práce s papírem - konstrukční činnosti</p>

Matematika 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<u>M-3-1-01</u> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - vytváření představ o číslech - určování čísel v řadě do 1 000 po jednotkách, desítkách, stovkách - počítání a určování předmětů v daném souboru - římské číslice		ČJS - věci denní potřeby
<u>M-3-1-02</u> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání čísel - přirozená čísla 100 – 1 000 - čtení, zápis, porovnávání čísel - užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší		ČJ - hygienické návyky při psaní
<u>M-3-1-03</u> - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa - znázorňování, určování, porovnávání čísel na číselné ose		
<u>M-3-1-04</u> - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Početní operace - sčítání, odčítání, násobení, dělení z paměti do 100 - písemné sčítání a odčítání dvojčíferných a trojčíferných čísel - násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným - dělení se zbytkem - zaokrouhlování čísel na desítky a stovky	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	ČSP - práce s přírodním materiálem (korále)
<u>M-3-1-05</u> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy - řešení slovních úloh se dvěma početními výkony - využití papírových mincí a bankovek - nakupování, ceníky zboží - matematické hry	OSV 5 - <u>kreativita</u> : schopnosti dotahovat nápady do reality	ČJ - tvoření vět - podstatná jména ČJS - živočichové, houby, rostliny - místní krajina

<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u>			
<u>M-3-2-01</u> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Práce s daty - hodina, minuta, vteřina - měření jednotek času - provádění jednoduchých převodů času - tabulky, grafy	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : cvičení dovedností zapamatování	ČJS - orientace v čase - měření
<u>M-3-2-02</u> - popisuje jednoduché závislosti z praktického života			
<u>M-3-2-03</u> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel			
<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u>			
<u>M-3-3-01</u> - rozezná, vymodeluje, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie - základní rovinné útvary - různá měřidla délky - jednotky délky (mm, cm, dm, m) - bod, přímka, úsečka, průsečík - jednoduchá tělesa - jednoduché souměrné útvary - stavebnice		ČJS - měření veličin VV - <u>osová souměrnost</u> ve výtvarném vyjádření ČSP - stavebnice - vlastnosti materiálu – modelovací hmota
<u>M-3-3-02</u> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky			
<u>M-3-3-03</u> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině			

Matematika 4. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	Poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<p>M-5-1-01-S</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá komutativnosti v řešení početních operací - poznává jednotlivá čísla do 1000 000 na základě názoru - sčítá a odčítá z paměti čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky - využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek - využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek 	<p>Číslo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 z paměti i písemně - násobilka a dělení do 100 - pamětné dělení se zbytkem do 100 - vytváření představ o číslech - určování čísel v řadě do 1000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících, statisících - počítání a určování předmětů v daném souboru - komutativnost a asociativnost - počítání se závorkami 		<p>PŘÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové
<p>M-5-1-02-S</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel <p>DV</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit do 1000 000 - sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel 	<p>Početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 1 000 - 1000 000 - písemné sčítání a odčítání do 1000 000 - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem 		<p>VL</p> <ul style="list-style-type: none"> - letopočty - počet obyvatel ve státech

<p>M-5-1-03-S - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>DV - užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel - orientuje na číselné ose a jejích úsecích</p>	<p>Zaokrouhlování čísel - zaokrouhlování čísla do milionu - odhady výsledků a kontroly výpočtů - orientace na číselné ose</p>		<p>VL - časová přímka</p>
<p>M-5-1-04-S - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>DV - porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací</p>	<p>Slovní úlohy - řešení slovních úloh - nakupování, ceníky zboží - práce s kalkulaátorem - zlomky, určení části z celku</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika: dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne</p>	<p>ČJ - čtení s porozuměním</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-5-2-01-S - vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>DV - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů</p> <p>M-5-2-02 - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>DV - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram - vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.)</p>	<p>Práce s daty - ceníky zboží - práce s tabulkami a diagramy (sloupcový) - práce s teploměrem, model</p>	<p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích</p>	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

<p>M-5-3-01 - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce DV - sestrojí trojúhelník ze tří stran pomocí kružítka - narýsuje kružnici, čtverec a obdélník - rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) - využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran - charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru - využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) - využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) - narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - dodržuje zásady rýsování M-5-3-02-S - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran DV - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí střed úsečky, délku lomené čáry - určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) - porovnává obvody rovinných útvarů - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - určí délku lomené čáry graficky i měřením - převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) M-5-3-03-S - sestrojí rovnoběžky a kolmice DV - vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině - načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti - narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou</p>	<p>Geometrie - určování geometrických rovinných útvarů - konstrukce trojúhelníku - rýsování čtverce, obdélníku, kružnice, rovnoběžek, různoběžek, kolmic - grafický součet a rozdíl úseček - střed úsečky - jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - jednoduché převody jednotek - osa souměrnosti - čtvercová síť - délka lomené čáry - obvod rovinných útvarů</p>		<p>PŘÍ - měření veličin - živočichové VV - osová souměrnost ve výtvarném vyjádření ČSP - plast</p>
--	--	--	---

<u>M-5-3-05-S</u> - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <u>DV</u> - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) - určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru - vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<u>M-5-4-01-S</u> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <u>DV</u> - účastní se řešení zajímavých slovních úloh - využívá časové přímky v dějinách vlasti - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	Nestandardní úlohy - řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce - praktické příklady (obchodování, pošta, banka) - vyhledávání potřebných údajů	VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u> : zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	VL - doba minulá i současná - časová přímka

Matematika 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	Poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
<u>M-5-1-01-S</u> - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání dvojciferných čísel přes 1 000 000 z paměti i písemně - násobilka a dělení do 100 - pamětné dělení se zbytkem do 100 - vytváření představ o číslech - určování čísel v řadě do milionů po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících, statisících, milionech - počítání a určování předmětů v daném souboru - komutativnost a asociativnost - počítání se závorkami		
<u>M-5-1-02-S</u> - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Počtení operace - přirozená čísla přes 1 000 000 - písemné sčítání a odčítání přes 1 000 000 - písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem - písemné dělení dvojciferným dělitelem - kontrola správnosti výpočtu - pravidlo pořadí výpočtu		

<p>M-5-1-03-S - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>Zaokrouhlování čísel - čtení a zápis čísla do milionů - rozvinutý zápis do milionů - porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel nad milion - odhady výsledků a kontroly výpočtů</p>	<p>VMEGS 2 - <u>jsme Evropané</u>: klíčové mezníky evropské historie</p>	<p>VL - letopočty - počet obyvatel ve státech</p>
<p>M-5-1-04-S - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>M-5-1-06 - porovná, sčítá, odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</p> <p>M-5-1-07 - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>M-5-1-08 - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>Slovní úlohy - řešení a tvoření jednoduchých a složených slovních úloh</p> <p>Zlomky - porovnávání, sčítání, odčítání se stejným základem</p> <p>Desetinná čísla - praktické příklady, nakupování, ceníky zboží - práce s kalkulátorem</p> <p>Pisemné algoritmy početních operací</p>	<p>MUV 2 - <u>lidské vztahy</u>: osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí</p>	<p>PŘÍ - jednoduchá měření, slovní úlohy</p> <p>ČJ - čtení s porozuměním</p> <p>HV - 2/4, 3/4, 4/4 takt - nota a pomlka</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-5-2-01-S - vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 - čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>Práce s daty - ceníky zboží, jízdní řády - práce s tabulkami, grafy, diagramy (sloupcový, kruhový)</p>		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-5-3-01 - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>M-5-3-02 - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran</p> <p>M-5-3-03 - sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-04-S - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché</p>	<p>Geometrie - trojúhelníková nerovnost - sestrojení trojúhelníku pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného - rýsování rovnoběžek, různoběžek, kolmic - obvod obdélníku a čtverce - obsah čtverce a obdélníku - základní jednotky obsahu bez vzájemného převádění - čtvercová síť - souřadnice bodů ve čtvercové síti - osa souměrnosti</p>		<p>VV - osová souměrnost ve výtvarném vyjádření</p> <p>VL - Evropa</p>

osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<u>M-5-4-01</u> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>Nestandardní úlohy</u> - řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce - praktické příklady (obchodování, pošta, banka)	<u>OSV 4</u> - <u>psychohygiena</u> : rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích	<u>VL</u> - doba minulá i současná - časová přímka

Matematika

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné a využitelné v praktickém životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost. Rozvíjí u žáků paměť, představivost, logické a abstraktní myšlení. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití. Osvojují si aritmetické operace, získávají dovednost provádět operace a významově jim porozumět. Rovněž se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, řešit optimalizační úlohy. K tomu využívají prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, určité typy výukových programů) a zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Matematika se prolíná všemi oblastmi základního vzdělání a je důležitým předpokladem pro další studium.

Matematika je vyučována jako samostatný předmět v kmenových třídách v klasických 45 min. celcích.

Ve výuce bývají žáci, je-li to vhodné, děleni do skupin podle svých schopností a mohou procvičovat dané učivo. Seminář z matematiky v 8. a 9. ročníku je zaměřen na prohlubování učiva, další rozvíjení logického myšlení a úsudku. Žáci se mohou zúčastnit soutěží organizované školou nebo jinými organizacemi.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
  - vedeme žáky k osvojení obecně užívaných termínů, znaků a symbolů
  - vedeme žáky k používání vhodných učebních pomůcek (kalkulátory, tabulky, rýsovací potřeby, modely těles, matematické programy, pracovní listy)
  - chceme, aby žáci v týmu i samostatně porovnávali dosažené výsledky
  - učíme žáky, aby prostřednictvím vhodně volených zadání poznali smysl osvojených postupů pro běžný život
  - usilujeme, aby žáci poznali smysl a cíl učení a uměli posuzovat vlastní pokrok

- **Kompetence k řešení problémů**
  - vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problémů
  - učíme žáky chápat význam kontroly dosažených výsledků
  - vedeme žáky k hledání vlastního postupu při řešení problémů
  - chceme, aby žáci sami získávali informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
  - umožňujeme žákům vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

- **Kompetence komunikativní**
  - učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vedeme žáky ke spolupráci při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
  - umožňujeme žákům při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci, a tak dosažení společného cíle

- **Kompetence sociální a personální**
  - vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině
  - předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost ve skupině a vedeme je k jejich dodržování
  - individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj (práce s talentovanými žáky a žáky s poruchami učení)
  - chceme, aby žáci samostatným řešením náročnějších úkolů dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- **Kompetence občanské**
  - vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností a odpovědnosti k sobě samým
  - rozvíjíme důvěru žáků ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

- **Kompetence pracovní**
  - učíme žáky bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
  - vedeme žáky k práci podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup
  - chceme, aby k výsledkům, které dosáhli, přistupovali kriticky, naučili se stanovit si kritéria hodnocení své vlastní práce
  - rozvíjíme u žáků jejich smysl pro povinnost (příprava na výuku)

Matematika 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<p>M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>DV - zapíše a přečte desetinné číslo - porovná dvě desetinná čísla</p> <p>M-9-1-02 - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>DV - zaokrouhli desetinné číslo na stovky, desítky, jednotky, desetiny, setiny - převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu - provádí základní početní operace s desetinnými čísly</p>	<p>Desetinná čísla - zápis, znázorňování - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání desetinných čísel - odčítání desetinných čísel - násobení desetinných čísel - dělení desetinných čísel - jednotky délky, hmotnosti a obsahu</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti učení a studium</p> <p>OSV 10 - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>F 6. - 9. - praktické použití</p>
<p>M-9-1-03-S - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<p>Dělitelnost - dělitel - násobek - znaky dělitelnosti přirozenými čísly 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100 - společní dělitelé - společné násobky - největší společný dělitel, nejmenší společný násobek</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 2 - <u>sebezpoznání a sebezpojetí</u>: moje učení, moje vztahy k druhým lidem</p>	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
<p>M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>DV - pozná základní rovinné útvary (přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník)</p> <p>M-9-3-03 - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>DV - sestrojí osu úhlu - změří velikost úhlu úhloměrem, sestrojí úhel o dané velikosti a klasifikuje úhly podle velikosti - pozná úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé a porovná jejich velikosti - sečte a odečte velikosti úhlů ve stupních a minutách</p>	<p>Úhel - úhel, osa úhlu - velikost úhlu - ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní a plný úhel - dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové) a jejich vlastnosti - sčítání a odčítání úhlů</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	
<p>M-9-3-08 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>DV - pozná shodné útvary - sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru osově souměrný podle osy - pozná osově souměrný útvar a vyznačí všechny jeho osy souměrnosti</p>	<p>Osová souměrnost - shodné útvary - osová souměrnost - osově souměrné útvary</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	
<p>M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>DV - ověří trojúhelníkovou nerovnost - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku</p> <p>M-9-3-02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>DV - rozliší trojúhelníky podle velikosti vnitřních úhlů, uvede vlastnosti rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku</p> <p>M-9-3-03- S - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>Trojúhelník - součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - typy trojúhelníku - výšky trojúhelníku - těžnice trojúhelníku - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti učení a studium</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	

<p>M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti DV - rozpozná krychli, kvádr - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech - pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnu</p> <p>M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles DV - vypočítá povrch a objem krychle a kvádr</p> <p>M-9-3-11 - načrtne a sestrojí síť základních těles DV - pozná, načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle - rozpozná krychli a kvádr - používá pojmy podstava, stěna, hrana, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka</p> <p>M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>Krychle a kvádr - krychle a kvádr, jejich síť - povrch a objem krychle - povrch a objem kvádrů - jednotky objemu</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti učení a studium</p>	<p>F 6. - 9. - praktické použití</p>
---	--	--	---

Matematika 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) DV - vyjádří zlomkem část celku - uvede zlomek v základním tvaru - vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, smíšeným číslem - provádí základní početní operace se zlomky a smíšenými čísly - určí převrácené číslo - zjednoduší složený zlomek	Zlomky - celek a jeho část - znázorňování zlomků - rozšiřování zlomků - krácení zlomků - porovnávání zlomků - zlomky, desetinná a smíšená čísla - sčítání zlomků - odčítání zlomků - násobení zlomků - dělení zlomků	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace volného času, plánování učení	F 6. – 9. - praktické použití
M-9-1-01 - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu DV - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná daná celá čísla - provádí početní operace v oboru celých čísel - určí absolutní hodnotu celého čísla	Celá čísla - znázorňování celých čísel - absolutní hodnota celého čísla - porovnávání celých čísel - sčítání celých čísel - odčítání celých čísel - násobení celých čísel - dělení celých čísel	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu	F 6 - teplota

<p>M-9-1-04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>DV - vyjádří dané racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, smíšeným číslem - vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné - využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) - porovná daná racionální čísla - provádí početní operace v oboru racionálních čísel</p> <p>M-9-1-09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>DV - využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - vyhodnotí výsledek řešení úlohy - vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Racionální čísla - porovnávání racionálních čísel - sčítání a odčítání racionálních čísel - násobení a dělení racionálních čísel</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 4 - psychohygiena: hledání pomoci při obtížích</p>	
<p>M-9-1-05 - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>DV - rozlišuje pořadí členů v poměru - uvede poměr v základním tvaru - řeší slovní úlohy s využitím poměru</p>	<p>Poměr - rozšiřování a krácení poměru - počítání s poměry, slovní úlohy - postupný poměr - měřítko plánu a mapy - užití úměry a trojčlenky</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>Z 6 - měřítko mapy</p>

<p>M-9-2-03 - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti DV - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých slovních úlohách na úměrnost - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti M-9-1-05-S - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p>	<p>Přímá a nepřímá úměrnost - přímá úměrnost, trojčlenka - nepřímá úměrnost - pravouhlá soustava souřadnic v rovině - graf přímé úměrnosti - graf nepřímé úměrnosti</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>F 7 - pohyb těles</p>
<p>M-9-1-04-S - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přírozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-06-S - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<p>Procenta - procenta a promile - slovní úlohy na procenta - úroková míra a úrok</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV 2 - základní podmínky života: různá měření, tabulky, grafy</p>	<p>Z 6. - 9. - praktické použití</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-9-3-07 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku DV - pozná shodné geometrické útvary a v jednoduchých případech zapíše danou shodnost pomocí matematických symbolů - používá věty o shodnosti trojúhelníků k jejich konstrukci a při výpočtech</p>	<p>Shodnost - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníku</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 4 - <u>psychohygiena</u>: hledání pomoci při obtížích</p>	
<p>M-9-3-08-S - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<p>Středová souměrnost - středově souměrné útvary</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	

<p>M-9-3-04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů DV - odhaduje obsah a obvod útvaru pomocí čtvercové sítě M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary DV - rozezná rovnoběžníky - sestojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu DV - porovná vlastnosti kosodélníku a kosočtverce - sestrojí daný rovnoběžník, vypočítá jeho obvod a obsah - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku - charakterizuje pravoúhlý a rovnoramenný lichoběžník - sestrojí daný lichoběžník a vypočítá jeho obvod a obsah</p>	<p>Čtyřúhelníky - rovnoběžník - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - kosodélník a kosočtverec - konstrukce rovnoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník - konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku - náčrtek, popis konstrukce, počet řešení</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 4 - psychohygiena: hledání pomoci při obtížích</p>	<p>F 6 - jednotky délky a plochy</p>
<p>M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti DV - pozná hranol, určí podstavy, stěny hranolu, hrany, vrcholy, tělesovou a stěnovou úhlopříčku - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech - pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnu M-9-3-10 - odhaduje a vypočítává objem a povrch těles DV - vypočítá objem a povrch hranolu v jednoduchých případech M-9-3-11 - načrtne a sestrojí sítě základních těles DV - načrtne a sestrojí síť trojbokého a čtyřbokého hranolu M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>Hranoly - hranoly - síť hranolu - povrch a objem hranolu</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>F 6 - jednotky objemu</p>

Matematika 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01-S - provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 - S - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Mocniny a odmocniny - druhá mocnina - druhá odmocnina	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u> : vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj kooperace	
M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazů, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin a pomocí vzorců a vytýkáním DV - určí mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami	Mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
M-9-1-07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazů, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin a pomocí vzorců a vytýkáním DV - určí hodnotu číselného výrazu pomocí základních početních operací (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina, závorky) - určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných - provádí základní početní operace s mnohočleny - užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a součinu $(a+b)(a-b)$ - řeší a tvoří zadání slovní úlohy pomocí proměnných - sestaví číselný výraz podle slovního zadání	Výrazy a mnohočleny - číselné výrazy - výrazy s proměnnými - mnohočleny - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) - rozklad mnohočlenů na součin - použití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ - úprava výrazů vytýkáním	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení	

<p>M-9-1-08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>DV - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku - sestaví rovnici ze zadaných údajů</p> <p>M-9-1-09-S - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Lineární rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - slovní úlohy</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání: cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: tabulky, grafy</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí v obci</p>	<p>F 7 - pohyb těles</p> <p>CH 8 - směsi</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>M-9-3-01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>DV - vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických úkolů</p>	<p>Pythagorova věta - řešení úloh na užití Pythagorovy věty v rovině</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>	
<p>M-9-3-02-S - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>DV - rozliší sečnu, tečnu a vnější přímkou kružnice - vysloví znění Thaletovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-04-S - odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-01-S - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<p>Kružnice a kruh - kružnice a kruh - kružnice a přímka - dvě kružnice - Thaletova věta - obvod a obsah kruhu, délka kružnice</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>F 6 - jednotky délky a plochy</p>

<p>M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>DV - vypočítá povrch a objem válce</p> <p>M-9-3-11 - načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>DV - načrtne a sestrojí síť válce</p> <p>M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>Válec - válec a jeho síť - povrch a objem válce</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>	<p>F 6 - jednotky objemu</p>
<p>M-9-3-05-S - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06-S - načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Konstrukční úlohy - množiny bodů daných vlastností - základní konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníku - konstrukce čtyřúhelníku</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	

Matematika 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-07-S - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Jednoduché lomené výrazy - lomený výraz - početní operace s jednoduchými lomenými výrazy	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení	
M-9-1-08-S - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Rovnice, soustavy rovnic - rovnice - řešení soustav rovnic - slovní úlohy	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV 4 - vztah člověka k prostředí: řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí	F 7 - pohyb těles CH 8 - směsi
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-9-3-09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti DV - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech - pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnu M-9-3-10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 - načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Jehlan - jehlan, síť jehlanu - povrch a objem jehlanu	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV 5 - kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	F 6 - jednotky plochy a objemu

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<p>M-9-2-03-S - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p> <p>M-9-2-04-S - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-2-05 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>DV - odhalí funkční vztahy v textu úlohy - řeší úlohy s využitím funkčních vztahů - vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace</p>	<p>Funkce - funkce, vlastnosti funkcí - přímá úměrnost - lineární funkce - nepřímá úměrnost</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>EV 2 - <u>základní podmínky života</u>: tabulky, grafy</p>	<p>F 7 - pohyb těles</p>
<p>M-9-2-01-S - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>M-9-2-02-S - porovnává soubory dat</p>	<p>Základy statistiky - statistické šetření - diagramy - aritmetický průměr</p>	<p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro kooperace</p> <p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u>: vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech</p>	<p>Z 6. - 9. - praktické použití</p>
<p>M-9-2-05-S - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>Základy finanční matematiky - termíny z finanční matematiky - jednoduché úrokování - řešení slovních úloh z praxe</p>	<p>OSV 10 - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<p>M-9-4-01-S - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-4-02-S - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>DV - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy z praxe - určí reálnou podobu a popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině</p>	<p>- řešení slovních úloh z praxe - řešení nestandardních aplikačních úloh</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizování práce skupiny</p> <p>VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u>: naše vlast a Evropa</p>	

5.5. **INFORMATIKA**

Ročník: 4. – 7.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Informatika ve 4. – 7. ročníku seznamuje žáky s počítačem a jeho periferiemi. Žáci získávají základní návyky při práci s informačními technologiemi. Využívají výukové a multimediální programy.

Na konci 1. stupně žáci zvládají používat běžné pojmy v informačních technologiích na příslušné úrovni. Používají vhodné nastavení prostředí OS a základní programy v něm obsažené. Zvládají základní operace s obrázky, psaní textu a vyhledávání informací na internetu. Seznamují se s prostředky elektronické komunikace a používají vlastní e-mail. Řeší problematiku připojování externích zařízení. Upravují fotografie pomocí vhodných grafických programů. Dokáží zabezpečit a ochránit svá data. Pracují s texty v textovém editoru.

Informatika na 2. stupni navazuje na předchozí blok informatiky na 1. stupni. Seznamuje žáky s dalšími kancelářskými aplikacemi. Žáci si prohlubují základní návyky při práci s informačními technologiemi. Procvičují si dovednosti z předchozích ročníků. Využívají výukové a multimediální programy. Vyhledávají informace a tvoří referáty a seminární práce do dalších předmětů.

Žáci 2. stupně vytvářejí prezentace v prezentačním programu. Seznamují se s počítačovými sítěmi. Ovládají základní funkce tabulkového procesoru.

Navíc mají všichni žáci možnost 1x týdně odpoledne využívat dle rozpisu školní počítače k procvičování, apod. Výuka probíhá v počítačové učebně.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova. Vzhledem k povaze informatiky dochází k přesahu do všech ostatních předmětů.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - učíme žáky samostatně získávat, zpracovat a vyhodnotit informace vhodnými metodami
  - žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
  - žáci poznávají smysl a cíl učení
  - umožňujeme žákům kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
  - motivujeme žáky k celoživotnímu učení
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vedeme žáky k vyhledávání informací, které jsou potřebné k řešení problémů
  - učíme žáky na základě získaných poznatků dokázat analyzovat dané problémy, správně je vyhodnotit a samostatně najít možná řešení
  - umožňujeme žákům prakticky ověřovat správnost řešení problémů
  - rozvíjíme u žáků kritické myšlení
- **Kompetence komunikativní**
  - umožňujeme žákům s využitím správné terminologie formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů se spolužáky
  - učíme žáky naslouchat názorům jiných, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
  - vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků a tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
  - umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- **Kompetence sociální a personální**
  - rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat ve skupině
  - umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
  - učíme žáky poskytnout pomoc, v případě potřeby o ni požádat
  - vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
  - umožňujeme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- **Kompetence občanské**
  - vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy (např.: autorská práva, netiketa atd.)
- **Kompetence pracovní**
  - používáme bezpečně a účinně prostředky informačních a komunikačních technologií
  - dbáme na to, aby žáci dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky
  - umožňujeme žákům adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
  - vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Informatika 1. stupeň

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
ICT-5-1-02 - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Jednoduchá údržba PC, postupy při běžných problémech s hardwarem (HW) a softwarem (SW) - poučení o BOZP - řád učebny, opouštění pracoviště - zásady práce s počítačem, údržba PC, postup při běžných problémech s HW a SW – zapnutí, restart, vypnutí PC Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - doba strávená u počítače, jak sedět u počítače, úhel pohledu, držení myši, uvolňovací cviky, pracovní návyky – hygiena práce na PC		
ICT-5-1-01 - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Základní pojmy, struktura a popis PC - základní jednotka, monitor, klávesnice, myš ... Ovládání počítače - spuštění, přihlášení, odhlášení, vypnutí PC ... - práce s myší a klávesnicí (klik, dvojklik, klávesové zkratky ...)		
ICT-5-1-01 - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Orientace na klávesnici - psaní a základní úprava textu v textovém editoru (WordPad, Poznámkový blok ...) - psaní na klávesnici v dovednosti běžného psacího stroje - další klávesy ...		

ICT-5-1-01 - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Používání OS - orientace na ploše, ikony, nabídka start, hodiny ... - práce s okny (minimalizace, změna rozměrů, maximalizace, přepínání mezi okny) - ukončení programu Využívání OS - nápověda - soubory a složky, vytvoření a vymazání složky - adresářová struktura, pohyb v adresářové struktuře		OS = rozhraní mezi aplikacemi a počítačem
ICT-5-1-01 - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Využití didaktických programů a her PC - otevření programu, ukončení programu		
ICT-5-1-03 - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Práce s daty - ochrana dat (hesla), zneužívání dat, diskrétní data, zálohování dat - pořádek v datech (čisto na ploše, mazání zbytečných souborů)		

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

ICT-5-2-01 - využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné systémy	Přepis a tvorba textu v textovém editoru - vyhledávání jednoduchých a jednoznačných informací - popis prostředí, - panel nástrojů a ovládání;		
ICT-5-2-02 - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Základy práce s internetovým prohlížečem - nástroje požadavku při vyhledávání na internetu - vyhledávání dle hesel, slov, vět		
ICT-5-2-03 - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	Edičace textu - psaní jednoduchých textů, mazání; Zpracování, distribuce informací - práce s textem, server, klientský počítač v rámci sítě Formátování textu - význam, psaní e-mailu druhému, otevírání, psaní e-mailů z vlastní e-mailové schránky, práce s bloky - základní způsoby komunikace - formát odstavce;		
	Práce s grafickými objekty - vkládání obrázků; - obtékání. Tisk - příprava stránky před tiskem; Kreslení v programu Malování - popis a ovládání; nástroje pro malování; ukládání; tisk - tvorba obrázků na zvolené téma		

Informatika 2. stupeň

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u>			
<u>ICT-9-1-01</u> - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Práce s informacemi - práce s důvěryhodnými portály; - vyhledávání adres, zpracování, práce se zdroji, ukládání		
<u>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</u>			
<u>ICT-9-2-01</u> - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Textový editor - formát odstavce – odstavec, zarovnávání, odsazení - práce s bloky Grafický editor - formát obrázku - vložení obrázku a symbolu do textu Tabulkový editor - funkce; - druhy; - popis prostředí, panel nástrojů a ovládání; - nápověda; - nástroje; - práce se souborem – otevření, uložení, tisk. Počítačová grafika - rastrové a vektorové programy		
<u>ICT-9-2-02</u> - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Typografie - vhodné písmo, mezery, větná interpunkce - uvozovky, závorky, výpustka - procento, stupeň - jednotka - lomítko - datum a čas		

ICT-9-2-03 - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Autorská práva - dodržování autorských práv při využívání informací z různých informačních zdrojů – literární, umělecká a vědecká díla - zvukové záznamy - obchodní jména, značky, loga - citace, generátory citací		
ICT-9-2-04 - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Pohyb po webu - vyhledávání přes hypertextové odkazy - ukládání z webu – obrázek, celá stránka, kopírování textu		
ICT-9-2-05 - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Prezentační programy - funkce; druhy a použití - struktura prezentace - prostředí prezentační aplikace - zásady tvorby prezentace - režimy zobrazení - formátování - obrázky - efekty		

5.6. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Člověk a jeho svět je realizován v pěti tematických okruzích:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Člověk a jeho svět je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Výchova a vzdělání v tomto předmětu má žáky připravit pro život. Podmínkou úspěchu je vlastní zážitek vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Žáci se naučí pečovat o své zdraví. Poznají, co je pro člověka vhodné či nevhodné. Uvědomí si svoji zodpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Získávají poučení o bezpečném chování v různých životních situacích. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí žák chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly prohloubit kladný vztah k místu jeho bydliště a postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Žák získává informace o její historii i současnosti. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjí a jakým změnám podléhají v čase. Seznamují se s planetou Zemí jako planetou sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Učí se vnímat velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se učí hodnotit svá pozorování. Sledují vliv lidské společnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v přírodě formou vycházek. Je možné využít řady názorných pomůcek, obrazového materiálu, audio i video nahrávek, map. Zájem o tento předmět se snažíme vzbudit návštěvami výstav, muzeí, depozitářů, besedami, exkurzemi a také tvorbou projektů. Děti se mohou zapojit do soutěží, účastní se akcí k ochraně přírody. Na škole je aktivně vedena dopravní výchova ve spolupráci s dopravní policií.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům různé zdroje informací (encyklopedie, knihy a časopisy, internet...)
  - vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací

- **Kompetence k řešení problémů**
  - nabízíme žákům problémové úkoly
  - objasňujeme žákům více druhů řešení a tím je učíme řešit problémy
  - vedeme žáky k volbě vhodných způsobů řešení
  - umožňujeme žákům užívat při řešení problému empirické a logické postupy a prakticky je ověřovat
  - společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení
  - umožňujeme žákům sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

- **Kompetence komunikativní**
  - nabízíme žákům různé texty a záznamy, audio i videotechniku
  - umožňujeme žákům porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu
  - poskytujeme žákům informační a komunikační prostředky a technologie

- **Kompetence sociální a personální**
  - umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
  - vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování daných pravidel
  - nabízíme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
  - podporujeme žáky v získání dovednosti poskytnout pomoc nebo o ni požádat
  - dáváme žákům možnost klást otázky, přispívat k diskusi v malé skupině, cítit potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

➤ **Kompetence občanské**

- nabízíme žákům možnost volby při rozhodování
- poskytujeme žákům účinnou pomoc dle svých možností
- umožňujeme žákům dávat věci, jevy do souvislosti
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

➤ **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů, vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládáme žákům různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Člověk a jeho svět 1. ročník vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u>			
<u>ČJS-3-1-01</u> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu a určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <u>DV</u> - pojmenuje město, ve kterém žije a ulici ve které bydlí - žák dojde samostatně do školy - orientuje se v budově školy - dokáže se připravit na vyučování - zvládne cestu ze školy domů, dbá na bezpečnost	Domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	<u>VDO 1</u> - občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole <u>OSV 8</u> - komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání <u>OSV 6</u> - <u>poznávání lidí</u> : vzájemné poznávání se ve skupině	<u>M</u> - geometrické tvary
<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u>			
<u>ČJS-3-2-01</u> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <u>DV</u> - vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky - seřadí členy dle věku - vypráví o práci rodičů - hovoří o chování v rodině - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské vztahy Chování lidí - pravidla slušného chování - společné vytváření pravidel třídy	<u>VDO 2</u> - <u>občan, občanská společnost a stát</u> : přijímat odpovědnost za své postoje a činy <u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u> : tvořivost v mezilidských vztazích <u>OSV 7</u> - <u>mezilidské vztahy</u> : péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc <u>OSV 9</u> - <u>kooperace a kompetice</u> : dovednost odstoupit od vlastního nápadu <u>OSV 10</u> - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> : dovednost pro řešení problémů, zvládání učebních problémů <u>MUV 2</u> - <u>lidské vztahy</u> : uplatňování principu slušného chování, tolerance, empatie	<u>ČJ</u> - návštěva koncertu

LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti DV - vyjmenuje dny v týdnu - rozlišuje čas práce a odpočinku - určí celé hodiny - rozpoznává současnost a minulost	Orientace v čase a časový řád - určování času - denní režim - roční období	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : cvičení pozornosti, soustředění, smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování	M - čas, hodiny ČSP - hodiny
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 - pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích DV - rozpozná roční období - zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období - uvědomuje si tradiční význam svátků	Proměny přírody - roční období - příroda v jednotlivých ročních obdobích - Vánoce, Velikonoce		Den Země – projekt ČJ - čtení s porozuměním HV - vánoční koledy
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví DV - rozpozná základní části lidského těla - učí se dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) - dodržuje denní režim	Péče o zdraví - člověk - denní režim - pitný a pohybový režim - zdravá strava	OSV 2 - <u>sebepoznávání a sebepečení</u> : moje tělo, já jako zdroj informací o sobě	Zdravé zuby – projekt ČSP - modelování lidského těla ČJ - hygienické návyky při čtení a psaní

Člověk a jeho svět 2. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u>			
<u>ČJS-3-1-02</u> - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) <u>DV</u> - ví, kde se narodil, kde bydlí, v jaké zemi žije - orientuje se v nejbližším okolí školy a svého bydliště - dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště	Obec, místní krajina - město a vesnice - obec, region, kraj, naše vlast - poloha školy v obci - úřady, policie, hasiči, zdravotnické středisko, pošta, kulturní zařízení, nádraží	<u>VDO 1</u> - občanská společnost a škola: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole <u>EV 1</u> - ekosystémy: lidské sídlo – město, vesnice	<u>ČJ</u> - popis
<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u>			
<u>ČJS-3-2-02</u> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <u>DV</u> - pojmenuje povolání rodičů	Rodina - život a funkce rodiny - zaměstnání, práce lidí Chování lidí - podobní a odlišní lidé - společné vytváření pravidel třídy	<u>MUV 1</u> - kulturní diference : jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektovat zvláštnosti různých etnik <u>MUV 3</u> - etnický původ : rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí ale i jejich vzájemná rovnost <u>OSV 6</u> - poznávání lidí : vzájemné poznávání se ve skupině	<u>ČJ</u> - vyprávění zážitků <u>ČSP</u> - práce s papírem (Den matek) <u>M</u> - porovnávání čísel

LIDÉ A ČAS			
<p>ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>DV - rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt - rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok - používá kalendář - posoudí posloupnost včera, dnes, zítra</p>	<p>Orientace v čase a časový řád - určování času - kalendářní a školní rok - minulost, přítomnost, budoucnost</p>		<p>ČJ - čtení s porozuměním</p> <p>M - jednotky času</p>
<p>ČJS-3-3-03 - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <p>DV - uvědomuje si rozdíl způsobu života lidí dříve a dnes</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě - bydlení dříve a dnes - předměty denní potřeby - průběh lidského života</p>		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<p>ČJS-3-4-02 - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>DV - pozná dané rostliny ve známé lokalitě - zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka - ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu - zná význam pokojových rostlin - pozná některé opadavé a neopadavé stromy - vymezí a třídí živočichy a ptáky - porovnává chování rostlin a živočichů v závislosti na ročním období</p>	<p>Rostliny, živočichové - ovoce a zelenina - zemědělské plodiny - pokojové rostliny - stromy - domácí a volně žijící zvířata - ptáci stěhovaví a přezimující</p>	<p>EV 1 - ekosystémy: les, pole, vodní zdroje</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: voda, ovzduší, půda</p>	<p>Den Země – projekt</p>

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>DV - popíše své hygienické návyky během dne - zná základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle</p> <p>ČJS-3-5-02 - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>DV - ví, jak přivolat pomoc</p>	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa - hygienické návyky - poloha orgánů v těle - zdravá strava - nemoc a úraz - zdravotnické středisko, lékárna - první pomoc</p>	<p>OSV 2 - <u>sebepoznávání a sebepojetí</u>: druhí jako zdroj informací o mně</p>	<p>Zdravé zuby – projekt</p> <p>ČJ - hygienické návyky při čtení a psaní</p> <p>ČSP - práce s papírem (postava)</p>
<p>ČJS-3-5-03 - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí - dopravní výchova</p>	<p>OSV 4 - <u>psychohygiena</u>: hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV 2 - <u>sebepoznávání a sebepojetí</u>: moje vztahy k druhým lidem, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u>: vzájemné poznávání se ve skupině</p>	

Člověk a jeho svět 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<p>ČJS-3-1-01 - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>ČJS-3-1-02 - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>ČJS-3-1-03 - rozliší umělé a přírodní prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>Obec (město), místní krajina - jednoduchý plán obce - obec, region, kraj, vlast - poloha v krajině - minulost a současnost obce - dopravní síť</p> <p>Okolní krajina (místní oblast, region) - mapa regionu - značky na mapě - světové strany - pobyt v přírodě - krajina v okolí</p>	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl</p> <p>MEV 1 - <u>kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u>: hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení</p>	<p>ČJ - adresa bydliště</p> <p>M - jednotky délky - slovní úlohy</p> <p>ČSP - práce s modelovací hmotou a papírem</p>

LIDÉ A ČAS			
<p>ČJS-3-3-02 - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p>	<p>Orientace v čase a časový řád - kalendář, generace Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>	<p>MUV 1 - kulturní diference: poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>	<p>ČJ - vyprávění</p>
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<p>ČJS-3-4-03 - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti - třídění látek - porovnávání látek a měření veličin - přírodniny a lidské výtvořiny Voda a vzduch - oběh vody v přírodě Nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vznik půdy a její význam Rostliny, houby, živočichové - znaky života, podmínky života - stavba těla u některých neznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka Vesmír - den a noc - postavení Země ve vesmíru</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady, Den Země EV 2 - základní podmínky života: voda, ovzduší, půda</p>	<p>Den Země – projekt ČSP - vlastnosti materiálu M - měřidla, jednotky ČSP - práce se sněhem M - jednotky, slovní úlohy</p>
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<p>ČJS-3-5-03 - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Péče o zdraví - hygiena - úrazová zábrana - základní stavba a funkce lidského těla Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí - brutalita a jiné formy násilí v médiích - služby odborné pomoci Návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače Situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV 2 - sebezpoznavání a sebepojetí: co o sobě vím, co ne, máje psychika, můj vztah ke mně samému, moje učení OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV 6 - poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině OSV 9 - kooperace a kompetice: dovednost odstoupit od vlastního nápadu MEV 2 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: vztah mediálních sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot</p>	<p>Zdravé zuby – projekt M - měření délky - jednotky délky ČSP - jedovaté rostliny - léčivé byliny</p>

5.7. VLASTIVĚDA

Ročník: 4.- 5.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Vlastivěda je realizován ve třech tematických okruzích:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Vlastivěda je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Navazuje na poznatky, zkušenosti a dovednosti z předmětu Člověk a jeho svět a dále je rozvíjí. Výchova a vzdělání v tomto předmětu má žáky připravit pro život. Podmínkou úspěchu je vlastní zážitek vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Žáci se naučí pečovat o své zdraví. Poznají, co je pro člověka vhodné či nevhodné. Uvědomí si svoji zodpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Získávají poučení o bezpečném chování v různých životních situacích. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí žák chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly prohloubit kladný vztah k místu jeho bydliště a postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Žák získává informace o její historii i současnosti a to i v kontextu Evropy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjí a jakým změnám podléhají v čase. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se učí hodnotit svá pozorování. Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v přírodě formou vycházek. Je možné využít řady názorných pomůcek, obrazového materiálu, audio i video nahrávek, map. Zájem o tento předmět se snažíme vzbudit návštěvami výstav, muzeí, depozitářů, besedami, exkurzemi a také tvorbou projektů. Děti se mohou zapojit do soutěží.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům různé zdroje informací (encyklopedie, knihy a časopisy, internet...)
  - vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací

- **Kompetence k řešení problémů**
  - nabízíme žákům problémové úkoly
  - objasňujeme žákům více druhů řešení a tím je učíme řešit problémy
  - vedeme žáky k volbě vhodných způsobů řešení
  - umožňujeme žákům užívat při řešení problému empirické a logické postupy a prakticky je ověřovat
  - společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení
  - umožňujeme žákům sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

- **Kompetence komunikativní**
  - nabízíme žákům různé texty a záznamy, audio i videotechniku
  - umožňujeme žákům porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu
  - poskytujeme žákům informační a komunikační prostředky a technologie

- **Kompetence sociální a personální**
  - umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
  - vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování daných pravidel
  - nabízíme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
  - podporujeme žáky v získání dovednosti poskytnout pomoc nebo o ni požádat
  - dáváme žákům možnost klást otázky, přispívat k diskusi v malé skupině, cítit potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

➤ **Kompetence občanské**

- nabízíme žákům možnost volby při rozhodování
- poskytujeme žákům účinnou pomoc dle svých možností
- umožňujeme žákům dávat věci, jevy do souvislosti
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

➤ **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů, vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládáme žákům různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Vlastivěda 4. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u>			
<u>ČJS-5-1-01</u> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu <u>ČJA-5-1-02</u> - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu v přírodě	Obec (město), místní krajina - Javorník, Severní Morava, Česká republika - poloha České republiky, sousední státy - světové strany na mapě i v přírodě	<u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u> : nápady, originalita, tvořivost <u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa <u>VDO 2</u> - <u>občan, občanská společnost a stát</u> : občan, jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti	
<u>ČJS-5-1-03</u> - rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí <u>DV</u> - vyhledává údaje na mapě ČR - objasní vysvětlivky a grafiku mapy ČR	Mapy obecně zeměpisné a tematické - práce s mapou - mapa ČR - orientace na mapě	<u>MEV 1</u> - <u>kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> : hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení	<u>ČJ</u> - vlastní jména
<u>ČJS-5-1-04</u> - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Okolní krajina (místní oblast, region) - povrch, vodstvo, zemědělství a průmysl ČR Regiony ČR - Praha a další významná města ČR - životní prostředí	<u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět: státní symboly <u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí <u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví	<u>M 4</u> - porovnávání a zaokrouhlování - sčítání, odčítání
<u>ČJS-5-1-06</u> - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <u>DV</u> - zná prezidenta republiky - ví, co je ústava - vysvětlí, co je úkolem parlamentu	Nашe vlast - domov, krajina, národ - státní zřízení - státní správa - státní symboly - armáda ČR		

LIDÉ KOLEM NÁS			
<p>ČJS-5-2-01 - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v obci (městě) DV - uplatňuje pravidla soužití ve škole</p>	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy - komunikace - společné vytváření pravidel třídy</p>	<p>MUV 2 - lidské vztahy: umět se vžít do role druhého, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti OSV 5 - kreativita: tvořivost v mezilidských vztazích MUV 2 - lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci</p>	
<p>ČJS-5-2-02 - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení DV - seznámí se s principy demokracie</p>	<p>Chování lidí - principy demokracie</p>	<p>OSV 6 - poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině OSV 8 - komunikace: omluva prosba žádost, pozdrav, řešení konfliktů, pravda, lež MUV 1 - kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>	
<p>ČJS-5-2-03 - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy DV - uvědomuje si svá práva a povinnosti</p>	<p>Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy</p>	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: listina základních práv a svobod</p>	
LIDÉ A ČAS			
<p>ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy DV - učí se orientovat ve staletích a letopočtech ČJS-5-3-03 - rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik DV - seznamuje se s nejdůležitějšími historickými okamžiky a osobnostmi našich starších dějin - sled událostí zachytí na časové přímce</p>	<p>Orientace v čase a časový řád - časová přímka - generace, letopočet, kalendář - Slované - Velká Morava - Přemyslovci - Lucemburkové - husité - Habsburkové</p>		<p>M - číselná osa - početní operace</p>

<p>ČJS-5-3-04 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků</p> <p>DV - poznává dějiny vlasti, pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu - vyhledá informace v encyklopediích, na internetu</p>	<p>Báje, mýty, pověsti - Staré pověsti české - pověsti regionu</p>		<p>Návštěva muzea</p> <p>ČJ - čtení vyhledávací</p>
<p>ČJS-5-3-05 - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p> <p>DV - uvědomuje si význam státních svátků</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě - 28. září, 5. červenec, 6. červenec</p>		<p>M - přirozená čísla</p>

Vlastivěda 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
<p>ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p> <p>ČJS-5-1-05 - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>Regiony ČR - oblasti ČR - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>Evropa a svět - mapa Evropy a světa - kontinenty - naši sousedé - EU, evropské státy</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické - mapa Evropy a světa - obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích</p> <p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané: Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování</p> <p>MUV 4 - multikulturalita: význam užívání cizího jazyka</p>	<p>ČJ - vyprávění</p>
LIDÉ KOLEM NÁS			
<p>ČJS-5-2-01 - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy - obchod, firmy - principy demokracie</p>	<p>MUV 4 - multikulturalita: naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem</p> <p>OSV 6 - poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>OSV 8 - komunikace: omluva prosba žádost, pozdrav, řešení konfliktů, pravda, lež</p>	
<p>ČJS-5-2-02 - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p>	<p>Chování lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)</p>	
<p>ČJS-5-2-03 - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>Právo a spravedlnost - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>		

ČJS-5-2-04 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
ČJS-5-2-05 - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura Základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy kulturní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		

LIDÉ A ČAS

ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase a časový řád - časová přímka - generace, letopočet, kalendář - Marie Terezie a Josef II. - národní obrození - české země ve 2. polovině 19. století - 1. světová válka - 2. světová válka - Československá republika - vznik České republiky	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u> : klíčové mezníky evropské historie	M - číselná osa ČJ - čtení vyhledávací
ČJS-5-3-03 - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik			
ČJS-5-3-02 - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Regionální památky - památky Jabovnicka - péče o památky		Návštěva muzea, knihovny, zámku Jánský Vrch

ČJS-5-3-04 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků		
ČJS-5-3-05 - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Současnost a minulost v našem životě - 1. leden, 8. květen, 28. říjen, 17. listopad - 12. březen, 5. květen		M - přirozená čísla

5.8. PŘÍRODOVĚDA

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Přírodověda je realizován ve dvou tematických okruzích:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Přírodověda je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Navazuje na poznatky, zkušenosti a dovednosti z předmětu Člověk a jeho svět a dále je rozvíjí. Výchova a vzdělání v tomto předmětu má žáky připravit pro život. Podmínkou úspěchu je vlastní zážitek vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Žáci se naučí pečovat o své zdraví. Poznají, co je pro člověka vhodné či nevhodné. Uvědomí si svoji zodpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Získávají poučení o bezpečném chování v různých životních situacích. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí žák chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly prohloubit kladný vztah k místu jeho bydliště a postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s planetou Zemí jako planetou sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Učí se vnímat velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se učí hodnotit svá pozorování. Sledují vliv lidské společnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v přírodě formou vycházek. Je možné využít řady názorných pomůcek, obrazového materiálu, audio i video nahrávek, map. Zájem o tento předmět se snažíme vzbudit návštěvami výstav, muzeí, depozitářů, besedami, exkurzemi a také tvorbou projektů. Děti se zapojují do přírodovědných soutěží, účastní se akcí k ochraně přírody. Na škole je aktivně vedena dopravní výchova ve spolupráci s dopravní policií. V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - nabízíme žákům různé zdroje informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy, internet...)
  - vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací

- **Kompetence k řešení problémů**
  - nabízíme žákům problémové úkoly
  - objasňujeme žákům více druhů řešení a tím je učíme řešit problémy
  - vedeme žáky k volbě vhodných způsobů řešení
  - umožňujeme žákům užívat při řešení problému empirické a logické postupy a prakticky je ověřovat
  - společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení
  - umožňujeme žákům sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

- **Kompetence komunikativní**
  - nabízíme žákům různé texty a záznamy, audio i videotechniku
  - umožňujeme žákům porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu
  - poskytujeme žákům informační a komunikační prostředky a technologie

- **Kompetence sociální a personální**
  - umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
  - vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování daných pravidel
  - nabízíme žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
  - podporujeme žáky v získání dovednosti poskytnout pomoc nebo o ni požádat
  - dáváme žákům možnost klást otázky, přispívat k diskusi v malé skupině, cítit potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

➤ **Kompetence občanské**

- nabízíme žákům možnost volby při rozhodování
- poskytujeme žákům účinnou pomoc dle svých možností
- umožňujeme žákům dávat věci, jevy do souvislostí
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

➤ **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů, vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládáme žákům různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Přírodověda 4. ročník

vzdělávací obsah předmětu

ROZMANITOST PŘÍRODY			
<p>ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>ČJS-5-4-04 - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>Rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života, výživa - stavba těla u některých nejnámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka - třídění rostlin, hub, živočichů - práce s atlasy a klíči - práce s herbářem</p>		Den Země – projekt M - slovní úlohy
<p>ČJS-5-4-07 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p> <p>DV - změří hmotnost tělesa na vahách, objem odměrným válcem teplotu teploměrem, čas hodinkami a stopkami - dokáže zacházet s kompasem a magnety - zkoumá vlastnosti vody - měří teplotu vzduchu - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti - měření vlastností látek - magnet, magnetická síla, kompas</p> <p>Nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání - vznik půdy a její význam</p> <p>Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody - vlastnosti, složení, proudění, význam vzduchu pro život</p> <p>Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období</p>		ČJ - čtení vyhledávací M - slovní úlohy
<p>ČJS-5-4-07 - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Partnerství - rodina a partnerství	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : organizace vlastního času, plánování učení a studia	
ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou DV - sestaví jednoduchý jídelníček	Péče o zdraví, zdravá výživa - denní, pitný, pohybový režim - zdravá strava		ČSP - příprava pokrmů Zdravé zuby – projekt
ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	Osobní bezpečí - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě v případě fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - požár, únik jedovatých látek - bezpečné používání elektrických spotřebičů - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požár (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém		Dopravní soutěž – Česká Ves

Přírodověda 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01 - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rovnováha v přírodě - živá a neživá příroda - vzájemné vztahy mezi organismy - třídění organismů	EV 2 - základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje	
ČJS-5-4-02 - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země - Slunce a jeho planety - pohyb Země kolem Slunce - otáčení Země kolem osy - globus		
ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - člověk a technika - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vliv průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady EV 4 - vztah člověka k prostředí: aktuální ekologický problém hospodaření s odpady, ochrana přírody, nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí)	Den Země – projekt
ČJS-5-4-07 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin		
-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí	EV 1 - ekosystémy: kulturní krajina EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody, změny v krajině VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své činy	ČJ - čtení vyhledávací

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČJS-5-5-01 - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - životní potřeby člověka		M - početní operace - slovní úlohy
ČJS-5-5-02 - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Partnerství, rodičovství - biologické a psychické změny v dospívání - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	
ČJS-5-5-08 - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Základy sexuální výchovy - etická stránka sexuality	OSV 7 - mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc	
ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		Zdravé zuby – projekt Helpíkův pohár
ČJS-5-5-05 - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuální dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu)	

<p>ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>Osobní bezpečí - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - požár, únik jedovatých látek - bezpečné používání elektrických spotřebičů - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požár (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém</p>		
---	---	--	--

5.9. DĚJEPIS

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V předmětu Dějepis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru Dějepis.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně- historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života. Důležitou součástí je prevence rasistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv i odlišných kultur a výchova k úctě ke kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Hlavním posláním dějepisu je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie umožňuje pochopit současnost a předvídat možnou budoucnost. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu a místních.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v počítačové učebně a v učebně vybavené audiovizuální technikou.

Žáci 8. a 9. ročníku mají možnost zúčastnit se dějepisné olympiády.

Zájem o minulost našeho regionu se snažíme vzbudit návštěvou muzea a vhodných výstav pořádaných Městským kulturním střediskem Javorník a besedou s p. M. Rychlým o archeologických vykopávkách a nálezích.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - necháme žáky vyhledávat a třídit informace a vedeme je k orientaci „v důležitosti“ historických faktů pro další vývoj společnosti
  - podněcujeme v žácích vnímání historických jevů a událostí v širších souvislostech
  - umožňujeme žákům samostudium, tzn. vlastní osvojování si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji

- **Kompetence k řešení problémů**
  - učíme žáky vyhledat informace vhodné k řešení problému, nalezení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
  - směřujeme žáky ke kritickému myšlení, rozhodování a k schopnosti obhájit svá rozhodnutí

- **Kompetence komunikativní**
  - chceme, aby žáci formulovali své myšlenky a názory v logickém sledu a vyjadřovali se výstižně a souvisle
  - rozvíjíme u žáků schopnost porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových a jiných informačních materiálů a na jejich základě odpovídat na položenou otázku
  - vedeme žáky k tomu, aby uměli své stanovisko vysvětlit a s pomocí informačních materiálů zasadit do historického kontextu

- **Kompetence sociální a personální**
  - vybízíme žáky k diskutování v malé skupině a debatování ve třídě, k respektování hlediska a názorů jiných lidí
  - vedeme žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektování kulturních a jiných odlišností

- **Kompetence občanské**
  - usilujeme o to, aby žáci respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní i historické dědictví a projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům
  - pěstujeme v žácích zájem o minulost vlastního národa i jiných národů

- **Kompetence pracovní**
  - podporujeme žáky v získávání poznatků ze světa práce tím, že sledují změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje

Dějepis 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
D-9-1-01 - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách	VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u> : kořeny a zdroje evropské civilizace	
D-9-1-02 - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- historické prameny - muzea, archivy, galerie - archeologie		
D-9-1-03 - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- historický čas a prostor		
D-9-1-01P - chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti			
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-2-01 - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-03 - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Pravěk Starší doba kamenná - člověk zručný - člověk vzpřímený - člověk rozumný - člověk dnešního typu	MUV 3 - <u>etnický původ</u> : rovnocennost všech etnických skupin a kultur EV 1 - <u>ekosystémy</u> : kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	LV - Lovci mamutů HV
D-9-2-02 - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost D-9-2-03 - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Mladší doba kamenná - počátky zemědělství a dobytčářství - rodová společnost - společenská diferenciacie Pozdní doba kamenná - rozvoj řemeslné výroby - vznik sousedských občin Pravěk na našem území Doba bronzová Doba železná		

<p>D-9-2-01P -rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>D-9-2-01P -podle obrázku popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</p>			
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
<p>D-9-3-01 - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>Starověk Nejstarší starověké civilizace - Mezopotámie - Egypt - Indie - Čína</p>	<p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p> <p>VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u>: kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p> <p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)</p>	<p>LV - Epos o Gilgamešovi - Hatifa - Egyptský princ - Soudce Ooka - Princezna Turandot</p> <p>VV - hieroglyfy</p>
<p>D-9-3-01 - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>Blízký východ a Středomoří - Kréta - Chetitská říše - Foinicie - Palestina</p>	<p>MUV 2 - <u>lidské vztahy</u>: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>	

<p>D-9-3-03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>D-9-3-04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p> <p>D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>Antické státy Starověké Řecko - příchod řeckých kmenů - doba mykénská - doba homérská - doba archaická - velká řecká kolonizace - Athény a Sparta - peloponéská válka - řecká vzdělanost a umění</p> <p>Makedonie - Alexandr Veliký - helénismus</p>	<p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace</p>	<p>LV - Staré řecké báje a pověsti</p>
<p>D-9-3-03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>D-9-3-02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>D-9-3-04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>Starověký Řím - Etruskové a Řím v době království - Řím na počátku republiky - ovládnutí Itálie Římem - členění římské společnosti - punské války - krize republiky, triumviráty, vznik císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a zánik západořímské říše</p>		

Dějepis 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
D-9-4-01 - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Raný středověk Nový etnický obraz Evropy	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě VMEGS 3 - jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace	
D-9-4-02 - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Utváření nových států - byzantská říše - arabská říše - franká říše - křesťanství v Evropě - počátky významných evropských států (Svatá říše římská, počátky Anglie, Francie, Polska, Uher, Kyjevské Rusi) - státy východních a jižních Slovanů, Sámova říše	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty mající vztah k Evropě a světu MUV 3 - <u>etnický původ</u> : rovnocennost všech etnických skupin a kultur	
D-9-4-03 - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-05 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Velkomoravská říše Počátky českého státu - český stát v době knížecí - český stát v době posledních Přemyslovců Románský sloh	MVEGS 1 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	LV - Staré pověsti české
D-9-4-04 - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám D-9-4-05 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Vrcholný a pozdní středověk - křížové výpravy - papežství a císařství, boj o investituru - stoletá válka - český stát za Lucemburků - gotická kultura	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	HV - Válka růží LV - Vita Caroli - Romance o Karlu IV. - Kouzelník Žito VV
D-9-4-05 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- struktura středověké společnosti- - vznik měst	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: změny v krajině (vznik měst)	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-02 - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- Jan Hus a počátky českého husitského hnutí - husitské války - český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace	
D-9-5-01 - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce na tyto požadavky	Raný novověk - renesance a humanismus	MUV 2 - lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	VV
D-9-5-03 - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: Evropa a svět	LY - Marco Polo
D-9-5-01 - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce na tyto požadavky	- reformace a protireformace	MUV 2 - lidské vztahy: právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy bez ohledu na jejich kulturní, sociální nebo náboženskou příslušnost	Zamilovaný Shakespeare alžbětinské divadlo
D-9-5-01			

Dějepis 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy obor + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-04 - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Nástup Habsburků na český trůn	VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa	VV - Giuseppe Arcimboldo
D-9-5-05 - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka - české stavovské povstání - průběh třicetileté války	VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie	LV - J. A. Komenský
D-9-5-06 - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Vrcholný novověk - občanská válka v Anglii - absolutistické monarchie v Evropě - Francie za Ludvíka XIV. - Rusko za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké - Prusko za Fridricha II.	VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie	LV - A. S. Puškin
D-9-5-07 - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)	LV - J. B. Moliere HV - J. S. Bach
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Osvícenství Průmyslová revoluce Vzestup Velké Británie a jejího koloniálního panství Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA Habsburská monarchie po třicetileté válce Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: změny v krajině, vliv lidských aktivit	HV - jazz LV - Chaloupka strýčka Toma

<p>D-9-6-02 - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<p>Velká francouzská revoluce Napoleonské války Vídeňský kongres a Svatá aliance</p>	<p>VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie</p>	
<p>D-9-6-03 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p>	<p>Národní hnutí evropských národů Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluce roku 1848 v Evropě Revoluční události v habsburské monarchii a českých zemích Národní obrození</p>	<p>MUV 3 - etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)</p>	<p>LV - jazyková stránka, jazyk a literatura</p>
<p>D-9-6-05 - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p>	<p>Politické proudy 19. století - konzervatismus - liberalismus - demokratismus - socialismus Viktoriánská Anglie Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakouska – Uherska Rusko a Balkán v 19. století</p>	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost) VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie</p>	
<p>D-9-6-06 - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<p>Technicko – vědecká revoluce (2. průmyslová revoluce) Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Vznik Trojspolku a Dohody</p>	<p>MUV 3 - etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)</p>	
<p>D-9-6-01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<p>Kulturní rozrůzněnost 2. poloviny 19. století</p>	<p>MUV 4 - multikulturalita: multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>	

Dějepis 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	První světová válka Rusko na začátku 20. století, ruské revoluce v roce 1917 Češi za první světové války, vznik Československa	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie	LV - Dobrý voják Švejk
D-9-7-02 - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce Hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Československa - kultura a věda v první republice	VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa MUV 2 - lidské vztahy: udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální a náboženskou příslušnost	LV - Osvobozené divadlo - V. Vančura, K. Čapek
D-9-7-03 - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Světová hospodářská krize Komunismus a fašismus (nacismus) Dopad světové hospodářské krize na vývoj v Československu Boj Československa o zachování demokracie a samostatnosti Druhá republika	VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protíváha diktatury a anarchie VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa MUV 3 - etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti- jejich rozpoznávání a důvody vzniku MUV 5 - princip sociálního míru a solidarity: odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	LV - A. I. Solženicyn

<p>D-9-7-04 - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>D-9-7-01 - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>Druhá světová válka - holocaust včetně romského - naše země v období Protektorátu Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj</p>	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané: klíčové mezníky evropské historie</p> <p>MUV 3 - etnický původ: projevy rasové nesnášenlivosti</p>	<p>LV - Ota Pavel</p>
<p>D-9-7-05 - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 Vývoj Československa od roku 1948 do roku 1989 Vznik České republiky</p>	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p>MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce (předvolební kampaně a jejich význam)</p>	<p>LV - B. Hrabal - Pelišky - V. Páral - Báječná léta pod psa</p>
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
<p>D-9-8-01 - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<p>Studená válka - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p>	<p>VMEGS 3 - jsme Evropané: co Evropu spojuje a co ji rozděluje</p> <p>MUV 2 - lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>	
<p>D-9-8-02 - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<p>Vývoj v zemích východního bloku ve srovnání se západním blokem</p>	<p>MUV 2 - lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>	
<p>D-9-8-03 - posoudí postavení rozvojových zemí</p>	<p>Rozpad koloniálního systému</p>	<p>MUV 4 - multikulturalita: multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)</p>	

<p>D-9-8-04 - prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>Věda, technika, kultura a vzdělání v druhé polovině 20. století Globální problémy lidstva</p>	<p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: doprava a životní prostředí (doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda) EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje) MEV 5 - <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u>: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p>	
---	--	---	--

5.10. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Výchova k občanství je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru Výchova k občanství. Do 6. ročníku jsou integrovány některé očekávané výstupy z předmětu Výchova ke zdraví.

Ve vzdělávací oblasti se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Vzdělávací obor Výchova k občanství učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Zájem o předmět se snažíme zvýšit zařazením besed, psychologických her, anket, dotazníků a dle nabídky výstav či filmového představení. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat
  - učíme žáky uvádět věci do souvislostí

- **Kompetence k řešení problémů**
  - učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů, využívat vlastního úsudku a zkušeností
  - umožňujeme žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, vytrvale hledat jejich konečné řešení
  - dáváme žákům prostor k praktickému ověřování správnosti řešení problémů
  - vedeme žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, která jsou schopni obhájit a uvědomili si zodpovědnost za svá rozhodnutí

- **Kompetence komunikativní**
  - podněcujeme žáky k formulování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému vyjadřování, k souvislému a kultivovanému projevu písemnému i ústnímu
  - vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí, porozuměli jim a vhodně na ně reagovali, aby se účinně zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali
  - umožňujeme žákům, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- **Kompetence sociální a personální**
  - směřujeme žáky k tomu, aby účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu a na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce
  - vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu a na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevnování dobrých mezilidských vztahů
  - povzbuzujeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy a aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

- **Kompetence občanské**
  - klademe důraz na to, aby žáci respektovali přesvědčení druhých lidí, aby chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
  - vedeme žáky k tomu, aby se rozhodovali zodpovědně podle dané situace
  - vedeme žáky k tomu, aby uplatňovali aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
  - vedeme žáky k tomu, aby se orientovali v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
  - učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

- **Kompetence pracovní**
  - vedeme žáky k tomu, aby využívali znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost a aby dodržovali vymezená pravidla

Výchova k občanství 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-10 - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Naše obec, region a kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u> : příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci	D 6 - muzea, archivy, galerie Z 6 - naše obec
VO-9-1-01 - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast - státní symboly, státní svátky, významné dny - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá památná místa, co nás proslavilo, lidové tradice (Vánoce), významné osobnosti		
VO-9-1-06 - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, přátelství, kamarádství		

<p>VO-9-1-07 - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>VO-9-1-08 - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-09 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>VO-9-1-10 - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>VZ-9-1-01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - vztahy mezi lidmi a formy soužití, sebepoznání a sebepečení - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, vrstevnická skupina, spolek, obec, škola)</p>	<p>OSV 6 - poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p> <p>MUV 2 - lidské vztahy: uplatňování principu slušného chování, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské anebo generační příslušnosti</p>	
---	--	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
<p>VZ-9-1-07 - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>Výživa a zdraví Režim dne</p>		
<p>VZ-9-1-04 - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>VZ-9-1-15 - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>VZ-9-1-16 - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity - postup v případě dopravní nehody</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí</p>		
<p>VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-03 - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>Tělesná hygiena - dětství - puberta - dospívání - tělesné změny</p> <p>Duševní hygiena - duševní a společenské změny</p>	<p>OSV 4 - psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích</p>	

Výchova k občanství 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-03 - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	VDO 1 - občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických hodnot v každodenním životě školy	
VO-9-1-01 - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast - státní symboly, státní svátky, významné dny - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá památná místa, co nás proslavilo, lidové tradice (Vánoce), významné osobnosti		
VO-9-1-04 - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají VO-9-1-05 - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá	MUV 1 - kulturní diference : poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména u cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)	
VO-9-1-06 - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, přátelství, kamarádství	MUV 2 - lidské vztahy : vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	

<p>VO-9-1-07 - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>VO-9-1-08 - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-09 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>VO-9-1-10 - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>VZ-9-1-01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - vztahy mezi lidmi a formy soužití, sebepoznání a sebepojetí - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, vrstevnická skupina, spolek, obec, škola)</p>	<p>OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: sebeovládání, cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání</p>	
<p>VO-9-1-08 - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-09 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí</p>	<p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u>: vzájemné poznávání ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u>: péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída(práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., schopnost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení</p>	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<p>VO-9-3-01 - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady DV - rozlišuje různé formy vlastnictví</p>	<p>Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p>		
<p>VO-9-3-02 - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-03 - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-07 - rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané DV - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem</p>	<p>Peníze - funkce a podoby peněz - formy placení - rozpočet rodiny, státu - význam daní</p>		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
<p>VO-9-3-05 - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>Lidská práva - lidská práva v dokumentech - rovnost a nerovnost - svoboda a autorita - morálka a mravnost</p>		

Výchova k občanství 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-06 - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, přátelství, kamarádství		
VO-9-1-07 - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem VO-9-1-09 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti VO-9-1-10 - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VZ-9-1-01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - vztahy mezi lidmi a formy soužití, sebepoznání a sebepojetí - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, vrstevnická skupina, spolek, obec, škola)	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace : sebeovládání, cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání OSV 9 - kooperace a kompetice : rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., schopnost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

<p>VO-9-2-01 - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-02 - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>VO-9-2-03 - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>VO-9-2-04 - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>		
--	--	--	--

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

<p>VO-9-2-01 - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>VO-9-2-02 - rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-2-03 -objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>VO-9-2-04 - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>VO-9-2-05 - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <p>VO-9-2-06</p>	<p>Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, státní moc, obrana státu</p> <p>Státní správa a samospráva - její úkoly</p> <p>Principy demokracie - znaky demokratického státu - způsob rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, volby</p> <p>Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu - soustava soudů - právní norma - publikování právních předpisů</p> <p>Právo v každodenním životě - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - styk s úřady - základní práva spotřebitele</p>	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p> <p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie, význam ústavy jako základního zákona země</p>	
--	---	--	--

<p>- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p><u>VO-9-2-07</u> - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p><u>VO-9-2-08</u> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p><u>VO-9-2-09</u> - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p><u>VO-9-2-10</u> - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p><u>VO-9-2-11</u> - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví 		
--	--	--	--

Výchova k občanství - 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
<p>VO-9-3-02 - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <p>VO-9-3-03 - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>VO-9-3-04 - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízí</p> <p>VO-9-3-06 - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<p>Peníze - funkce a podoby peněz - formy placení - rozpočet rodiny a státu - význam daní</p> <p>Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový kalendář, leasing</p> <p>Banky a jejich služby - bankovní operace, úroky, pojištění</p>		

<p>VO-9-3-07 - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>VO-9-3-02 -- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>Obchod Výroba Služby</p>		
<p>VO-9-3-06 - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p>	<p>Tržní hospodářství Trh Funkce trhu - nabídka - poptávka - podnikání Firmy v Javorníku</p>		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<p>VO-9-5-01 - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<p>Evropská integrace - podstata, význam, výhody; EU a ČR</p>	<p>VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u>: evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování</p>	<p>Z 8 - Evropa, ČR</p>
<p>VO-9-5-02 - uvede některé významné mezinárodní organizace a společnosti, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p>	<p>Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p>	<p>VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u>: naše vlast a Evropa, Evropa a svět</p>	<p>Z 9 - mezinárodní organizace</p>
<p>VO-9-5-03 - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporny</p> <p>VO-9-5-04 - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>VO-9-5-05 - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni, obec, regionu</p> <p>VO-9-5-06 - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>Globalizace - projevy, klady a záporny - významné globální problémy - způsoby jejich řešení - války a terorismus – možnosti jejich řešení</p>	<p>EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: naše obec, náš životní styl, nerovnoměrnost života na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje</p>	

5.11. FYZIKA

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Fyzika je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda, oboru Fyzika.

Hlavním cílem je poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti a praktické použitelnosti přírodovědných poznatků v běžném každodenním životě, rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, samostatně experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, osobní dedukce, následně z nich vyvozovat závěry, a ty nejen ústně a písemně interpretovat, ale prakticky je demonstrovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, jejich vzájemné souvislosti, snaží se je předvídat, popřípadě ovlivňovat, zejména v souvislosti s řešením praktických problémů. Specifickou nadstavbou musí být snaha o podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích, vypěstovat potřebu objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, odůvodňovat vyvozené závěry a poznatky odpovědně využívat. Zamýšlet se nad příčinami různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. V neposlední řadě pracovat dle pravidel bezpečné práce.

Výuka probíhá převážně v učebně chemie a fyziky. Část výuky je realizována v učebně informatiky.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení:**
  - předkládáme žákům co nejvíce praktických pokusů
  - umožňujeme žákům využívat výukové programy
  - vedeme žáky k tomu, aby nejprve odhadli výsledky experimentu
  - směřujeme žáky k vyhledávání informací z různých pramenů týkajících se problematiky fyzikálního poznávání

- **Kompetence k řešení problémů:**
  - učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznání založenému na pojmech a modelech
  - učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
  - korigujeme s žáky chybná řešení problému
  - snažíme se, aby žáci aplikovali řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech vzdělávání

- **Kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování postupu a výsledků svých pozorování a experimentů
  - snažíme se, aby žáci využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem

- **Kompetence sociální a personální:**
  - učíme žáky spolupracovat ve skupině, týmu
  - pomáháme žákům vytvářet pozitivní představu o výhodách kooperativní práce
  - umožňujeme žákům zpracování a třídění informací, spolupráci při výukových programech, objektivní hodnocení vlastní práce, ve skupině či realizačním týmu

- **Kompetence občanské:**
  - vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů
  - učíme žáky odpovědnosti k zachování životního prostředí na základě historického zneužití jaderných zbraní, ekologických havárií , k příčinám zhoršování životního prostředí (skleníkový efekt), aj.
  - umožňujeme žákům chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
  - upevňujeme u žáků jejich zájem o podporu a ochranu zdraví

➤ **Kompetence pracovní:**

- vedeme žáky k plánování a provádění pozorování přírodních zákonitostí
- usilujeme o to, aby žáci dodržovali elementární zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- chceme, aby žáci výsledky nejen zhodnotili, ale i statisticky zpracovali formou pracovního protokolu
- klademe důraz na bezpečné používání všech pomůcek
- upevňujeme u žáků zásady ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Fyzika 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
LÁTKY A TĚLESA			
F-9-1-01 - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Fyzikální veličiny - délka - měření délky - jednotky, měřidla, přesnost měření. - objem - měření objemu – kapalného i pevného tělesa, jednotky, měřidla, přesnost měření. - hmotnost - měření hmotnosti pevného i kapalného tělesa - jednotky, měřidla, přesnost měření. - teplota - měření teploty změna délky či objemu těles při zahřívání nebo ochlazování - teploměry, změna teploty vzduchu v závislosti na čase - jednotky, měřidla, přesnost měření. - čas - měření času - jednotky, měřidla	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování	M - jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu a času
F-9-1-02 - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Částicové složení látek - atomy a molekuly - vlastnosti plynů	OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u> : rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)	CH - molekuly a atomy
F-9-1-03 - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Měření teploty - změna délky či objemu těles při zahřívání nebo ochlazování, teploměry, změna teploty vzduchu v závislosti na čase	OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u> : rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)	
F-9-1-04 - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota látky - stanovení hustoty neznámé látky pomocí hmotnosti a objemu - práce s fyzikálními tabulkami	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování	

Fyzika 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	Učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
POHYB TĚLES, SÍLY			
F-9-2-01 - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování	
F-9-2-02 - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu těles - průměrná rychlost pohybu tělesa, výpočet dráhy, rychlosti a času pohybujícího se tělesa.	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace	M - přímá a nepřímá úměra
F-9-2-03 - změní velikost působící síly	Znázornění síly - velikost, směr, působíště, siloměr		
F-9-2-04 - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Skládání sil stejného a opačného směru - gravitační síla a hmotnost tělesa, rovnováha sil a těžiště tělesa, účinky síly na těleso, třecí síla, tlaková síla a tlak	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování	
F-9-2-05 - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy zákony - Zákon setrvačnosti - Zákon síly - Zákon akce a reakce	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: řešení problémů	
F-9-2-06 - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Páka - rovnováha na páce, užití páky - další jednoduché stroje – kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, klín a šroub	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů;	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01 - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon - hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu	
F-9-3-02 - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu	

Fyzika 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>ENERGIE</u>			
F-9-4-01 - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Formy energie - pohybová a polohová energie	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> : energie, využívání a možnosti šetření	CH - přeměny energie, chemické složení látek
F-9-4-02 - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce - výkon, účinnost	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-4-03 - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Vzájemná přeměna - polohové a pohybové energie tělesa		CH - přeměna chemické energie
F-9-4-04 - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Teplo, měrná tepelná kapacita látky - přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	CH - změny skupenství
F-9-4-05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné - zdroje energie	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> : energie, vliv energetických zdrojů na společenský vývoj	CH - jaderná energie, nebezpečí radioaktivity
<u>ZVUKOVÉ DĚJE</u>			
F-9-5-01 - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání	
F-9-5-02 - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Odras zvuku - na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u> : prostředí a zdraví	

Fyzika 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>ELEKTROMAGNETICKÉ SVĚTELNÉ DĚJE</u>			
F-9-6-01 - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-02 - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Princip vzniku - stejnosměrného a střídavého proudu - elektrický proud a napětí, elektrický náboj - měření veličin.	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-03 - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Vodič, izolant a polovodič - v elektrickém poli	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-04 - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon - elektrický odpor, reostat, rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod.	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-05 - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Magnetické pole - cívky s proudem, elektromagnet a jeho užití, elektromotor, elektromagnetická indukce	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-06 - zapojí správně polovodičovou diodu	Polovodičová dioda - její užití, další polovodičové součástky	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	CH - vlastnosti prvků
F-9-6-07 - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : řešení problémů	
F-9-6-08 - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla hranolem, optické přístroje, oko	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : smyslového vnímání	PŘ - pozorování lupou, mikroskopem

VESMÍR			
F-9-7-01 - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : dovednosti pro učení a studium	Z - planeta Země
F-9-7-02 - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Hvězdy - jejich složení	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : dovednosti pro učení a studium	

5.12. CHEMIE

Ročník: 8. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda v oboru Chemie.

Tento předmět rozvíjí a prohlubuje poznatky, které již žáci získali v přírodovědných předmětech nižších ročníků. Vede žáky k poznání chemie a přírodních věd jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Umožňuje žákům získat elementární dovednosti, vědomosti a návyky o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami, které jsou součástí jejich každodenního života. Vede žáky k pochopení, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné s oblastí své činnosti. Podporuje u žáků využití získaných poznatků v praxi. Nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Výuka se provádí ve třídách nebo v učebně fyziky – chemie. Součástí výuky jsou také exkurze. V laboratorních pracích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečné a hygienické práce a práce ve skupině. O výsledcích práce je veden písemný záznam – protokol.

Učivo tematicky navazuje na předchozí oblast Člověk a jeho svět.

Do výuky jsou zařazena následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

➤ **Kompetence k učení**

- vedeme žáky k pozorování vlastností látek a jejich přeměn
- směřujeme žáky k zjišťování informací o látkách v běžném životě
- učíme žáky předávat informace ostatním spolužákům
- vedeme žáky k poznávání souvislostí chemických dějů s ostatními přírodními ději

➤ **Kompetence k řešení problémů**

- podněcujeme žáky k hledání řešení problému, k porovnávání možností řešení
- snažíme se, aby žáci vyhodnocovali vlastní zkušenosti s chemickými ději a látkami
- učíme žáky samostatně uvažovat při provádění jednoduchých chemických pokusů
- snažíme se přimět žáky k vyvozování závěrů z výsledků činností v hodinách chemie

➤ **Kompetence komunikativní**

- rozvíjíme u žáků schopnost ptát se, když tématu nerozumí
- vedeme žáky k jasnému a logickému vyjadřování
- klademe důraz na to, že práci neprovádí žák jen individuálně, ale je součástí skupinové činnosti
- podporujeme možnost žáků hodnotit sebe i ostatní ve skupině
- učíme žáky přijmout kritiku a zvládnout objektivní sebekritiku

➤ **Kompetence sociální a personální**

- vedeme žáky k naslouchání jiných
- učíme žáky respektovat pravidla práce v týmu
- podporujeme u žáků snahu obhajovat vlastní názor

➤ **Kompetence občanské**

- učíme žáky přijímat odpovědnost za své učení a práci
- prohlubujeme u žáků pozitivní vztah k životnímu prostředí
- seznamujeme žáky s občanskými povinnostmi při úniku nebezpečných látek

➤ **Kompetence pracovní**

- umožňujeme žákům provádět jednoduché pokusy a pozorování
- ukazujeme žákům, jak zpracovávat výsledky praktických činností
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečné práce a ochrany svého zdraví
- seznamujeme žáky s možnostmi likvidace odpadů šetrně k životnímu prostředí

Chemie 8.ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka DV - definuje chemii a zařadí ji do systému přírodních věd	Co je chemie? Jak vznikla chemie?	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>	
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Vlastnosti látek - skupenství, barva, zápach, hustota - rozdělení látek podle původu a skupenství	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> OSV 10 - <u>řešení problému a rozhodovací dovednosti</u>	F - vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Bezpečnost práce - zásady bezpečnosti - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam - mimořádné události	EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u> VDO 2 - <u>občan, občanská společnost a stát</u>	
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Ekologické havárie		
SMĚSI			
CH-9-2-01 rozlíší směsi a chemické látky	Příprava roztoků a směsí - různorodé a stejnorodé směsi - koncentrace, ředění		
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Hmotnostní zlomek - výpočet složení roztoku a jejich praktická příprava		
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Vlivy na rozpouštění pevných látek - teplota, koncentrace, míchání aj.		

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Metody dělení směsí - proč se směsí dělí - usazování - krystalizace - destilace - filtrace atd.		
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Voda - destilovaná - pitná - užitková	EV 1 - ekosystémy: vodní zdroje EV 2 - základní podmínky života: voda	Z - voda na Zemi PŘ - význam vody
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	ČOV, úpravná vod - domácí čov, používání filtrů, kontrola nezávadnosti vody - čistota ovzduší, složení vzduchu, emise a imise - ozónová vrstva	EV 2 - základní podmínky života: ovzduší a jeho ohrožování EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 4 - vztah člověka k prostředí: naše obec	PŘ - význam vzduchu
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Atomy a molekuly - elektron, proton, neutron - molekuly dvojjátomové - víceatòmové - chemická vazba		F - částicové složení látek
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Chemické prvky - chemické značky - protonové číslo - zařazení do tabulky		PŘ - koloběh kyslíku v přírodě
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Periodická tabulka, kovy, nekovy - skupiny a periody - periodický zákon - vlastností kovů a nekovů - významné kovy a nekovy	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 4 - vztah člověka k prostředí: naše obec	
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce - reaktanty a produkty - endotermické a exotermické reakce - slučování - rozklad		

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - vyčíslování jednoduchých rovnic - látkové množství a molární hmotnost		
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Typy reakcí - srážecí - elektrochemické děje - vlivy na rychlost chemických reakcí		
<u>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</u>			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Oxidační čísla - oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci Názvoslovní halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin a hydroxidů - zápis značek ve vzorci - chemické koncovky - významní zástupci		

Chemie 9.ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</u>			
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Kyselé deště - vznik - vliv na životní prostředí	EV 1 - <u>ekosystémy</u> : změny krajiny vlivem člověka EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- stupnice pH - kyselé, zásadité a neutrální roztoky - indikátory a měřicí přístroje - neutralizace v praxi		
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Soli - názvosloví solí - významní zástupci		Z - soli a voda
<u>ORGANICKÉ SLOUČENINY</u>			
CH-9-6-01 rozlíší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zdroje uhlovodíků - ropa, uhlí, zemní plyn Uhlovodíky - dělení dle řetězce nebo typu vazby Alkany - methan, ethan, propan, butan, cyklohexan Alkeny, alkiny - ethylen, acetylen Areny - benzen, naftalen	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Ropa - zpracování ropy Uhlí - karbonizace uhlí Zemní plyn - složení - plynovody	EV 2 - základní podmínky života EV 4 - vztah člověka k prostředí	Z - ropa, uhlí, zemní plyn
CH-9-6-03 rozlíší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíkový zbytek - vznik Halogenderiváty - freony Dusíkaté deriváty Alkoholy a Fenoly - methanol, ethanol, Glycerol Karboxylové sloučeniny Karboxylové kyseliny - kyselina octová Estery - esterifikace	OSV 10 - řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika: alkoholismus	
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- fotosyntéza Přírodní sloučeniny - cukry - tuky - bílkoviny - aminokyseliny		PŘ - sacharidy, lipidy, proteiny

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Vlastnosti tuků Vlastnosti cukrů a bílkovin Vitamíny		PŘ - vitamíny
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Chemická výroba - výroba železa - výroba vápna, cementu - výroba papíru (exkurze do papírny)	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Hasební látky		
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a životní prostředí Průmyslová hnojiva Stavební materiály Plasty Syntetická vlákna Insekticidy Léčiva Návykové látky	EV 2 - základní podmínky života EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 4 - vztah člověka k prostředí MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti: zneužívání léčiv a návykových látek, příklady z médií	

5.13. PŘÍRODOPIS

Ročník: 6. - 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět realizovanou na I. stupni. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tudíž má blízký vztah k dalším předmětům této vzdělávací oblasti, fyzice, chemii a zeměpisu. Zároveň jsou do předmětu v 8. ročníku integrovány očekávané výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému. Důraz klademe na pochopení základních přírodních zákonitostí, souvislostí od jednoduchých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti.

Výuka probíhá v kmenových třídách, část je realizována v odborné učebně fyziky a chemie, v učebně výpočetní techniky, část v terénu.

Podle možností v průběhu roku realizujeme projektové vyučování, různé typy exkurzí a terénních cvičení. Zařazujeme specifické výukové programy, které připravují odborná pracoviště (např. DUHA Jeseník).

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, práce s informacemi (literatura, počítač), využití videa. Dále jsou pak využívány školní projekty, besedy, skupinová práce, referáty, řešení problémových úkolů, exkurze, výukové programy a další.

V 7. ročníku je předmět rozšířen o volitelný předmět Seminář z přírodopisu.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožňují poznávat zákonitosti a souvislosti platné v přírodě a které umožní vytvářet si komplexní pohled na přírodní jevy
  - nabízíme žákům doplňkové informace v podobě výukových programů, exkurzí, soutěží a projektové výuky
  - poskytujeme žákům možnost samostatného pozorování a jednoduchých pokusů, které jim umožní výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry, upevnit a rozšířit jejich teoretické vědomosti
  - umožňujeme žákům samostatně vyhledávat a třídit informace

- **Kompetence k řešení problémů**
  - vedeme žáky k tomu, aby nabyté vědomosti používali k samostatnému řešení určitých problémů, k objevování různých variant řešení - například při samostatném zpracovávání skupinových prací
  - vedeme žáky ke kritickému myšlení, uvážlivému jednání, obhájení si svých názorů a myšlenek, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

- **Kompetence komunikativní**
  - umožňujeme a pomáháme žákům kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
  - vedeme žáky k tomu, aby umožnili druhým vyjádřit své názory a byli ochotni jim naslouchat, reagovat na ně a zapojovat se do diskuse adekvátním způsobem
  - pomocí skupinové práce a projektového vyučování vedeme žáky ke vzájemné komunikaci podle zásad etikety

- **Kompetence sociální a personální**
  - navozujeme dostatek situací, které umožní žákům efektivně spolupracovat ve skupině, respektovat různá hlediska a názory, čerpat poučení
  - umožňujeme žákům podílet se na utváření společného prostředí, příjemné atmosféry v týmu, vedeme je k upevňování vzájemně dobrých mezilidských vztahů
  - podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- **Kompetence občanské**
  - podněcujeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve své obci - soutěže, řešení specifických problémů
  - vedeme žáky k základnímu pochopení, respektování a dodržování alespoň jednoduchých společenských norem
  - snažíme se vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

➤ **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vybavení a přírodních materiálů a dodržování vymezených pravidel
- podporujeme u žáků jejich zodpovědný přístup k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- umožňujeme žákům využít získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Přírodopis 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - USPOŘÁDÁNÍ ŽIVÉHO SVĚTA			
<p>P – 9 – 1 – 01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>DV - rozliší základní projevy a podmínky života</p>	<p>Země a život - vznik života na Zemi – názory na vznik Země a živé hmoty - vznik a význam atmosféry a hydrosféry - látky anorganické a organické</p>	<p>EV 2 - <u>základní podmínky života</u>: voda a ovzduší (význam pro život na Zemi, klimatické změny), látky organické a anorganické</p>	<p>Z 6 - planeta Země (složení a význam atmosféry a hydrosféry)</p>
<p>P – 9 – 1 – 02 - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p>	<p>Rostlinná buňka - J. E. Purkyně - nebuněčnost, jednobuněčnost a mnohobuněčnost</p>		<p>Práce s obrazovým materiálem</p> <p>VV - mikrosvět</p>
<p>P – 9 – 1 – 01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>P – 9 – 3 – 03 - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P – 9 – 1 – 05 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>DV - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování</p>	<p>Projevy života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty</p>	<p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: cyklus oxidu uhličitého</p> <p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: pozorování, pokus, srovnávání</p>	<p>CH 9 - přírodní sloučeniny (výchozí látky a podmínky fotosyntézy)</p> <p>Z 6 - sluneční soustava, Slunce</p>
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
<p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody.</p> <p>P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody.</p>	<p>Příroda a praktické metody jejího poznávání - pozorování lupou, mikroskopem, použití klíčů, atlasů - biologické vědy</p>	<p>OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u></p>	<p>Pozorování lupou, mikroskopem, použití klíčů a atlasů Založení herbáře</p>

ZÁKLADY EKOLOGIE - TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ A JEJICH VÝVOJ			
<p><u>P – 9 – 7 – 01</u> - uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p><u>P – 9 – 7 – 03</u> - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<p>Vzájemné vztahy organismů v přírodě - ekosystém, životní společenstva - potravní vztahy</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy (obecně) <u>OSV 4</u> - <u>psychohygiena</u>: ochrana před nemocemi</p>	<p>Práce s textem. <u>Z 6</u> - biosféra, ekosystémy</p>
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
<p><u>P – 9 – 1 – 07</u> - uveďte na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p><u>P – 9 – 1 – 02</u> - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p><u>DV</u> - uveďte základní rozdíly mezi buňkou rostlinnou a bakteriální</p>	<p>Nebuněčné organismy - viry: výskyt, rozmnožování, význam</p> <p>Jednobuněčné organismy - bakterie – stavba bakteriální buňky, výskyt, význam, praktické využití</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy: moře (význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík) <u>OSV 4</u> - <u>psychohygiena</u>: ochrana před nemocemi</p>	<p>Práce s literaturou, obrazovým materiálem, pozorování</p>
BIOLOGIE ROSTLIN + PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
<p><u>P – 9 – 1 – 04</u> - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p><u>DV</u> - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší</p> <p><u>P – 9 – 2 – 02</u> - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p><u>DV</u> - vysvětlí způsob výživy kvasinek a jejich význam pro člověka</p> <p><u>P – 9 – 3 – 01</u> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p><u>DV</u> - na základě pozorování odvodí uspořádání jednobuněčného rostlinného těla</p> <p><u>P – 9 – 8 – 01</u> - aplikuje praktické metody poznávání živé přírody</p> <p><u>P – 9 – 8 – 02</u> - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody</p>	<p>Jednobuněčné organismy - sinice – výskyt, význam. - jednobuněčné zelené řasy – stavba těla, život, význam, zástupci (krásnoočko, zrněnka, zelenivka, šroubatka, krásnoočko, váleč-koloniální organismus - mořské řasy - jednobuněčné houby (kvasinky – význam pro člověka)</p> <p>Organismy mnohobuněčné - mnohobuněčné řasy – výskyt, význam</p>		<p><u>CH 9</u> - alkoholové kvašení, tvorba oxidu uhličitého při alkoholovém kvašení</p>

BIOLOGIE HUB			
<p>P – 9 – 1 – 04 - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek DV - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší</p> <p>P – 9 – 2 – 02 - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p>	<p>Organismy mnohobuněčné - mnohobuněčné houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p>		<p>Vypěstování plísně na kousku pečiva</p>
<p>P – 9 – 2 – 01 - rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků P – 9 – 2 – 02 - vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p>	<p>- mnohobuněčné houby s plodnicemi (stavba, rozmnožování, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)</p>		
<p>P – 9 – 2 – 03 - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků P – 9 – 7 – 01 - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi DV - zná význam lišejníků jako průkopníků života a ukazatele kvality ovzduší</p>	<p>- lišejníky (stavba stélky, symbióza, výskyt a význam)</p>		
BIOLOGIE ROSTLIN + PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
<p>P – 9 – 3 – 01 - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivých orgánům DV - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky k pletivu P – 9 – 1 – 01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů DV - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p>	<p>Vývoj rostlin - přechod rostlin na souš - soustavy pletiv rostlinných těl</p>		<p>Práce s literaturou, obrazovým materiálem, zkamenělinami Pozorování mikroskopem – trvalé i živé preparáty</p>

<p>P – 9 – 1 – 04 - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>DV - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší</p> <p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody</p>	<p>Vyšší výtrusné rostliny Mechorosty - mechy – stavba těla jeho funkce (čerpání živin a vody, rozmnožování, výskyt a význam)</p>	<p>EV1 - <u>ekosystémy</u>: les</p>	<p>Práce s živou přírodninou Pozorování lupou, mikroskopem</p>
<p>P – 9 – 3 – 04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Kaprad'orosty - stavba těla, význam prvohorních zástupců., poznávání a zařazování dnešních běžných druhů - plavuně - přesličky - kapradiny</p>		
<p>P – 9 – 3 – 01 - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P – 9 – 1 – 03 - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>DV - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin</p> <p>P – 9 – 1 – 05 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>DV - vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování rostlin</p> <p>P – 9 – 3 – 02 - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody</p>	<p>Vyšší semenné rostliny Stavba rostlinného těla - kořen - stonek (stavba, růst, přeměny stonku, význam.) - list (náčrt s popisem, tvary, funkce, vnitřní stavba listu, význam) - květ jako přeměněný list (stavba a znaky květů, opylení, oplození, význam květu) - květenství</p> <p>- semena a plody (vznik semene a plodu, stavba, rozdělení plodů, význam semen a plodů pro rostliny a pro člověka)</p> <p>- rozmnožování rostlin (pohlavní a nepohlavní způsoby)</p>		<p>Práce s přírodninou – vylišované listy, semena a plody Výstavka semen a plodů</p>

<p>P – 9 – 3 – 04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P – 9 – 3 – 05 - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P – 9 – 7 – 02 - rozlišuje a uvede příklady organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>DV - chápe les jako ekosystém</p> <p>P – 9 – 7 – 04 - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>a) Nahosemenné rostliny - jehličnany (obecná charakteristika, rozmnožování, výskyt, poznávání a zařazování běžných zástupců, hospodářský význam)</p> <p>- les jako ekosystém (lesní patra, druhy lesů, rozšíření, význam lesa a jeho ochrana)</p>	<p>EV 1 - ekosystémy: les v našem v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa</p>	<p>Práce s živou přírodninou – výstavka větvíček našich jehličnanů</p>
<p>P – 9 – 1 – 04 - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>P – 9 – 3 – 04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P – 9 – 3 – 05 - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>b) Krytosemenné rostliny - pojem krytosemenná rostlina, rostlina jednoděložná a dvouděložná. Rod a druh, osobnost K. Linného. - zástupci jednotlivých čeledí krytosemenných dvouděložných rostlin s ohledem na regionální výskyt:</p> <p>- pryskyřníkovité - mákovité - brukvovité - mandloňovité - růžovité - bobovité</p>		<p>Práce s literaturou – botanickým klíčem, atlasy rostlin, herbářovými položkami, práce s živou přírodninou</p> <p>Práce na PC – výukové programy</p> <p>Pozorování hlízek na kořenech bobovitých rostlin</p>
<p>P – 9 – 3 – 04 - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody</p>	<p>- hluchavkovité - miřkovité - lilkovité - hvězdnicovité - lipnicovité - liliovité - vstavačovité</p> <p>- zástupci léčivých rostlin se zaměřením na regionální výskyt</p>	<p>EV 1 - ekosystémy: pole, louka (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: ochrana biologických druhů (důvody a způsoby ochrany)</p>	<p>Práce s literaturou – botanickým klíčem, atlasy rostlin, herbářovými položkami, práce s živou přírodninou</p>
<p>P – 9 – 3 – 04 - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Krytosemenné dvouděložní rostliny - obecná charakteristika čeledí, zástupci</p>		

<p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>Exotické ovoce a koření - poznávání známých druhů ovoce a koření - praktické použití</p>		<p>Práce s přírodninou – výstavka koření</p>
ZÁKLADY EKOLOGIE			
<p>P – 9 – 7 – 01 - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P – 9 – 7 – 03 - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P – 9 – 7 – 04 - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>Příroda a její ohrožení - ekosystém a životní společenstvo - vzájemné potravní vztahy organismů - globální problémy</p> <p>Ochrana přírody - funkce botanických a zoologických zahrad - význam arboret - význam chráněných území</p>	<p>EV 2 - základní podmínky života: voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (propojenost světa, čistota ovzduší u nás) VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: globální vlivy na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody (význam ochrany přírody, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí) EV 4 - vztah člověka k prostředí: člověk ve vztahu k rostlinám, příroda obce a její ochrana</p>	<p>VV - globální problémy a ochrana přírody CH 8 - ČOV, vzduch – složení, ozon CH 9 - kyselá deště</p> <p>Červen Skupinová práce. Práce s literaturou, využití Internetu, zpráv z tisku, televize Referáty Z 6 - biosféra (ochrana přírody)</p>

Přírodopis 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ + PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY + ZÁKLADY EKOLOGIE</u>			
<u>P – 9 – 1 – 02</u> - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Jednobuněčné organismy Organismy jednobuněčné - živočišná buňka - jednobuněční živočichové - prvoci		

<p><u>P – 9 – 1 – 03</u> - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p><u>DV</u> - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů</p> <p><u>P – 9 – 1 – 04</u> - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p><u>P – 9 – 1 – 05</u> - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p><u>P – 9 – 4 – 02</u> - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p><u>P – 9 – 4 – 03</u> - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p><u>P – 9 – 4 – 04</u> - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p> <p><u>P – 9 – 7 – 01</u> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p><u>P – 9 – 7 – 03</u> - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p><u>P – 9 – 8 – 01</u> - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>Vývojově nižší mnohobuněčné organismy - bezobratlí Mnohobuněčné organismy - žahavci - ploštěnci - hlišti - měkkýši - kroužkovci</p> <p>Členovci - pavoukovci - korýši - hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou - příčiny a výsledky vývojové úspěšnosti hmyzu - hmyz v ekosystémech - pozitivní a negativní význam hmyzu, ochrana</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy: moře, louka, les (druhová odlišnost)</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: člověk ve vztahu k živočichům</p>	<p>Práce s mikroskopem – pozorování trvalých preparátů Využití nástěnných obrazů, odborné literatury, preparátů, sbírky ulit a lastur</p> <p><u>CH 9</u> - insekticidy</p> <p><u>Z 6</u> - hydrosféra - orientace na mapě</p>
---	--	---	---

<p><u>P – 9 – 4 – 01</u> - porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p><u>P – 9 – 4 – 02</u> - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p><u>P – 9 – 4 – 03</u> - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p><u>P – 9 – 4 – 04</u> - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p> <p><u>P – 9 – 7 – 03</u> Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p><u>P – 9 – 8 – 01</u> - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p><u>P – 9 – 8 – 02</u> - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Vývojově vyšší mnohobuněčné organismy</p> <p>Kmen strunatci</p> <ul style="list-style-type: none"> - obratlovci: - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci (ocasatí a bezocasí) - plazi (želvy, krokodýli, šupinatí) - ptáci (běžci, plavci, letci, ptáci regionu) 	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy: moře (druhá odlišnost)</p> <p><u>EV 4</u> - <u>vztah člověka k prostředí</u>: člověk ve vztahu k živočichům</p>	<p><u>Z 6</u> - hydrosféra</p> <p><u>Z 7</u> - Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida, Arktida, Asie (živočišstvo)</p>
--	--	--	--

<p>P – 9 – 1 – 03 - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>DV - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů</p> <p>P – 9 – 4 – 01 - porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P – 9 – 4 – 02 - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P – 9 – 4 – 03 - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P – 9 – 4 – 04 - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p> <p>P – 9 – 8 – 01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Savci - vývoj savců - stavba těla savců</p> <p>Orgánové soustavy savců - soustava tělního pokryvu - soustava opěrná a pohybová - soustava trávicí - soustava dýchací - soustava cévní - soustava vylučovací - soustava rozmnožovací - soustava nervová - soustava smyslová</p> <p>Zjednodušený přehled třídění savců - řády - savci našich ekosystémů - savci regionu</p>	<p>EV 2 - <u>základní podmínky života</u>: ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: zoologické ekosystémy</p> <p>EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: člověk ve vztahu k živočichům</p>	<p>Využití nástěnných obrazů, pozorování preparátů Práce s odbornou literaturou Využití videa</p>
--	---	---	---

Přírodopis 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>BIOLOGIE ČLOVĚKA</u>			
P-9-5-02 - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Původ a vývoj člověka Člověk - vznik člověka (stvoření podle Bible a Darwinova vývojová Darwinova teorie) - biologické znaky - vývojové stupně		
P-9-5-01 - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-03 - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány a orgánové soustavy: - soustava kosterní a pohybová - soustava trávicí - soustava oběhová - soustava dýchací - soustava vylučovací (močová) - soustava kožní - soustava rozmnožovací - soustava smyslová a nervová - soustava žláz s vnitřním vyměšováním - soustava mizní	OSV 2 - <u>sebepoznání a sebezpečí</u> : moje tělo	VO - puberta, dospívání, tělesné rozměry M 6 - objem, obsah, převody jednotek
<u>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</u>			
P-9-1-05 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-06 - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Základy genetiky - pohlavní a nepohlavní rozmnožování - příklady dědičnosti v praxi - vliv prostředí na utváření organismu	OSV 2 - <u>sebepoznání a sebezpečí</u> : moje tělo	

BIOLOGIE ČLOVĚKA			
<p><u>P-9-5-05</u> - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Nemoci, úrazy, prevence - bezvědomí - zástava dýchání při funkčním krevním oběhu - zástava dýchání i krevního oběhu - krvácení - zlomeniny - mdloba - podchlazení - bodnutí hmyzem - uštknutí hadem - zasažení elektrickým proudem - otrava - poleptání - epidemie</p>	<p><u>OSV 1</u> - <u>rozvoj schopností poznávání</u>: řešení problémů</p>	
<p><u>VZ-9-1-12</u> - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivnímu životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>Základy sexuální výchovy - antikoncepční metody - pohlavní nemoci - role matky a otce v rodině</p>	<p><u>MUV 2</u> - <u>lidské vztahy</u>: tolerantní vztahy, kvalita mezilidských vztahů, předsudky <u>MEV 5</u> - <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u>: vliv médií na každodenní život</p>	<p><u>Z 6</u> - orientace na mapě, počty obyvatel</p>
ŽIVOTNÍ STYL			
<p><u>P-9-5-04</u> - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života DV - rozlišuje příčiny a příznaky nemocí vzniklých špatnou životosprávou a uplatňuje zásady jejich prevence</p>	<p>- pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - alternativní výživové směry</p>		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
<p><u>P-9-5-05</u> - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla DV - aplikuje předlékařskou první pomoc při požití návykové látky <u>VZ-9-1-13</u> - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - rizikové chování - alkohol, aktivní a pasivní kouření drogy - služby odborné pomoci - první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami</p>	<p><u>OSV 3</u> - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: sebeovládání, vůle</p>	<p><u>CH 9</u> - návykové látky TV - sportovní etika</p>

<p>sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>			
<p>P-9-5-04 - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>VZ-9-1-05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>VZ-9-1-06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>VZ-9-1-07 - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>VZ-9-1-08 - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>VZ-9-1-09 - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>VZ-9-1-11 - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví: - výživa a zdraví (složky potravy, zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)</p> <p>- tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví)</p> <p>- ochrana před přenosnými chorobami (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem)</p> <p>- ochrana před chronickým nepřenosiými chorobami a před úrazy (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu život ohrožujících stavů, základy první pomoci)</p> <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe: - dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny) - sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity) Hodnota a podpora zdraví : - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie) - podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví)</p>	<p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: sebeovládání, vůle</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ekologické zemědělství (biopotraviny)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>MEV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě</p>	<p>CH 9 - přírodní sloučeniny a zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p> <p>VO - výživa a zdraví, režim dne - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví</p>

Přírodopis 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
P – 9 – 6 – 01 - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – planeta - vznik Země - vnitřní stavba Země - vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života		Z 6 - planeta Země (stavba, sféry)
P – 9 – 6 – 02 - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Minerály – vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití - prvky - sulfidy - halogenidy - oxidy, hydroxidy - uhličitany - sírany - křemičitany - minerály organického původu - minerály regionu	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> : přírodní zdroje (surovinové zdroje, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u> : naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání)	CH 9 - soli (vlastnosti, použití) - výroba železa CH 8 - kovy, nekovy, oxidy Z 8 - fyzická geografie ČR - geografie světa
P – 9 – 6 – 02 - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek DV - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek P – 9 – 8 – 02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Horniny – vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití - vyvřelé (hlubinné, výlevné) - usazené (úlomkovité, organogenní, chemické) - přeměněné - horniny regionu	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> : přírodní zdroje (surovinové a energetické zdroje, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u> : naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání)	CH 9 - výroba vápna - ropa, uhlí, zemní plyn VO - naše obec Z 8 - fyzická geografie ČR - geografie ČR

<p>P – 9 – 6 – 03 - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>P – 9 – 6 – 04 - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p>	<p>Utváření zemského povrchu - vnitřní geologické děje - poruchy zemské kůry - vrásky a zlomy - keré pohyby - vrásnění - zemětřesení - sopečná činnost - pohyby litosférických desek - vnější geologické děje - zvětrávání - činnost vody - činnost moře - činnost ledovců - činnost větru - činnost organismů a člověka</p> <p>Půdy - význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy - typy, druhy, složení a význam půd - vliv člověka (devastace a rekultivace)</p>	<p>Z 6 - atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - litosféra – geologické jevy</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí)</p>	
<p>P – 9 – 6 – 05 - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>P – 9 – 6 – 06 - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>Vývoj zemské kůry a života na Zemi Dějiny Země - geologická období Země</p> <p>Geologická stavba území české republiky - geologický vývoj a stavba území ČR - geologická stavba Českého masívu - geologická stavba Západních Karpat</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny náledí) a ochrana před nimi</p>		

ZÁKLADY EKOLOGIE

<p><u>P – 9 – 7 – 02</u> - rozlišuje a uvede příklady systému organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p><u>P – 9 – 7 – 03</u> - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p><u>P – 9 – 7 – 04</u> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p><u>P – 9 – 8 – 02</u> - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p><u>Životní prostředí a člověk</u> - ekosystém, životní společenstvo - krajina a její přetváření - přírodní zdroje a jejich využívání - negativní vlivy lidské činnosti na životní prostředí - ekologické katastrofy a jejich předcházení</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy: les, tropický deštný les, pole, vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii), moře, lidské sídlo (umělý ekosystém), kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života: funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás, přírodní zdroje (surovinové a energetické zdroje, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, ekologická zátěž dopravy, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady) Ochrana přírody při masových sportovních akcích - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Státní program EVVO) a akce (Den Země).</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví), lokální ekologický problém (příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení)</p> <p><u>VMEGS 1</u> - Evropa a svět nás zajímá: globální vlivy na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany</p> <p><u>MEV 5</u> - fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na společnost - ekologické katastrofy a jejich předcházení</p>	<p><u>CH 8</u> - voda</p> <p><u>Z 6</u> - biosféra</p> <p><u>CH 8</u> - ČOV, úprava vod, - vzduch (složení a vlastnosti, nečistoty, ozon)</p> <p><u>CH 9</u> - kyselé deště, detergenty, insekticidy, syntetická vlákna, plasty, průmyslová hnojiva</p> <p><u>Z 6</u> - biosféra (ochrana přírody)</p> <p><u>Z 9</u> - obyvatelstvo (globální problémy lidstva, mezinárodní organizace, vliv hospodářské činnosti na životní prostředí, ochrana, světové ekologické problémy)</p>
---	--	--	--

5.14. ZEMĚPIS

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Zeměpis se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tematický navazuje na výuku I. stupně vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Zeměpis umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu a společenskému prostředí.

Rozvíjí schopnost pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi (z tisku, rozhlasových a televizních relací), využívat prostředky výpočetní techniky (internet, výukové programy, videonahrávky, zpětné projekory). Zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních a společenských věd, z techniky a z oblasti kultury.

Žáci se učí řešit různé problémové situace, utřídit získané údaje, používat získané vědomosti v praktických situacích.

Výuka probíhá ve třídách a počítačové učebně. Využívá se výukových programů, internetu, digitálních učebních materiálů, pracovních listů. Část výuky se realizuje na exkurzích a v terénu místní krajiny.

V 6. ročníku se zaměřujeme na planetu Zemi a její postavení ve Vesmíru, na práci s mapou a atlasem a obecný fyzický zeměpis (složky krajinné sféry).

V 7. ročníku se zabýváme kontinenty a oceány (mimo Evropu). Klademe důraz na práci s mapou, rejstříkem, obsahem. Žáci charakterizují jednotlivé oblasti, porovnávají je a hodnotí je.

V 8. ročníku se zaměřujeme na Evropu a Českou republiku. Využíváme již známých geografických charakteristik k hodnocení České republiky jako celku. Velký důraz klademe na problematiku Evropské unie a postavení České republiky v ní.

V 9. ročníku se zabýváme jednotlivými regiony České republiky a obecnými tématy týkajícími se působení člověka na Zemi, politickou a ekonomickou situací ve světě, ochranou životního prostředí a opakováním místopisu kontinentů a zemí.

Žáci se mohou zúčastnit soutěží organizovaných školou nebo jinými organizacemi.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - vedeme žáky k samostatnému získávání, zpracovávání a vyhodnocování informací vhodnými metodami
  - usilujeme o to, aby žáci sami vyvodili souvislosti mezi jednotlivými jevy v přírodní i socioekonomické sféře
  - učíme žáky užívat správně odbornou terminologii
  - motivujeme žáky k celoživotnímu učení

- **Kompetence k řešení problémů**
  - učíme žáky vyhledávat informace, které jsou potřebné k řešení problémů
  - snažíme se, aby žáci na základě získaných poznatků dokázali analyzovat dané problémy, správně je vyhodnotili a našli možná řešení
  - rozvíjíme u žáků kritické myšlení

- **Kompetence komunikativní**
  - chceme, aby žáci s využitím správné terminologie formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů se spolužáky, aby uměli vyslechnout názory jiných, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali

- **Kompetence sociální a personální**
  - umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce pro činnost ve skupině a snažili se o jejich dodržování
  - chceme, aby se žáci zapojili do dělby práce a následné kooperace

- **Kompetence občanské**
  - usilujeme o to, aby žáci pochopili a v praxi využili ekologické souvislosti mezi jednotlivými složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně
  - seznamujeme žáky s problémy obyvatel jiných částí světa
  - snažíme se, aby žáci pochopili nutnost humanitární pomoci
  - učíme žáky ctít a chránit tradice a kulturní a historické dědictví v různých zemích světa i u nás

- **Kompetence pracovní**
  - učíme žáky získávat informace pozorováním, matematickými výpočty, měřením, používáním různých typů materiálu (texty, mapy, grafy, diagramy)
  - vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami

Zeměpis 6. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-2-02 - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život člověka a organismů</p> <p>Z-9-2-01 - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p>	<p>Úvod do zeměpisu - proč se zeměpis učíme</p> <p>Planeta Země - tvar a rozměry - pohyby Země - sluneční soustava - vesmír - Měsíc (přirozená družice Země)</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice: vedení a organizování práce skupiny</p>	<p>- exkurze hvězdárna</p> <p>PŘ 6 - názory na vznik života, podmínky pro život</p> <p>F 9 - vesmír, hvězdná obloha</p> <p>M - geometrické tvary</p>
<p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-2-04 - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Z-9-2-03 - rozlišuje a porovnává složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>Krajinná sféra - rozdělení</p> <p>Litosféra - stavba Země - dno oceánů - zemětřesení + sopečná činnost - působení vnějších sil - povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů</p>	<p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>PŘ 9 - stavba Země, zemětřesení, sopečná činnost</p>

<p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>DV - objasní význam předpovědi počasí - rozlišuje jednotlivá podnebná pásma v závislosti na množství slunečního záření v jednotlivých částech planety</p>	<p>Atmosféra - složení a význam - počasí a podnebí - předpověď počasí - podnebné pásy</p>	<p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)</p>	<p>F 6 - vlastnosti jevů v atmosféře</p> <p>PŘ 6 - význam atmosféry</p> <p>CH 8 - složení vzduchu</p>
<p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>DV - porovná zásoby vody v přírodě v různých podobách - objasní nutnost šetření pitnou vodou</p> <p>Z-9-2-03 - rozlišuje a porovná složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>Hydrosféra - význam vodstva - oceány a moře - vodstvo na pevnině (řeky, jezera, ledovce, podpovrchová voda)</p>	<p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě, způsoby řešení)</p> <p>EV 1 - ekosystémy: vodní zdroje, moře</p>	<p>PŘ 6 - význam hydrosféry</p>
<p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>DV - v mapě lokalizuje oblasti s neúrodnější a nejméně úrodnou půdou - odvodí nebezpečí, která půdu ohrožují</p> <p>Z-9-2-03 - rozlišuje a porovná složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>Pedosféra - význam půdy - nebezpečí, která půdu ohrožují</p>	<p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy)</p>	<p>PŘ 9 - geologické složení půdy</p>

<p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-2-04 - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Z-9-2-03 - rozlišuje a porovnává složky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-5-01 - porovnává různé druhy krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>DV - rozlišuje typy krajin, vysvětlí, jak je daná přírodní krajina využívána člověkem a jaký dopad má působení člověka na původní ráz krajiny</p>	<p>Biosféra - šířková pásma na Zemi - tropické lesy - savany - pouště a polopouště - subtropické rostlinstvo - stepi a lesostepi - lesy mírného pásu - tundra a lesotundra - výškové stupně - ochrana přírody</p>	<p>OSV 8 - komunikace: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života: ekosystémy - biodiverzita</p> <p>EV 1 - ekosystémy: les v našem prostředí, tropický deštný les, kulturní krajina (pochopení ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p>	<p>PR 6 - ekosystém, flóra a fauna jednotlivých oblastí, ochrana přírody</p>
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>DV - dělí mapy podle měřítka a obsahu - užívá pojmy rovnoběžka a poledník, pomocí těchto souřadnic určí polohu daného místa na zemském povrchu - dělí Zemi na časová pásma, podle návodu vypočítá časový rozdíl mezi místy v odlišných časových pásmech</p> <p>Z-9-7-01 - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>DV - vypočítá vzdálenost mezi zadanými místy, určí své stanoviště, správně zorientuje mapu</p>	<p>Glóbus a mapa - mapa a měřítko - práce s mapou (mapy v atlase, mapa místní krajiny - značky, vrstevnice) - praktické cvičení v terénu (místní krajina) - zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy - čas na Zeměkouli</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p>M 7 - měřítko mapy</p>

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
<p><u>Z-9-7-01</u> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p><u>Z-9-7-02</u> - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p><u>DV</u> - vytvoří plán trasy</p> <p><u>Z-9-7-03</u> - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Terénní praxe - v okolí školy - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p>	<p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>	<p><u>VO 6</u> - naše obec</p>

Zeměpis 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
REGIONY SVĚTA			
<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-3-01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-02 - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, členitost - povrch - podnebí - vodstvo - vegetační pásy - obyvatelstvo - severní Afrika - střední Afrika - jižní Afrika 	<p>MUV 3 - <u>etnický původ</u>: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MUV 4 - <u>multikulturalita</u>: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj</p> <p>OSV 8 - <u>kommunikace</u>: informování, vedení dialogu</p>	<p>PŘ 6, 7 - fauna a flóra Afriky</p> <p>D 6 - Egypt</p>

<p><u>Z-9-1-01</u> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p><u>Z-9-1-02</u> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p><u>Z-9-1-03</u> - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p><u>Z-9-3-01</u> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p><u>Z-9-3-02</u> - lokalizuje na mapách světadily, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p><u>Z-9-3-03</u> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p><u>Z-9-3-04</u> - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Atlantský oceán</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystém: les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, lidské sídlo</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj</p>	<p><u>PR 6</u> - fauna v moři</p>
---	-------------------------------	--	--

<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-3-01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-02 - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, členitost - povrch - vodstvo - podnebí - vegetační pásy - obyvatelstvo - politické rozdělení (práce s atlasem) - Kanada - USA - Střední Amerika - Jižní Amerika	<p>MUV 3 - <u>etnický původ</u>: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MUV 4 - <u>multikulturalita</u>: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj</p> <p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: ochrana přírody, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p>	<p>D 7 - objevení Ameriky</p> <p>PR 6, 7 - flóra a fauna Ameriky</p>
--	---	---	--

<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-3-01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-02 - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Tichý oceán + Oceánie - obyvatelstvo a hospodářství Oceánie</p>	<p>EV 1 - ekosystém: les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, lidské sídlo</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj</p>	
---	---	--	--

<p><u>Z-9-1-01</u> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p><u>Z-9-1-02</u> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p><u>Z-9-1-03</u> - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p><u>Z-9-3-01</u> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p><u>Z-9-3-02</u> - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p><u>Z-9-3-03</u> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p><u>Z-9-3-04</u> - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Austrálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, členitost, povrch - podnebí, vodstvo - rostlinstvo, živočišstvo - obyvatelstvo	<p><u>MUV 3</u> - <u>etnický původ</u>: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p><u>MUV 4</u> - <u>multikulturalita</u>: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p><u>EV 1</u> - <u>ekosystémy</u>: vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p><u>EV 4</u> - <u>vztah člověka k prostředí</u>: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj</p> <p><u>OSV 8</u> - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p>	<p><u>PŘ 6, 7</u> - flóra a fauna Austrálie</p>
---	--	--	--

<p><u>Z-9-1-01</u> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p><u>Z-9-1-02</u> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p><u>Z-9-1-03</u> - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p><u>Z-9-3-01</u> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p><u>Z-9-3-02</u> - lokalizuje na mapách světadily, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p><u>Z-9-3-03</u> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p><u>Z-9-3-04</u> - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Antarktida + Indický oceán</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystém: les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, lidské sídlo</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj</p>	<p><u>PR 7</u> - korály</p>
---	--	--	--

<p><u>Z-9-1-01</u> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p><u>Z-9-1-02</u> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p><u>Z-9-1-03</u> - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sfěře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p><u>Z-9-3-01</u> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa</p> <p><u>Z-9-3-02</u> - lokalizuje na mapách světadily, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p><u>Z-9-3-03</u> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p><u>Z-9-3-04</u> - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Asie – Eurasie – hranice</p> <ul style="list-style-type: none"> - členitost - povrch - vodstvo - podnebí - vegetační pásy - obyvatelstvo - Sibiř a Dálný východ - východní Asie - jihovýchodní Asie - jižní Asie - střední Asie - Blízký východ - Zakavkazsko 	<p><u>MUV 3</u> - Etnický původ: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p><u>MUV 4</u> - multikulturalita: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p><u>EV 1</u> - ekosystémy: vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj</p> <p><u>OSV 8</u> - komunikace: informování, vedení dialogu</p>	<p><u>PR 6, 7</u> - flóra a fauna Asie</p> <p><u>D 6</u> - příklady vyspělých kultur na území Asie</p> <p><u>CH 9</u> - ropné produkty</p>
---	--	--	---

<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-3-01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-02 - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Arktida + Severní ledový oceán</p>	<p>EV 1 - ekosystém: les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, lidské sídlo</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj</p>	
---	--	--	--

Zeměpis 8. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
REGIONY SVĚTA			
<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-1-04 - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Z-9-3-01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-02 - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Z-9-4-06 - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost - povrch - vodstvo - podnebí - přírodní krajiny - obyvatelstvo - politické rozdělení (EU, státy podle vyspělosti) - jižní Evropa - Itálie - západní Evropa - Velká Británie - Francie - severní Evropa - střední Evropa - sousední státy - jihovýchodní Evropa - východní Evropa - hlavní oblasti turistického ruchu 	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p> <p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u>: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>VMEGS 2 - <u>objevujeme Evropu a svět</u>: naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly, život Evropanů a styl života v evropských rodinách</p> <p>VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u>: Evropská integrace, instituce Evropské unie</p>	<p>PŘ 6, 7 - flóra a fauna Evropy</p> <p>VO 9 - politické rozdělení Evropy - mezinárodní spolupráce</p> <p>D 6 - vyspělé kultury Evropy</p>

ČESKÁ REPUBLIKA			
<p>Z-9-6-03 - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>Z-9-6-05 - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>Z-9-4-04 - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Česká republika na mapě Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - vývoj ČR - povrch - vodstvo - podnebí - přírodní krajiny - půdy - ochrana přírody - obyvatelstvo - hustota zalidnění - sídla - administrativní členění - kraje - hospodářství - úvod - průmysl - zemědělství, lesnictví - doprava a spoje - služby, cestovní ruch a rekreace - zahraniční obchod - postavení ČR v Evropě a ve světě	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: les v našem prostředí, vodní zdroje, pole (změny krajiny vlivem člověka), lidské sídlo – město, vesnice</p> <p>OSV 10 - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>: zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>VDO 2 - <u>občan, občanská společnost a stát</u>: občan jako odpovědný člen společnosti – vztah k domovu a k vlasti</p> <p>VMEGS 3 - <u>jsme Evropané</u>: Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování</p> <p>OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u>: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p>OSV 5 - <u>kreativita</u>: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>VDO 3 - <u>formy participace občanů v politickém životě</u>: volby a politika</p>	<p>PŘ 6, 7 - flóra a fauna ČR</p> <p>PŘ 9 - geologický vývoj ČR</p>

Zeměpis 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČESKÁ REPUBLIKA			
Z-9-1-04 - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu svět Z-9-6-04 - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Charakteristika krajů - na základě získaných znalostí	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovedností pro učení a studium	
Z-9-6-01 - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Moje obec	OSV 5 - <u>kreativita</u> : cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity VDO 2 - <u>občan, občanská společnost a stát</u> : občan jako odpovědný člen společnosti - vztah k domovu a vlasti	VO 6 - místní region

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

<p>Z-9-1-01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Z-9-1-03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-1-04 - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Z-9-4-01 - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>Z-9-4-02 - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>Obyvatelstvo - rozmístění, počet, zajištění výživy - rasy, národy, náboženství, jazyky - sídla</p>	<p>MUV 3 - <u>etnický původ</u>: odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, různé způsoby života. Odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MUV 4 - <u>multikulturalita</u>: multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>EV 1 - <u>ekosystémy</u>: lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p>	<p>VO 9 - evropská integrace</p> <p>PŘ 8 - lidské rasy</p> <p>M 7 - procenta, porovnávání čísel</p>
--	--	---	--

<p>Z-9-4-05 - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-4-06 - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Politické rozdělení světa a mezinárodní spolupráce - rozdělení světa podle polohy, rozlohy, svrchovanosti, vyspělosti - současná politická mapa světa - globální problémy lidstva - mezinárodní organizace</p>	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: mezinárodní setkávání</p> <p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p>	<p>VO 9 - státní zřízení - mezinárodní spolupráce</p>
<p>Z-9-4-03 - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Z-9-4-04 - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Průmysl - zásoby přírodních zdrojů na Zemi - hlavní průmyslové oblasti světa</p> <p>Zemědělství - rozmístění zemědělské výroby ve světě</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p> <p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: vliv zemědělství a průmyslu na životní prostředí</p>	<p>CH - chemické značky a vzorce</p>
<p>Z-9-4-04 - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Doprava - druhy dopravy, dopravní uzly, jízdní řády</p> <p>Služby - cestovní ruch</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: vedení a organizace skupiny</p> <p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u></p>	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<p>Z-9-3-04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Z-9-5-01 - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-5-02 - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (boomů)</p> <p>Z-9-5-03 - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Životní prostředí - vliv hospodářské činnosti na životní prostředí - ochrana přírody - světové ekologické problémy</p>	<p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody</p> <p>EV 4 - <u>vztah člověka k prostředí</u>: nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj</p>	<p>PŘ 9 - ochrana přírody</p> <p>CH 9 - životní prostředí</p>

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

<p>Z-9-7-01 - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-7-03 - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Terénní praxe - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (podle místních podmínek) - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p>		
--	---	--	--

5.15. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova. Vyučovací předmět je členěn do čtyř složek:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Všechny hudební činnosti se navzájem prolínají a ve svém komplexu rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především vedou k rozvoji jeho hudebnosti a k získání citlivého vztahu k hudbě a umění. Prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností může žák na I. stupni uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém, sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního hlasu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby. Žákům je dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle individuálního zájmu a zaměření. Na II. stupni si žáci upevňují dovednosti z I. stupně a navazují na znalosti hudební terminologie, které jsou dále rozvíjeny. Pozornost je věnována hlasové hygieně s přihlédnutím ke změnám hlasu žáků v období dospívání. Poslechové činnosti jsou propojeny s dalšími aktivitami žáků a s motivací pro různé úkoly i z oblasti dějin hudby.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale také v hudebně. Učebny jsou vybaveny přenosnými hudebními nástroji a audiovizuální technikou k reprodukci poslechových skladeb. Zájem o hudbu se snažíme vzbudit kulturními představeními s hudební tematikou v rámci Kultury školám, návštěvami výchovných koncertů v ZUŠ, pěveckými soutěžemi pořádaných školou a Střediskem volného času Duha Jeseník, vystoupeními pěveckého sboru Sluníčko při ZŠ Javorník, ale také každodenním zpěvem zařazovaným v průběhu vyučování jako příjemná relaxační chvílka.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - probouzíme u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity
  - umožňujeme žákům vyhledávat, třídit informace a využívat je v tvůrčích hudebních činnostech
  - učíme žáky orientovat se v základních hudebních žánrech, v historických obdobích vývoje hudby
  - vedeme žáky k tomu, aby dovedli používat správnou hudební terminologii

- **Kompetence k řešení problémů**
  - předkládáme žákům přiměřeně náročné hudební ukázky, notové materiály a hudební nástroje podle vyspělosti
  - poskytujeme žákům prostor k přemýšlení o problému při hudebních činnostech a pomáháme jim hledat řešení
  - vedeme žáky k postupu umět najít více možných řešení a vzájemně je porovnat

- **Kompetence komunikativní**
  - směřujeme žáky ke schopnosti aktivně hudbě naslouchat, vyjádřit své pocity z poslechu a také ji zhodnotit
  - seznamujeme žáky s ovládáním a dodržováním pravidel komunikace při hudebních činnostech
  - necháváme žáky vyjadřovat své dojmy z uměleckého díla

- **Kompetence sociální a personální**
  - vytváříme žákům příležitosti pro práci ve dvojicích a ve skupinách
  - podporujeme žáky při souborových i sólových prezentacích a povzbuzujeme je k získávání sebedůvěry
  - vysvětlujeme žákům zásady chování na kulturních akcích

- **Kompetence občanské**
  - vysvětlujeme žákům potřebu respektovat a oceňovat hudební tradice (lidové písně, slovesnost)
  - vhodným výběrem poslechových skladeb rozvíjíme emocionální a estetické vnímání žáků
  - vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění ve škole, městě
  - seznamujeme žáky s pravidly, která je třeba dodržovat ve společnosti (ochrana autorských práv)

➤ **Kompetence pracovní**

- dáváme žákům možnost objevovat zvukové efekty výrobou jednoduchých rytmických nástrojů (krabičky naplněné rýží)
- umožňujeme žákům ovládnutí techniky hry na hudební nástroje a dbáme přitom na bezpečné zacházení s nimi
- vedeme žáky k tomu, aby se uměli přizpůsobit netradičnímu pracovnímu prostředí a typům úloh (kreativita)
- usilujeme o to, aby žáci uměli využít znalostí z jiných předmětů např. dějepisu, literatury, výtvarné výchovy

Hudební výchova 1. – 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-3-1-01</u> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase <u>HV-3-1-05</u> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena - hlasová, dechová, artikulační, intonační cvičení - píseň lidová a umělá - melodizace říkadel	<u>OSV 8</u> - <u>komunikace</u> : řeč těla, zvuků a slov	<u>ČJ</u> - správné dýchání a výslovnost mluveného projevu <u>ČJS</u> - lidové zvyky a tradice - člověk a jeho zdraví
<u>HV-3-1-02</u> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <u>HV-3-1-03</u> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hudební rytmus - rytmus, metrum - jednoduchý rytmický doprovod - Orffovy hudební nástroje		
<u>HV-3-1-02</u> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Vokální improvizace - melodická ozvěna, otázka – odpověď	<u>OSV 5</u> - <u>kreativita</u> : nápaditost	<u>ČJ</u> - melodie vět
<u>HV-3-1-05</u> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Záznam vokální hudby - notová osnova, houslový klíč - takt, taktová čára, repetice - čtvrtová, půlová, celá, osminová nota a pomlka - dynamická znaménka - vlastnosti tónu		<u>ČJ</u> - čtení s porozuměním <u>M 5</u> - zlomky
<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-3-1-03</u> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - hra na Orffovy hudební nástroje		Výroba rytmických chřestidel Návštěva ZUŠ
<u>HV-3-1-02</u> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <u>HV-3-1-03</u> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Rytmizace, melodizace, improvizace - rytmizace a melodizace - jednoduchý hudební doprovod na Orffovy hudební nástroje	<u>OSV 9</u> - <u>kooperace a kompetice</u> : spolupráce	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
HV-3-1-04 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování - taktování 2/4, 3/4 taktu Pohybový doprovod znějící hudby - správné držení těla - dvoudobá chůze - pochod	OSV 2 - <u>sebezpoznaní a sebepojetí</u> : moje tělo	TV - pohybové hry - pochod ČJS - člověk a jeho zdraví
HV-3-1-04 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření hudby - pohyb podle hudby na místě - hudebně pohybové a taneční hry se zpěvem - lidový tanec mazurka	OSV 7 - <u>mezi lidské vztahy</u> : empatie a pohled na svět očima druhého	ČJS - orientace v prostoru
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
HV-3-1-05 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů - tón a zvuk - délka, síla, barva, výška tónu Hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, tempo, dynamika	OSV 1 - <u>rozvoj schopností poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
HV-3-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudba, lidský hlas a hudební nástroj - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - mužský, ženský a dětský hlas - poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů - smutně – vesele, rychle – pomalu, krátce – dlouze - krátké poslechové skladby	OSV 4 - <u>psychohygiena</u> : dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění - relaxace	ČJ - popis předmětu - vyhledávání informací v literatuře, encyklopediích Návštěva koncertu

Hudební výchova 4. - 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
HV-5-1-01 - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena - hlasová, dechová, artikulační, intonační cvičení - píseň lidová (jednohlas, dvojhlas - kánon), umělá - populární píseň pro děti - melodizace textu	OSV 8 - komunikace : technika řeči a vokálního projevu, výraz VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV 4 - vztah k prostředí : prostředí a zdraví	ČJ - správné dýchání a výslovnost mluveného projevu PŘÍ - lidové zvyky a tradice - člověk a jeho zdraví VL 5 - Evropa
HV-5-1-03 - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hudební rytmus - rytmus, metrum - synkopa - jednoduchý rytmický doprovod písně		ČJ - čtení s porozuměním
HV-5-1-02 - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-04 - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Záznam vokální hudby - nota čtvrtěová s tečkou, šestnáctinová nota a pomlka - hudební abeceda - durová stupnice C dur - křížek, béčko	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání : cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	M 5 - zlomky
<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
HV-5-1-03 - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na hudební nástroje - hra na Orffovy nástroje - využití hry na klasické hudební nástroje (žáci ZUŠ)	OSV 9 - kooperace a kompetice : dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky	VV - kresba hudebních nástrojů Výroba rytmických chřestidel Návštěva ZUŠ
HV-5-1-05 - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehery, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher - vytváření vlastního jednoduchého hudebního doprovodu písně pomocí Orffových hudebních nástrojů	OSV 5 - kreativita : nápaditost, originalita	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
HV-5-1-02 - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Taktování - taktování 4/4 (C) taktu	OSV 2 - <u>sebepoznání a sebepojetí</u> : moje tělo	
HV-5-1-04 - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Pohybový doprovod znějící hudby - hudební forma - taneční hry se zpěvem - lidový tanec polka		
HV-5-1-07 - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pohybové vyjádření hudby - pantomima - pohybová improvizace	OSV 8 - <u>komunikace</u> : řeč těla, zvuků a slov, pohybová technika, výraz	TV - pohybové hry
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
HV-5-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmičké, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny - souzvuč, akord - durový a mollový trojzvuk Hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, tempo, dynamika Hudební uskupení - lidová kapela - smyčcový a symfonický orchestr Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukořelbavka		
HV-5-1-04 - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-06 - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmičké, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Hudební formy - rondo, variace Interpretace hudby - slovní vyjádření - kratší skladby českých i světových skladatelů - zajímavosti ze života hudebních skladatelů a interpretů minulosti i současnosti - hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech	OSV 4 - <u>psychohygiena</u> : dovednosti pro pozitivní naladění myslí a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění - relaxace MEV 5 - <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u> : vliv médií na kulturu	ČJ - vyhledávání informací v literatuře, encyklopediích, na internetu VL - významné osobnosti minulosti i současnosti Návštěva koncertu

Hudební výchova 6. - 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílejší výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-9-1-01</u> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hlasová výchova - pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena		rozhlasové zprávy, tv noviny event. využití diktafonu bylinky na hlasivky, čaj ...
<u>HV-9-1-02</u> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní hudební projev druhého	Jednohlásý a vícehlásý zpěv		„zlatý slavík“ apod.
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Rozvoj hudebního sluchu a představivosti - reprodukce tónů - zachycování melodie pomocí grafického záznamu		Výtvarné vyjádření
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hudební rytmus - intonační a rytmická cvičení		„ozvěna“, „hra na tělo“
<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Tvorba rytmického doprovodu		Výroba hudebních nástrojů „podomáčku“
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentál		

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
HV-9-1-05 - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování - pantomima, improvizace	OSV 5 - kreativita : cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity . . .	Využití prvků tvořivé dramatiky, mimoslovní komunikace apod.
HV-9-1-05 - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudba a tanec - taneční kroky		
HV-9-1-01 - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Orientace v prostoru - pohybová paměť - reprodukce pohybů - hudební hry		Hry – tvořivá dramatika „Poznej, kdo jsem“ (hudební nástroje), pexeso s nástroji, kartičky – dvojice (skladatel – skladba)
POSLECH, HUDEBNÍ TEORIE, DĚJINY HUDBY			
HV-9-1-06 - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudební výrazové prostředky - jak funguje hudba - jednoduchá analýza hudební skladby	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
HV-9-1-04 - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Píseň a její hudební forma - lidová píseň - druhy lidových písní - nářečí v lidových písních - práce s texty lidových písní - lidové balady - české vánoční koledy		Srovnávání variant lidové písně (podobnosti v textu), hledání „hororových prvků“ v baladách vytvoření „šťastného konce“
HV-9-1-08 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vánoční zvyky a obyčeje	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá : lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	Soutěž v knihovně (?)
HV-9-1-06 - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudba na jevišti - opera, opereta - balet		„soud“
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudební nástroje - rozdělení do tří skupin - hudební tělesa		

HV-9-1-06 - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudební dílo a jeho autor - skladatel a interpret		
HV-9-1-07 - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Hudební formy - základní informace - sonáta, symfonie, koncert		
HV-9-1-08 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Umění a kýt - nešvary v hudbě - hudba a drogy		Kýt – spojení s výtvarným uměním

Hudební výchova 8. – 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-9-1-02</u> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Hlasová výchova - hlasová hygiena - mutace		
<u>HV-9-1-02</u> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev - vokální projev ostatních - hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti		„superstar“ (?)
<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Tvorba rytmického doprovodu		
<u>HV-9-1-03</u> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hra na hudební nástroje		Využití dětí, které navštěvují ZUŠ
<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u>			
<u>HV-9-1-05</u> - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování - pantomima, improvizace - hudba a tanec - taneční kroky - hudební hry		Školní akademie – závěr školního roku

POSLECH, HUDEBNÍ TEORIE, DĚJINY HUDBY			
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudební styly a žánry - hudba „vázná“ a „populární“ - počátky dějin hudby – obecně - pravěk, starověk		
HV-9-1-06 - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vznik a vývoj populární hudby - USA - kolébka jazzu - nejvýznamnější osobnosti jazzové scény - rock, moderní hudba - country end western - současné směry populární hudby	MUV 2 - lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)	Spirituál – princip „otázky a odpovědi“ Černá Jessie
HV-9-1-07 - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Stručné dějiny evropské hudby - středověk, gotika - renesance (polyfonie) - baroko - klasicismus - romantismus		Klasicismus – K. Ditters
HV-9-1-07 - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Stručné dějiny české vážné hudby - počátky hudebních dějin u nás - nejstarší dochované památky (písně) - gotika - renesance - baroko - klasicismus - romantismus		ČJ - nejstarší dochované písemnosti
HV-9-1-08 - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vývoj české populární hudby – 1. pol. 20. st. - jazz a swing v české hudbě - Osvozené divadlo - trampská píseň Vývoj české populární hudby – 2. pol. 20. st. - budovatelské písně - písničky ze Semaforu - bigbeat - současní interpreti		

5.16. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník:1. - 5.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova. Vyučovací předmět bychom mohli rozdělit do čtyř základních složek:

- Plošná tvorba
- Prostorová tvorba
- Objektová a akční tvorba
- Výtvarná kultura

Všechny tyto složky se navzájem prolínají a ve svém komplexu rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především vedou k rozvoji jeho výtvarnosti, k získání citlivého vztahu k výtvarným činnostem a výtvarnému umění. Prostřednictvím těchto složek může žák uplatnit svůj individuální přístup ke zpracování výtvarného problému v práci na vlastním díle, na díle skupinovém, přičemž bude kladen důraz na to, aby žáci chápali výtvarnou výchovu jako prostředek komunikace. Při své tvořivé práci používají kresbu různými materiály (tužka, tuš, rudka), malbu vodovými a temperovými barvami, suchými i mastnými pastely, pracují s různými materiály (textil, vlna, motouz, ...), vytvářejí koláže z přírodnin, barevných papírů i výstřížků z časopisů, zkoušejí účinky jednoduchých grafických technik (monotyp, papírořez, gumotisk, sádroryt) a modelují tvary z moduritu i jiných modelovacích hmot.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, počítáme i s prací v terénu, s návštěvami výstav v rámci vyučovacích hodin s výraznějším začleňováním krátkodobých projektů či kurzů.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - vedeme žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně týká
  - směřujeme žáky k tomu, aby se výtvarně vyjadřovali a výtvarné umění přijímali
  - necháváme žákům dostatečný prostor k porovnávání různých druhů vizuálního vyjadřování
  - učíme žáky chápat společenské a kulturní jevy pomocí výtvarného vyjadřování
  - chceme, aby žáci tvořivě zpracovávali podněty ze svého okolí, experimentovali s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky

- **Kompetence k řešení problémů**
  - pomáháme žákům hledat různá výtvarná řešení, varianty pro jejich výtvarná vyjádření pomocí dostupných informací, prostředků a technik
  - učíme žáky samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení poznávací a tvořivé postupy, experimentovat a hledat osobitě a individuální řešení zadaného úkolu

- **Kompetence komunikativní**
  - vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů, když vysvětlují a obhajují svá pojetí výtvarného úkolu
  - učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, umět se zapojit do diskuse
  - snažíme se, aby žáci rozuměli obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, aby o nich přemýšleli a reagovali na ně
  - dáváme žákům prostor využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, tvořivě hledat různé způsoby vizuálního vyjadřování a kombinovat je

- **Kompetence sociální a personální**
  - vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k přijímání rolí a zodpovědnosti při skupinových výtvarných činnostech
  - chceme, aby žáci dokázali vyslovit svůj názor před druhými, obhájit své stanovisko a současně přijmout a respektovat odlišný názor jiného

- **Kompetence občanské**
  - chceme, aby žáci vnímali a respektovali odlišnost ve výtvarném projevu a názorech na výtvarný problém druhých lidí
  - vedeme žáky k tomu, aby respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní i historické dědictví, aby projevovali pozitivní postoje k uměleckým dílům, aby měli smysl pro kulturu a tvořivost a aktivně se zapojovali do kulturního dění

- **Kompetence pracovní**
  - dbáme na to, aby žáci bezpečně a účinně používali materiály, nástroje určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách

Výtvarná výchova 1. – 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI			
<p>VV-3-1-01 - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí je na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-02 - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie (čárky, čáry, linie, stopy klacíkem, pero) - barvy (míchání barev, barevný kontrast) - tvary - malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji - jednoduché grafické techniky, plastické a sochařské techniky</p>	<p>OSV 1 - poznávání lidí: cvičení smyslového vnímání, cvičení pozornosti a soustředění</p>	<p>Tvary v přírodě</p>
<p>VV-3-1-02 - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Uspořádání objektů do celků - práce s drobnými předměty - sbírky a instalace drobných předmětů - kompozice předmětů do celku, podle výraznosti velikosti - práce s většími objekty - uspořádání předmětů podle určitých vztahů a souvislostí</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)</p>	<p>(např. Zavařenina jakou nikdo nemá – plnění předmětů do sklenic – kompozice z naplněných sklenic např. moje krajina, můj kousek prostoru)</p>
<p>VV-3-1-03 - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - přepis smyslového vjemu pomocí linií a barev - práce s reprodukcemi uměleckých děl pokus o uchopení těchto děl ostatními smysly</p>		<p>- Jak voní příroda (namaluj vůně, udělej voňavý pytlíček z bylin) - kreslíme zvuky, záznamy koncertů - práce s písničkou – namaluj obsah - vyjádři melodii barvou, liniemi</p>
<p>VV-3-1-04 - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p> <p>VV-3-1-05 - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - návštěvy galerie, výstav, atelierů a jejich tvůrčí reflexe - ukázky prací umělců na určité téma, jako zdroj inspirace - inscenace živých obrazů a scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komixů</p>	<p>OSV 9 - kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p>	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

<p><u>VV-3-1-02</u> - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p><u>VV-3-1-04</u> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> - barva a pocity - řeč těla (jak tělem vyjádříš radost, smutek, starost, odloučení) - rozmístění postav v prostoru, pocity, které toto rozmístění vyvolává - individuální výtvarné akce zaměřit na prožívání sebe sama a další uplatnění ve společných akcích (např. pletení pavučiny mezilidských vztahů, obrysy těla, stínohra) 	<p><u>OSV 2</u> - sebezpoznání a sebezpečení: moje tělo</p> <p><u>OSV 5</u> - kreativita: cvičení pro rozvoj základních prvků kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)</p> <p><u>OSV 4</u> - psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát: principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)</p>	
<p><u>VV-3-1-04</u> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje malbu, kresbu, grafiku, ilustrace, hračky - hádanky pro chytré hlavičky – soubor obrázků – urči, co je kresba, malba - vyprávíme si o hračce, malbě, kresbě, sově, plastice, grafice, ukázky prací známých umělců 		
<p><u>VV-3-1-03</u> - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p><u>VV-3-1-04</u> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - věci kolem nás poznáváme hmatem - stopy předmětů - jak se s nimi manipuluje (záznam pohybu) - fantazie a smyslové vnímání 	<p><u>OSV 8</u> - <u>komunikace</u>: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem</p>	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
<p>VV-3-1-05 - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - osobní postoj dítěte k tématu a jeho přepis vlastní práci - individuální práce, ve dvojicích, ve skupině</p>	<p>OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u>: organizace vlastního času OSV 10 - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích</p>	
<p>VV-3-1-04 - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - galerie ve třídě: proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV včetně komentářů a poznámek - prezentace žákovských prací na veřejnosti</p>	<p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u>: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u>: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí VDO 1 - <u>občanská společnost a škola</u>: spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci</p>	
<p>VV-3-1-05 - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu - co se mi líbí, hodnocení a úsudky o dílech vlastních a cizích</p>	<p>OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u>: empatie a pohled na svět očima druhého</p>	

Výtvarná výchova 4. – 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI			
<p>VV-5-1-01 - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>VV-5-1-02 - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošné m vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - malba na rozličná témata s využitím co nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů - linie, plochy, kontrasty, stínování - jak vidíme svět kolem nás, osobitě vyjadřování na zadaná témata - malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji - jednoduché grafické, plastické a skulptivní techniky</p>	<p>EV 1 - ekosystémy: les, moře, tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost), lidské sídlo – město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)</p>	
<p>VV-5-1-02 - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošné m vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>Uspořádání objektů do celků - naše obec, společná trojrozměrná práce - volné parafráze prostorových a objemových vjemů a představ na známé prostředí - tvorba a instalace objektů</p>	<p>VDO 3 - formy participace občanů v politickém životě: obec jako základní jednotka samosprávy státu</p>	práce individuální, ve dvojicích, ve skupině
<p>VV-5-1-04 - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>VV-5-1-05 - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - kdybychom byli někdo jiný; ptáci, zvířata, hmyz, - experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů (zvuku, tvaru, povrchu, chuti, pohybu) - vzájemné vztahy a změny polohy objektů v prostoru</p>	<p>EV 2 - základní podmínky života: ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p>	
<p>VV-5-1-06 - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - jaká díla nás obklopují, rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí - návštěvy galerií, atelierů, výstav, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe</p>		

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
<p>VV-5-1-03 - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - abstraktní vyjádření pocitů a nálad - uvědomovat si významy a účinky svého chování, oblékání, úpravy bytu atp.</p>	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět: život Evropanů a styl života v evropských rodinách MUV 1 - kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>	
<p>VV-5-1-06 - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-07 - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba - plastika, sochařství - komiks - elektronický obraz, reklama - fotografie</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování</p>	
<p>VV-5-1-06 - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - role tvůrce - role diváka - podání výtvarného tématu gesty, proměnami mimiky, jednoduchou hudební nebo zvukovou formou aj.</p>	<p>MUV 5 - princip sociálního smíru a solidarity: nekonfliktní život v multikulturní společnosti</p>	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
<p>VV-5-1-07 - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - galerie ve třídě, proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV, včetně komentářů a poznámek k dílům</p>	<p>MUV 4 - multikulturalita: multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>	
<p>VV-5-1-03 - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy VV-5-1-04 - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-07 - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - komunikace mezi lidmi pomocí vizuálně obrazných vyjádření, přepis myšlenek v obraz - výtvarně se podílet na společenském životě třídy, školy - prezentace života třídy, školy</p>	<p>MUV 3 - etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p>	

<p><u>VV-5-1-06</u> - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p><u>VV-5-1-07</u> - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu - vyprávění o vlastním, výtvarném projevu - hledání prožitkových, historických i obsahových souvislostí, které jsou ve vlastní práci ukryty (podívej se na svou práci jako ...)</p>	<p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p><u>MUV 2</u> - lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p>	
--	--	---	--

Výtvarná výchova 6. – 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u>			
<p><u>VV-9-1-01</u> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p><u>DY</u> - dovede se vyjádřit tradičními prostředky (kresba, malba, grafické techniky, modelování) - posuzuje výsledky vlastní práce ve vztahu k zadání, porovnává je s výsledky ostatních</p> <p><u>VV-9-1-02</u> - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlo, barvy - uspořádání prvků v ploše - práce s širokou tematikou, individuální, skupinové, kolektivní s využitím dostupných prostředků a technik - kresba tužkou, uhlím, perem, dřívkem - pastel, vodové barvy, tempera - modelování</p>	<p><u>OSV 5</u> - kreativita: originalita, schopnost vidět věci jinak - schopnost dotahovat nápady</p> <p><u>OSV 2</u> - sebepoznání a sebepojetí: jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků; rozvíjení a posilování osobitého vnímání a vidění světa</p>	<p><u>PŘ 6</u> - listy, stromy, květy, větvičky, řezy plodů</p> <p><u>PŘ 7</u> - motýli, ryby, ptáci</p> <p><u>D 6</u> - hieroglyfy</p> <p><u>M 6</u> - kružítko - geometrické obrazce</p>
<p><u>VV-9-1-03</u> - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření pohybu a proměn uvnitř objektu a mezi objekty</p>		
<p><u>VV-9-1-08</u> - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - nalezený objekt, sestavený objekt - koláž, asambláž - makrosvět a mikrosvět - proměny portrétní fotografie</p>		<p>- já a moje tvář, tělo v proměnách a pohybu</p> <p><u>PŘ 8</u> - lidské tělo</p>

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
<p>VV-9-1-04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru, akční tvar malby a kresby</p>		
<p>VV-9-1-04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p> <p>DV - dovede vyjádřit situaci, děj, příběh</p> <p>VV-9-1-03 - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>DV - zkoumá vnější vzhled i strukturu věci, v tvorbě vychází z pozorování i vlastní fantazie</p>	<p>Typy vizuálně obrázkových vyjádření - hračky, ilustrace textů comics, reklama - klíčový obraz, scéna filmu - pozorování, záznam a reflexe vlastních zkušeností s reálným světem (témata dle zadání)</p>	<p>MEV 2 - <u>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u>: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p> <p>OSV 2 - <u>sebezpoznaní a sebezpojetí</u>: poznávání vlastního vyjadřovacího rukopisu</p> <p>OSV 5 - <u>kreativita</u>: rozvíjení dovedností vyhledávat a samostatně zpracovávat nová témata</p> <p>MUV 2 - <u>lidské vztahy</u>: empatie, umět se vžít do role druhého</p>	
<p>VV-9-1-05 - rozliší působení vizuálně obrázkového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p> <p>DV - vnímá a uvědomuje si smyslový účinek svého i cizího díla</p> <p>DV - dovede hovořit o prožitcích a pocitech vyjádřených v díle jiných</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrázkovému vyjádření - reflexe účinku vlastních prací - vytváření vztahu k vlastnímu dílu - expresivita ve výtvarném umění</p>	<p>OSV 2 - <u>sebezpoznaní a sebezpojetí</u>: zdravé a vyrovnané sebezpojetí</p>	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
	Osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací, kritéria porovnávání vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování	MUV 1 - kulturní diference : jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	
VV-9-1-06 - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace díla - galerie ve třídě	MEV 1 - vnímání mediálních sdělení : hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a uměleckým vyjádřením VMEGS 3 - jsme Evropané : kořeny a zdroje evropské civilizace, hlavní znaky evropského umění	
VV-9-1-07 - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje svoje postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění - umění, které nás obklopuje - architektura města - výstavy - volná umělecká díla - základní orientace v uměl. slozích a uměleckých směrech ve vztahu k osobní zkušenosti žáka - gotika, renesance - práce s reprodukovánými díly - tvůrčí a slovní reflexe spatřených děl	MEV 6 - tvorba mediálních sdělení : uplatnění a výběr výrazových prostředků pro komunikačně vhodná sdělení VMEGS 3 - jsme Evropané : poznávání a uvědomování si specifík evropské kultury	D 7 - historické slohy

Výtvarná výchova 8. – 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI			
VV-9-1-01 - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků DV - samostatně zaznamenává a vyjadřuje své prožitky, realitu zkoumá z různých hledisek - samostatně volí způsob vyjádření, materiál či techniku	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - uspořádání prvků v prostoru - kontrast, rytmus, struktura - samostatná volba prostředků, technik v rámci zadaného tématu	OSV 5 - <u>kreativita</u> : samostatné hledání námětu a jeho odpovídající zpracování	
VV-9-1-03 - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření - výběr vlastního pojetí v rámci zadání či projektu - prezentace vlastní práce v rámci většího celku - soubor maleb, kreseb, fotografií na zadané téma	OSV 2 - <u>sebepoznání a sebepojetí</u> : poznávání vlastních představ a preferencí při výběru vyjadřovacího prostředku	
VV-9-1-02 - užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - samostatná nebo společná práce s využitím kombinace vnímání různými smysly		
VV-9-1-07 - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, televize, reklama - kombinace a variace ve vlastní tvorbě	OSV 2 - <u>sebepoznání a sebepojetí</u> : jak se promítá mé já v mé tvorbě	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
<p>VV-9-1-03 - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>DV - v rámci zadání i samostatně vyhledává a volí témata - prostřednictvím vlastní tvorby vyjadřuje své emoce a postoje</p> <p>VV-9-1-04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - dlouhodobý projekt s využitím tradičních postupů (moderních médií) zaměřený na osobní či skupinovou tvůrčí výpověď – např. vztahy ve třídě, změny ve škole, změny v okolí..., staré památky, významné budovy... - samostatná práce s vlastní volbou tématu, prezentace této práce, účast na školní výstavě</p>	<p>OSV 8 - komunikace: rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvíjení dovednosti spolupráce současně s posilováním vědomí vlastní jedinečné individuality</p>	<p>Den Země – 9. roč. Životní styl a ličení – 8. roč. Na cizí planetě – 8. roč.</p>
<p>VV-9-1-07 - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>VV-9-1-08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Typy vizuálně obrazného vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika, volná malba, plastika</p> <p>- fotoreportáž, fotopříběh, animace s využitím fotografií</p>		
<p>VV-9-1-05 - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu</p> <p>VV-9-1-06 - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků</p> <p>DV - reaguje se zájmem a porozuměním na umělecká díla</p> <p>VV-9-1-07 - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>DV - orientuje se v televizní reklamě, uvědomuje si a kriticky hodnotí její působení</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních činnostech - hledisko vnímání cizích děl</p> <p>- výtvarné umění 20. stol. - dada a jeho ozvěny</p> <p>- předměty v umění – objekt, instalace</p> <p>- potřebujeme všechno? - skupinová práce reagující na reklamy v médiích – dlouhodobý projekt</p>	<p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané: poznávání a uvědomování si specifík evropské kultury</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: příroda a kultura obce a její ochrana</p> <p>MEV 1 - kritické vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě</p> <p>MEV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na každodenní život</p> <p>MUV 1 - kulturní diference: člověk jako jedinec i součást etnika a kultury</p>	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
<p>VV-9-1-08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p> <p>DV - dovede charakterizovat vlastní umělecký prožitek z díla - dovede postřehnout a vyjádřit rozdíl mezi uměleckým dílem a jiným produktem</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření</p>		
<p>VV-9-1-04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; hodnotí jeho účinky a porovnává je s účinky již existujících i běžně užívaných vyjádření</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace vlastní práce (např.: Můj umělecký deník) - stopy druhých v nás - kritická dokumentace mimoumělecké tvorby v místě bydliště</p>	<p>OSV 2 - <u>sebezpoznání a sebezpojetí</u>: poznávání vlastních postojů a hodnot, zálib a preferencí</p> <p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: příroda a kulturní památky v našem okolí</p> <p>MEV 2 - <u>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u>: vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k obrazu reality</p>	
<p>VV-9-1-08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění - besedy a rozhovory o zážitcích a setkáních s vizuální tvorbou</p>		

5.17. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 6. - 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Samotný předmět je vyústěním problematiky, která je na škole chápána komplexně a souvisí se zaměřením školy. Vyučovací předmět jako takový je zařazen do 9. ročníku. Vzhledem k úzké vazbě na probíranou problematiku je část vzdělávacího obsahu integrována do Výchovy k občanství v 6. ročníku a Přírodopisu v 8. ročníku.

Výuka zpravidla probíhá ve třídě nebo malém sále tělocvičny.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - chceme, aby žáci pochopili vztah mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
  - učíme žáky kompenzační, relaxační techniky a sociální dovednosti
- **Kompetence k řešení problémů**
  - vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím a tím i přijímání zodpovědnosti
  - chceme, aby žáci sami na základě osvojených znalostí a dovedností rozvíjeli vlastní tvořivost
- **Kompetence komunikativní**
  - učíme žáky naslouchat a vhodně reagovat
  - podporujeme žáky, aby sami vyjádřili vlastní názor k problematice zdraví
  - vedeme žáky k diskusi a vhodné argumentaci
- **Kompetence sociální a personální**
  - chceme, aby se žáci učili vytvářet pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samotný rozvoj
  - vedeme žáky k ovládnutí svého jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- **Kompetence občanské**
  - vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
  - usilujeme, aby žáci rozvíjeli zásady správných pohybových aktivit
  - chceme, aby žáci chápali nutnost vlastní ochrany zdraví jako předpoklad pro svůj zdárný vývoj
- **Kompetence pracovní**
  - učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti mimo jiné, i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Výchova ke zdraví 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</u>			
VZ-9-1-03 - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Zdraví a nemoc - základní pojmy, podpora a prevence Režim dne - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : organizace vlastního času	TV, VO, PŘ
<u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u>			
VZ-9-1-05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-10 - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Životní styl - nesprávná výživa, poruchy příjmu potravy - nízká pohybová aktivita - kouření - nadměrný konzum alkoholu - zneužívání drog a nebezpečných látek - rizikové sexuální chování - násilí mířené proti sobě samému - násilné chování - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - nadměrná psychická zátěž, těžké životní situace Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - využívání zásad sebekontroly a sebereflexe při řešení v zátěžových situacích	OSV 4 - <u>psychohygiena</u> : dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích	TV, VO, PŘ

5.18. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do čtyř složek:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení
- Zdravotní tělesná výchova - jejíž náplň je určena žákům se zdravotním omezením a je realizovaná během hodin běžné tělesné výchovy

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V případě tříhodinové dotace je jedna hodina věnována plavání. Na II. stupni v případě třetí hodiny TV, může být žákům nabídnuta místo hodiny plavání, hodina TV. Organizačně je výuka realizovaná tak, že se žáci na I. stupni nijak nedělí. Na II. stupni pak dochází k rozdělení v některých ročnících na chlapce a dívky. Výuka plavání probíhá na bazéně, který je součástí areálu školy, ale samostatným právním subjektem. Hodinu plavání na I. stupni vede plavčík společně s vyučujícím tělesné výchovy, který odpovídá za plnění vzdělávacího obsahu podle ŠVP. Na II. stupni vede hodiny plavání vyučující tělesné výchovy, přičemž mu je nápomocný plavčík. K realizaci dalších hodin se využívá sportovní hala s posilovnou a malým sálem, malá tělocvična, areál školy především pro atletiku a hřištěm pro košíkovou a dolní park s travnatým hřištěm.

Mimo povinné tělesné výchovy mají žáci možnost navštěvovat zájmové útvary se sportovním zaměřením (viz. Charakteristika školy) a účastnit se sportovních soutěží pořádaných školou, AŠSK (Asociaci školních sportovních klubů), v níž je většina našich žáků členem nebo jinými organizacemi či partnerskými školami i v Polsku.

V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - učíme žáky poznávat vlastní pohybové schopnosti a metody jejich individuálního rozvoje
  - chceme, aby pochopili souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
  - vedeme žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

- **Kompetence k řešení problémů**
  - nutíme žáky přemýšlet o problému při zvládnání cviku, sportovního prvku a hledání řešení
  - chceme, aby žáci sami hledali vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

- **Kompetence komunikativní**
  - usilujeme, aby žáci dokázali vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
  - učíme žáky vést diskusi o taktice družstva

- **Kompetence sociální a personální**
  - vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
  - podporujeme rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
  - chceme, aby se žáci naučili rozdělovat a přijímat úkoly v rámci sportovního družstva

- **Kompetence občanské**
  - snažíme se u dětí vzbudit zájem a podporovat aktivní sportování
  - objasňujeme a podáváme dětem příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
  - učíme děti poskytovat první pomoc při úrazech lehčího charakteru
  - seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

- **Kompetence pracovní**
  - podáváme dětem příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
  - chceme, aby žáci sami vyhledávali možná rizika při pohybových činnostech a hledali cesty jejich minimalizace
  - umožňujeme žákům zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů a sportovních výsledků

Tělesná výchova 1. – 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-3-1-01 - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času	
TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Příprava organismu - rozcvičení před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	
TV-3-1-05p - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a zdravotní cvičení		
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Rozvoj různých forem - rychlosti - vytrvalosti - síly - pohyblivosti - koordinace pohybu		
TV-3-1-04 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - hygiena plavání		
TV-3-1-04 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru a na bazéne - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek		

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-3-1-03 - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Pohybové hry - s různým zaměřením	OSV 5 - kreativita OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence	
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (přihrávka jednouruč, obouruč; chytání; základy driblingu) - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	OSV 2 - sebezpoznání a sebezpojetí: já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV 5 - kreativita OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence MUV 3 - <u>etnický původ</u> : odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy atletiky - rychlý běh - motivovaný vytrvalý běh - skok do dálky z místa - hod míčkem		
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy gymnastiky - základní cvičební polohy a průpravná cvičení - základní pořadová cvičení (řada, zástup...) - akrobacie – kotouly - rovnováha – chůze po lavici, kladině, váha předklonmo, stoj na lopatkách - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající věku a velikosti	OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
TV-3-1-01 - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Turistika a pobyt v přírodě - dny v přírodě - turistika, ochrana	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody při masových sportovních akcích	
TV-3-1-01 - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Plavání – základní plavecká výuka - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - prvky sebezáchrany		

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvoslovi osvojovaných činností - smluvené povely a signály Organizace při TV Zásady jednání a chování - fair play Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	OSV 6 - poznávání lidí OSV 7 - mezilidské vztahy OSV 8 - komunikace OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 11 - hodnoty, postoje a praktická etika	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
ZTV-3-1-01 - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - konkrétní oslabení žáka, prevence - pohybový režim - vhodné oblečení a obutí - zásady správného držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení - nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)		
ZTV-3-1-02 - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Speciální cvičení doporučená lékařem - základní cvičební polohy a technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení		

Tělesná výchova 4. – 5. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-5-1-01 - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Rozvoj různých forem: - rychlosti - vytrvalosti - síly - pohyblivosti - koordinace pohybu	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času	
TV-5-1-02 - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a zdravotní cvičení		
TV-5-1-04 - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - hygiena plavání Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru a na bazéně - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Pohybové hry - s různým zaměřením; pohybová tvořivost	OSV 5 - kreativita OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	

<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>Základy sportovních her - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů vybíjená, košíková, házená, fotbal, florbal</p>	<p>OSV 2 - sebezpoznání a sebezpojetí: já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně OSV 5 - kreativita OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</p>	
<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her DV - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti TV-5-1-05 - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>Základy atletiky - nízký start, rychlý běh - motivovaný vytrvalý běh - hod míčkem</p>		
<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her DV - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti TV-5-1-05 - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení činnosti</p>	<p>Základy gymnastiky - základní cvičební polohy a průpravná cvičení - základní pořadová cvičení (řada, zástup...) - akrobacie – kotoul vpřed a vzad - rovnováha – chůze po lavici, kladině, váha předklonmo, stoj na lopatkách - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající věku a velikosti</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>	
<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her DV - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě - dny v přírodě – turistika, ochrana</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody při masových sportovních akcích</p>	

<p>TV-5-1-11 - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti</p> <p>TV-5-1-12 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>Plavání - základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti - jeden až dva plavecké způsoby (plavecká technika) - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p>		
<p>TV-5-1-03 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>DV - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>Lýžařský kurz a zimní pobyt v přírodě - dle aktuálních sněhových podmínek a zájmu žáků - přednostně pro žáky 4. ročníku</p>		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<p>TV-5-1-07 - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály - orientace v jednoduchých nákresech a popisech cvičení</p>	<p>OSV 8 - komunikace</p>	
<p>TV-5-1-08 - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<p>Organizace při TV - základní organizace prostoru a činnosti ve známém (běžném) prostředí</p>		
<p>TV-5-1-06 - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Zásady jednání a chování - fair play - respektování opačného pohlaví při pohybových činnostech</p> <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů a soutěží</p>	<p>OSV 6 - poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>MUV 3 - etnický původ: projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznání a důvody vzniku</p>	
<p>TV-5-1-09 - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>Měření a posuzování pohyb. dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy</p>		

TV-5-1-10 - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohyb. činnostech		
<u>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</u>			
TV-5-1-02 - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	Speciální cvičení - základní cvičební polohy a technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení vzhledem ke svému zdravotnímu oslabení doporučených ošetřujícím lékařem		
ZTV-5-1-03 - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV		

Tělesná výchova 6. – 9. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
TV-9-1-01 - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-04 - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - sportovní etika – neslučitelnost sportu s drogami a jinými škodlivinami - vhodné sportovní prostředí	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : organizace vlastního času OSV 4 - <u>psychohygienu</u> : dobrá organizace času	
TV-9-1-02 - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí výhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) - rozvoj ZOZ - kondiční programy - manipulace se zatížením		
TV-9-1-03 - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Příprava před hlavní pohybovou činností a její ukončení - význam a stavba rozcvičení s ohledem na hlavní pohybovou činnost - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV 4 - <u>psychohygienu</u> : dovednosti zvládání stresových situací	
TV-9-1-05 - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - improvizované ošetření poranění a odsun raněného		

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry - s různým zaměřením - netradiční pohybové aktivity	OSV 5 - kreativita OSV 9 - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	
TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (převážně dívky) - kondiční formy cvičení s hudbou pro daný věk - tance		
TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje TV-9-2-02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Gymnastika - akrobacie: druhy kotoulů, stoje na hlavě a rukou, přemet stranou (přemet vpřed), obraty, spojování prvků do sestavy - přeskok : roznožka, skrčka přes kozu (bednu) - hrazda : vzpor, kotoul vpřed, výmyk, přešvihy, seskok odkmihem, - kladina : (převážně dívky) chůze, poskok, obrat, dřep, náskok a seskok - seznámení s dalším gymnastickým nářadím - cvičení s náčiním	OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Atletika - nízký start, rychlý běh - vytrvalý běh v terénu - skok do výšky, případně do dálky - hod míčkem, případně granátem, případně vrh koulí		

<p>TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Sportovní hry košíková, házená, volejbal, kopaná, florbal, případně další hry: - seznámení – herní činnosti jednotlivce, základní pravidla, hra u zvolených minimálně dvou her: - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy - utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Netradiční sportovní hry</p>	<p>OSV 2 - <u>sebezpoznání a sebezpojetí</u>: já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV 5 - <u>kreativita</u></p> <p>OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u>: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</p>	
<p>TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované nejen pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce - orientace v terénu a ochrana přírody</p>	<p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: ochrana přírody při masových sportovních akcích</p>	
<p>TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Plavání - zdokonalovací plavecká výuka plavecké dovednosti plavecké způsoby (plavecká technika) - zdokonalování prvků sebezáchrany a dopomoci tonoucímu - rozvoj plavecké vytrvalosti</p>		
<p>TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při rekreačních činnostech</p>	<p>Lýžařský kurz a zimní pobyt v přírodě - dle aktuálních sněhových podmínek výběr ze dvou kurzů: - sjezdové lyžování a snowboarding (zpravidla 7. ročník) - běžecské lyžování a turistika (zpravidla 7. ročník)</p>	<p>EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>: ochrana přírody při masových sportovních akcích</p>	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
<p>TV-9-3-01 - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-03 - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech a ve hře</p>	<p>OSV 8 - <u>komunikace</u>: komunikace v různých situacích</p>	
<p>TV-9-3-04 - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-06 - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>DV - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p>		
<p>TV-9-3-02 - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>Historie a současnost sportu - olympismus - idea, myšlenky Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	<p>OSV 6 - <u>poznávání lidí</u></p> <p>OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u></p> <p>OSV 10 - <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p>OSV 11 - <u>hodnoty, postoje a praktická etika</u></p> <p>VMEGS 1 - <u>Evropa a svět nás zajímá</u></p> <p>MUV 3 - <u>etnický původ</u>: projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznání a důvody vzniku</p>	
<p>TV-9-3-06 - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>Organizace prostoru a pohybových činností</p>		
<p>TV-9-3-05 - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-07 - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování, prezentace</p>		

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
<p>ZTV-9-1-01 - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-03 - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení - denní režim z pohledu zdravotního oslabení - soustředění na cvičení - vědomá kontrola cvičení - nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>		
<p>ZTV-9-1-02 - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Speciální cvičení - soubor speciálních cvičení vzhledem ke svému zdravotnímu oslabení doporučených ošetřujícím lékařem</p>		

5.19. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Ročník: 1. – 9.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Vyučovací předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Učí žáky pracovat s různými materiály, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích je kladen důraz na soustavné dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Vyučuje se ve všech ročnících I. stupně v kmenových třídách, popřípadě dle možnosti na zahradě, v dílně, ve školní kuchyňce. Je určen všem žákům, chlapcům i dívkám bez rozdílu. Pracovních dovedností lze na I. stupni využít téměř ve všech výukových předmětech. Ve rámci tematických okruhů je možné realizovat exkurzi do místního zahradnictví, do školní kuchyně, lze navštívit uměleckého kováře p. Jaroslava Křížka. Ve 3. ročníku v rámci projektu Cesty za poznáním absolvují exkurzi do papíren ve Velkých Losínách. Dle možnosti je možné shlédnout velikonoční výstavu každoročně uspořádanou mateřskými školkami v Javorníku, ale i v nedaleké Lipové-lázně, kde tato výstava má už velkolepých rozměrů. V 5. ročníku navštěvují školní skleník, kde se seznamují s prací dětí II. stupně a společně si zkoušejí drobné práce se zahradním nářadím a náčiním.

V předmětu Člověk a svět práce na I. stupni jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy, jež mají za cíl vést žáky k získání základních uživatelských a pracovních dovedností v rozmanitých oborech lidské činnosti s přispěním k životní a profesní orientaci žáků.

Žáci se učí pracovat s dostupnými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Výuka je organizována tak, aby žáci mohli pracovat jak samostatně, ve skupině či celém týmu. Obsahově jsou témata naplněna a uskutečňována tak, aby umožnila dobrou orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce vedoucí k osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Velký důraz je také kladen na osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a dodržování technologické kázně. Jsou vytvářeny předpoklady k získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

Témata v 6. a 7. ročníku jsou vzhledem ke svému zaměření realizovaná jak v celém areálu školy, tak v prostorách dílen. Třídy jsou děleny na skupiny. Na průběhu počasí závisí cílové a praktické zaměření každé vyučovací hodiny. V 8. a 9. ročníku jsou třídy děleny na skupiny. Jedna skupina má přípravu pokrmů ve sledu 1. hodina příprava, 3 hodiny vaření, stolování, konzumace, mytí nádobí, úklid, 1 hodina volno. Druhá skupina plní témata v závislosti na počasí v celém areálu školy, ale i v učebně praktických činnostech v dílnách. Důležitou nadstavbou jsou pracovní vycházky a exkurze v regionu. V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - poskytujeme žákům prostor k samostatnému pozorování a experimentování, učíme je získané výsledky porovnávat
- **Kompetence k řešení problémů**
  - umožňujeme žákům promýšlet a plánovat způsob řešení problémů, využívat k tomu vlastní úsudek, zkušenosti
- **Kompetence komunikativní**
  - vedeme žáky k porozumění různých typů textů, záznamů, obrazových materiálů (práce s předlohou)
- **Kompetence sociální a personální**
  - učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- **Kompetence občanské**
  - vytváříme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- **Kompetence pracovní**
  - seznamujeme žáky s bezpečným a účinným používáním materiálů, nástrojů a vybavení

Člověk a svět práce 1. – 3. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u>			
ČSP-3-1-01 - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Vlastnosti materiálu - přírodniny - modelovací hmota - papír a karton - textil Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - bezpečnost práce Lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání	ČJS 3,2 - přírodniny ČJS 3,1 - místo, kde žijeme ČJS 2,1 - roční období ČJS 2 - rodina (Den matek) ČJS 1 - orientace v čase - člověk M 2 - slovní úlohy - tělesa ČSP 3 - třídění odpadu VV 1 - dárky pro děti z MŠ při společném setkání Vánoční jarmark Velikonoční výstavka
ČSP-3-1-02 - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce	OSV 4 - psychohygiena: dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - plošně - prostorové - konstrukční	OSV 5 - <u>kreativita</u> : pružnost nápadů, originalita	M 1,2 - rovinné útvary ČJS 3 - můj pokoj
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01 - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	Pěstování rostlin - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování Pěstování rostlin ze semen v místnosti - hrášek - slunečnice - obilí	EV 2 - <u>základní podmínky života</u> : půda – zdroj výživy	ČJS 3 - rostliny, půda - zasetí velikonočního osení ČJS 2 - části rostlin
ČSP-3-3-02 - pečuje o nenáročnou rostlinu	Pěstování pokojových květin Jedovaté rostliny Léčivé byliny - sběr léčivých bylin		ČJS 2,3 - ochrana rostlin - množení Den Země – projekt
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu	OSV 8 - <u>komunikace</u> : řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem	Příprava vánočního stolu Příprava velikonočního stolu
ČSP-3-4-02 - chová se slušně při stolování	Pravidla správného stolování		

Člověk a svět práce 4. – 5. vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vlastnosti materiálu - přírodniny - modelovací hmota - papír a karton - textil - drát - fólie - plast - jiné netradiční materiály Jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce		PŘÍ 5 - likvidace odpadů Dárčky pro děti jdoucí k zápisu M 4 - měření délky - geometrické tvary
ČSP-5-1-02 - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla	VMEGS 1 - <i>Evropa a svět nás zajímá</i> : zvyky a tradice národů Evropy	PŘÍ 5 - evropské státy Vánoční jarmark Velikonoční výstavka
ČSP-5-1-03 - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - bezpečnost práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01 - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice - plošné - prostorové - konstrukční Sestavování modelů		M 4 - tělesa VL 4 - obec
ČSP-5-2-02 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce - s návodem - s předlohou - s jednoduchým náčrtem		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<p>ČSP-5-3-01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-02 - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-03 - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>ČSP-5-3-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Výživa rostlin Osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, dle možností i na zahradě - okrasné rostliny - léčivky - koření - zelenina Pěstování pokojových rostlin Rostliny jako drogy Alergie</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s nimi</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí: ochrana zdraví</p>	<p>PŘÍ - ochrana životního prostředí</p> <p>Den Země – projekt</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<p>ČSP-5-4-01 - orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<p>Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni - historie - význam</p>		
<p>ČSP-5-4-02 - připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>ČSP-5-4-04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>Potraviny - výběr - nákup - skladování</p>		<p>Příprava jednoduchého vánočního pokrmu Příprava jednoduchého velikonočního pokrmu</p> <p>M 4 - slovní úlohy</p>
<p>ČSP-5-4-03 - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p>	<p>Pravidla správného stolování</p>		

Člověk a svět práce

Ročník: 6. – 9.

Výchovně vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

- **Kompetence k učení**
  - vedeme žáky k praktickému zvládnutí pracovního postupu, k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
  - předkládáme žákům dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení

- **Kompetence k řešení problémů**
  - vedeme žáky, aby bezprostředně brali na vědomí potřebu praktického ověření řešení problémů
  - cíleně aplikujeme řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
  - upřesňujeme nutnost být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
  - otevíráme žákům prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
  - seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia a profesní orientace

- **Kompetence komunikativní:**
  - vedeme žáky k účinné komunikaci, kooperaci a spolupráci při práci s technickými materiály
  - opakujeme s žáky důležité a rozhodující pojmy související s volbou povolání
  - předkládáme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

- **Kompetence sociální a personální**
  - vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici, malé skupině či týmu
  - přiřazujeme žákům různé role v pracovní skupině

- **Kompetence občanské**
  - otevíráme žákům prostor pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a jeho spoluzodpovědnost za jeho ochranu

➤ **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- motivujeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech žáků a hledáme cesty k jejich minimalizaci
- seznamujeme žáky s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváříme žákům prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Člověk a svět práce 6. – 7. ročník

vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
ČSP-9-1-05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úraze	Organizace a bezpečnost práce - řád učebny, skleníku, zásady bezpečné práce s nářadím, umístění lékárníčky, poskytnutí primární první pomoci	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznání</u> : pozornost a soustředění, řešení problému	
ČSP-9-1-01 - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu - základní postupy opracování daných materiálů	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
ČSP-9-1-02 - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - pro ruční opracování, použití různorodých materiálů	EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> : zpracované materiály a jejich působení	M - převody jednotek - výpočet obvodu a obsahu
ČSP-9-1-03 - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché pracovní operace a postupy - ve vhodném časovém a technologickém sledu	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : řešení problémů	
ČSP-9-1-04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Ořýsování - jednoduchý technický náčrt, zásady čtení technických výkresů		M - rýsování
PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01 - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Půda a její zpracování - výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy výroba sadby zeleniny, údržba a ošetřování trávníku, řez a údržba okrasných keřů a živého plotu	EV 1 - <u>ekosystémy</u> : pole, vodní zdroje, lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina	
ČSP-9-3-02 - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Ošetřování pokojových rostlin - hnojení, přesazování, zalévání (interiér školy)	EV 1 - <u>ekosystémy</u> : lidské sídlo, město, vesnice	
ČSP-9-3-03 - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Výčet běžného zahradnického vybavení (nákup, vhodnost použití, údržba, umístění)	OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> : odpovědnost, spolehlivost	
ČSP-9-3-04 - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Podmínky chovu domácích zvířat - hygiena, zásady bezpečného kontaktu se známými a neznámými zvířaty	EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> : zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství	
ČSP-9-3-05 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze, včetně úraze způsobeného zvířaty	Všeobecné zásady technologického postupu - při pěstování rostlin, základní podmínky dodržování hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úraze (včetně jeho prevence)	EV 4 - <u>vztah člověka a prostředí</u> : prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví	

Člověk a svět práce 8. – 9. ročník vzdělávací obsah předmětu

rozpracované výstupy v předmětu – žák: (očekávané výstupy oboru + dílčí výstupy)	učivo	průřezová témata	poznámky (mezipředmětové vztahy, možné metody a formy práce, možné evaluační nástroje, přibližné časové rozvržení...)
<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ</u>			
ČSP-9-3-01 - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Půda a její zpracování - výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy výroba sadby zeleniny, údržba a ošetřování trávníku, řez a údržba okrasných keřů a živého plotu	EV 1 - <u>ekosystémy</u> : pole, vodní zdroje, lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina	PŘ - půdy
ČSP-9-3-02 - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Ošetřování pokojových rostlin - hnojení, přesazování, zalévání (interiér školy)	EV 1 - <u>ekosystémy</u> : lidské sídlo, město, vesnice	
ČSP-9-3-03 - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich Údržbu	Výčet běžného zahradnického vybavení - nákup - vhodnost použití - údržba - umístění	OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> : odpovědnost, spolehlivost	
ČSP-9-3-04 - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Podmínky chovu domácích zvířat - hygiena - zásady bezpečného kontaktu se známými a neznámými zvířaty	EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> : zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství	
ČSP-9-3-05 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Všeobecné zásady technologického postupu - při pěstování rostlin, základní podmínky dodržování hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu (včetně jeho prevence)	EV 4 - <u>vztah člověka a prostředí</u> : prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví	
<u>SVĚT PRÁCE</u>			
ČSP-9-8-01 - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce	OSV 8 - <u>komunikace</u> : komunikace v různých situacích	
ČSP-9-8-02 - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace - základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV 11 - <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> : analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	

ČSP-9-8-03 - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznání</u> : dovednosti pro učení a studium	
ČSP-9-8-04 - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problém nezaměstnanosti, úřad práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání	OSV 8 - <u>kommunikace</u> : dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog)	
<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u>			
ČSP-9-5-01 - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznání</u> : cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
ČSP-9-5-02 - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potravin - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u> : rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	
ČSP-9-5-03 - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině a ve společnosti, ozdobné prvky a květiny na stole	OSV 9 - <u>kooperace a kompetice</u> : rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací- soutěž, konkurence	
ČSP-9-5-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Základní hygienické návyky - při přípravě pokrmů, dodržování elementárních zásad bezpečné práce, prevence úrazovosti, základní znalost poskytnutí první pomoci	OSV 7 - <u>mezilidské vztahy</u> : péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc, naše skupina	

<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</u>			
ČSP-9-1-05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Organizace a bezpečnost práce - řád učebny, skleníku, zásady bezpečné práce s nářadím, umístění lékárničky, poskytnutí primární první pomoci	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznání</u> : pozornost a soustředění, řešení problému	
ČSP-9-1-01 - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu - základní postupy opracování daných materiálů	OSV 3 - <u>seberegulace a sebeorganizace</u> : stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
ČSP-9-1-02 - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - pro ruční opracování, použití různých materiálů	EV 3 - <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> : zpracované materiály a jejich působení	M - převody jednotek - výpočet obvodu a obsahu
ČSP-9-1-03 - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché pracovní operace a postupy - ve vhodném časovém a technologickém sledu	OSV 1 - <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> : řešení problémů	
ČSP-9-1-04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Orýsování - jednoduchý technický náčrt, zásady čtení technických výkresů		M - rýsování

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO HODNOCENÍ

- Za základ považujeme pojem „**zpětná vazba**“, který se dá charakterizovat jako **informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku** (správně, nesprávně, málo, příliš atd.) nikoliv však posuzování kvalit žáka (šikovný, schopný, pilný atd.). Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za **jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení**, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat.
- Chceme, aby **hodnocení vedlo k pozitivnímu vyjádření** a aby bylo pro žáky **motivující**. Při hodnocení **nehodnotíme osobu žáka**, ale konkrétní ověřovaný problém. Uplatňujeme **přiměřenou náročnost a pedagogický takt**.
- Soustředíme se na **individuální pokrok** každého žáka, snažíme se, aby nedocházelo ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné.
- Usilujeme o to, aby používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků byly v souladu se základní filosofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k dětem.
- Uvědomujeme si, že každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a **srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení**. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.
- **U průběžného hodnocení používáme různé formy**, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.
- **Cíleně vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolé**, pracujeme s chybou či nedostatkem.
- Vyučující citlivě posuzují vhodnost a formu ústního zkoušení.
- Vedeme žáky k tomu, že při zjišťování svých znalostí mají právo bez vysvětlení říct, že nejsou připraveni a následně si domluví náhradní termín. V případě písemného ověřování znalostí necháváme žáka pracovat, ale rozhodnutí o započítání výsledku ponecháváme na něm (toto neplatí při souhrnnějších písemných pracích).
- Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na nás, hodnoceného žáka od začátku přibíráme k **diskusi o známce**, aby mu byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jeho dovednost sebehodnocení.
- Hodnotíme **průběžně** v celém časovém období a výslednou známku stanovujeme na základě **dostatečného množství různých podkladů**.

- Žákům můžeme zadávat klasické „čtvrtletní písemné práce“ (rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže však zásadně ovlivňovat jedna práce žáka).
- Respektujeme právo žáka si své **případné neúspěšné hodnocení opravit** (po dohodě s vyučujícím).
- Dbáme na to, aby známka z hodnocení vědomostí nezahrnovala hodnocení chování žáka.
- Hodnocení chování žáka se odvíjí od **dodržování Školního řádu, pravidel třídy a pravidel slušného chování**.
- Uvedená základní východiska pro hodnocení jsou závazná pro všechny vyučující.
- Podrobněji je hodnocení rozpracováno v samostatných **Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků**, která jsou přílohou Školního řádu a jsou volně k nahlédnutí v ředitelně.

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA PRVNÍM STUPNI

- Pro hodnocení žáků na prvním stupni se používají známky, občas doplněné o slovní hodnocení. Toto slovní hodnocení je souhrnnou písemnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo a o cílech vzdělávání pro další období. Na konci 1. třídy se žákům vydává vysvědčení, které může být doplněno o motivační dopis.
- Vyučující používají metodu **portfolia**, tj. průběžného shromažďování ukázek toho, co má dítě zvládnuto, resp. doklady o rozdílu na začátku a po dokončení učení většího celku. Žáci jsou spoluvůrci svého portfolia, jsou přibírání k rozhodování, které ukázky budou do něj zařazeny. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů s rodiči o vzdělávání jejich dětí.
- Součástí kooperativního vyučování je tzv. **reflexe procesu** (zařazujeme čas na reflexi do plánu hodiny), tj. žáci hovoří o tom, jaké dovednosti (kompetence) potřebovali ke zvládnutí úkolu, co příště musí udělat jinak, jak a proč. Také se učí shodnout se ve skupině v názoru na kvalitu výsledku či efektivitě postupu. Snažíme se **získávat také zpětnou vazbu od žáků**, tj. žáci mají prostor k vyjádření k průběhu výuky (např. vyjádření v komunitním kruhu, formou ankety apod.)

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA DRUHÉM STUPNI

- Na druhém stupni pro hodnocení žáků používáme známky. V průběhu vyučovacího procesu zejména ve výchovných předmětech využíváme slovního hodnocení. Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

- Žáci se při kooperativním způsobu výuky učí hodnotit jednak individuální výsledek práce a také jeho přínos pro druhé.
- Žáci mají možnost nám v určitých případech navrhnout způsob, jakým prokáží zvládnutí dané látky.
- Snažíme se, aby **písemné práce** byly rovnoměrně rozloženy v jednotlivých klasifikačních obdobích.
- Souhrnné písemné práce v rozsahu dvaceti minut a delší zapisujeme s minimálně týdenním předstihem tužkou do třídní knihy. Na jeden den je možno naplánovat jen jednu souhrnnou práci. Kontrolní práce v rozsahu 5 – 10 minut do třídní knihy nezaznamenáváme.

PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze zpravidla provést jen klasifikací, mělo by být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- **Týdenní plány pro žáky** obsahují stručný výčet učiva, činností a akcí pro daný týden. Mohou být doplněny o sebehodnocení žáků.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Znamky by neměly být jediným zdrojem motivace.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ

- zvládnutí **výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů** v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost **řešit problémové situace**
- úroveň **komunikačních dovedností**
- schopnost vykonávat činnosti **smysluplně** a řešit předpokládané problémy **tvůrčím způsobem**
- **změny v chování, postojích a dovednostech**
- míra **zodpovědnosti a tolerance**, kterou **žák pociťuje**

FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ

- **písemné práce**, slohové práce, testy, dotazníky, diktáty, cvičení...
- **ústní zkoušení** a mluvený projev
- **zpracování referátů a prací** k danému tématu
- **samostatné aktivity a úkoly**
- **modelové a problémové úkoly**, kvízy, křížovky, rébusy...
- **výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...**
- **projektové a skupinové práce**
- soustavné **diagnostické pozorování žáka**
- vědomostní a dovednostní **testy**

HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Ve škole mohou být žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními. Žáka hodnotíme s ohledem na jeho možnosti a schopnosti, posuzujeme jeho individuální pokrok. Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními hodnotíme tak, jak je stanoveno v PLPP, případně v IVP.

7. SLOVO NA ZÁVĚR

7.1. *PODĚKOVÁNÍ*

Na závěr patří poděkování všem, kteří se podíleli na tvorbě tohoto dokumentu.

7.2. *COPYRIGHT*

© Jiří Štrajt   Foto na úvodní straně
© CUBE vision   Koláž na úvodní straně   www.cube-vision.org

© Základní škola Javorník, okres Jeseník

8. PŘÍLOHY

8.1. *PŘÍLOHA Č. 1 – ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY*